Dzisiaj 16 stron

Wydanie główne

Cena 20 groszy

KURJER POZNAŃSKI

wychodzi 2 × dziennie

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr. Marjan Chełmikowski, za inne działy odpowiada Zdzisław Antoniewicz, wszyscy w Poznaniu.

Wydawnictwo: Drukarnia Polska Spółka Akcyjna w Poznaniu, św. Marcin 70

Nr. 153 Wydanie P Poznań, środa dnia 1 kwietnia 1936 Rok 31

Poznań, 31 marca.

O wielki wysiłek

Coraz częściej podkreśla się naszą niższość techniczną w porównaniu z sąsiadami. Przytacza się cyfry wykazujące, jak wiele wydają na zbrojenia Niemcy i Sowiety, a jak mało my wydajemy. Uznawana jest powszechnie potrzeba jakiegoś wielkiego wysiłku, dzięki któremu zmniejszy się dystans, który nas dzieli od naszych sąsiadów.

Wielu jednak ludziom to zagadnienie przedstawia się zbyt prosto. Wydaje im się, że rozstrzygające znaczenie będzie miał jakiś jednorazowy, nadzwyczajny wysiłek, a niektórzy publicyści korzystają z tej okazji, by zaatakować t. zw. deflację; w zmianie systemu pieniężnego widzą możliwość uzyskania wielkich zasobów na przebudowę przemysłu do celów wojskowych i na zbrojenia.

Nie chcemy bronić obecnej polityki pieniężno - kredytowej, ani też polemizować ze zwolennikami „nakręcania konjunktury"; ale pragniemy podnieść zastrzeżenia przeciw zbyt łatwym rozstrzygnięciom, przeciw wynajdywaniu jakiegoś cudownego, mechanicznego środka naprawy.

Problem naszej zdolności obronnej łączy się ściśle z całokształtem zagadnień skarbowych i ekonomicznych. Trzeba uzdrowić skarb i uzdrowić gospodarstwo, a wtedy dopiero będą pieniądze. Jednorazowy, wielki wysiłek może być potrzebny, ale on nie usuwa trudności. Niema spraw wojskowo-gospodarczych, niezależnych od całości gospodarstwa.

Zdolność obronna kraju nie zależy tylko od nagromadzenia zapasów mobilizacyjnych; od stanu urządzeń techniczno-wojskowych; od ilości fabryk broni i wielkości budżetu wojskowego. Dzisiaj wojnę prowadzi cały naród. I dlatego nic, co się dzieje w narodzie, w jego gospodarstwie, w jego życiu wewnętrznem, nie jest obojętne dla jej przygotowania i jej ewentualnego wyniku.

Rozglądamy się bacznie w poszukiwaniu nowych zasobów, nowych sił, któreby mogły podnieść naszą sprawność bojową. Ale faktem jest, że niezawsze umieliśmy i umiemy gospodarzyć najlepiej już istniejącemi zasobami. Szukamy nowych kapitałów. Czy jednak możemy powiedzieć z ręką na sercu, że już istniejące kapitały zostały celowo zużyte? I to zarówno kapitały materjalne, jak i olbrzymi kapitał moralny, tkwiący w społeczeństwie.

Mówi się, że wydajemy stosunkowo mało, w porównaniu z sąsiadami, na różne urządzenia, zabezpieczające nas na wypadek wojny. To prawda. Ale mimo to jest faktem, że zmarnowaliśmy dużo pieniędzy na różne niepotrzebne lub mało potrzebne inwestycje, na wydatki konsumcyjne, na budowle reprezentacyjne, na zbytek państwowy. Jeżeli się chce pomnożyć zasoby na wojsko, trzeba nasze budżety publiczne poddać rewizji. Nie wystarczy dodać pewne nowe sumy, które zresztą trudno wynaleźć, trzeba odjąć od tych wydatków, bez których można się obejść.

Trzeba przebudować naszą administrację, zwolnić ją od różnych kosztownych obowiązków, których spełnienie obciąża nasze gospodarstwo i osłabia siłę płatniczą społeczeństwa. Społeczeństwo, nadmiernie zbiurokratyzowane, skrępowane opieką biurokracji i liczące niepotrzebnie na jej opieką, nie jest zdolne do podjęcia wielkich wysiłków, których wymagają dzisiejsze czasy.

Marnuje się pieniądze przez to, że lekceważy się pierwiastek fachowości, że dobiera się często ludzi według kryterjów politycznych, że pobłaża się różnym dyletanckim eksperymentom, pozwala gospodarzyć groszem publicznym różnym „cudownym dzieciom". To wszystko wiele kosztowało i kosztuje.

Osłabia się możność uzyskania potrzebnych zasobów pieniężnych na wojsko przez podejmowanie różnych reform (szkolnych, samorządowych itd.), które wymagają coraz to większych wydatków i zwiększają nadmiernie obciążenie społeczeństwa.

Nie potrzebujemy już o tem wspominać, że mobilizacja narodu w obliczu zewnętrznych niebezpieczeństw musi być także i duchową jego mobilizacją, że wymaga odpowiedniego ustroju państwa i odpowiedniego systemu rządzenia. W każdym razie nie rozwiąże się sprawy budżetu wojskowego przez same tylko nowe ofiary, a tem bardziej przez sztuczki walutowe. A tymczasem niektórzy publicyści propagują przy tej okazji jakąś inflację — „świeżą i radosną".

ROMAN RYBARSKI.

Rozwój włoskiej ofensywy

Spodziewane zajęcie Gondaru — W oczekiwaniu większej bitwy na północ od Quoram

Echa bombardowania Hararu

Warszawa. (PAT.) Na podstawie wiadomości z różnych źródeł P. A. T. podaje następujący komunikat o położeniu na frontach Abisynji w dn. 30 marca:

Na froncie północnym, według urzędowego komunikatu włoskiego od 10 marca rozwijała się z powodzeniem ofensywa, w której zajęto kraj pomiędzy Uol-Deba i Tselemti, a prowincją Uogera wraz z jej główną osadą Debarech. Jednocześnie 29 marca zajęto miasto Sokota. O żadnych bitwach w czasie tego marszu komunikat urzędowy włoski nie donosi.

Źródła francuskie, opierając się na informacjach z Rzymu, wyrażają przypuszczenie, że Włosi zajmą wkrótce Gondar. Również i źródła angielskie sądzą, że marsz. Badoglio w zachodniej części frontu północnego dotrze do kraju nad jeziorem Tana, gdyż na tym odcinku nie spotyka się ofensywa z silniejszym oporem. Sokota, zdaniem korespondentów francuskich, po zajęciu jej przez Włochów, stanie się punktem wyjścia większej bitwy we wschodniej części frontu północnego.

Około 100.000 wojowników abisyńskich pod rozkazami cesarza zgromadziło się nad brzegami jeziora Asziangi na północy od Kworam. Ta armja będzie miała do czynienia z pierwszym korpusem włoskim, maszerującym ze stoków góry Amba-Aladżi i z trzecim korpusem, który zajął Sokota.

Na froncie południowym, według urzędowego komunikatu włoskiego 33 samoloty bombardowały Harar. Według źródeł francuskich, bombardowanie to zarówno jak poprzednie ataki lotników włoskich na Dżidżigę stanowią skrupulatne przygotowanie gen. Grazianiego do akcji o bardzo szerokim zakresie.

Korespondent Reutera donosi z Adis Abeby, że w ostatnim tygodniu na południe od Daggabur rozpoczęły się zaciekłe walki pomiędzy strażą przednią wojsk gen. Grazianiego a oddziałami abisyńskiemi, stanowiącemi zasłonę armji rasa Nasibu. Straty z obu stron wynoszą podobno po 1 000 ludzi. W ciągu dwóch dni walk Włosi zdołali posunąć się naprzód o 40 km do Uaranbad nad rzeką Fafan. Abisyńczycy rozpoczęli w nocy kontratak i zmusili Włochów do odwrotu aż do poprzedniej linji.

Przy bombardowaniu Hararu, jak donoszą źródła angielskie, zabito tylko 4 osoby zpośród ludności cywilnej. Mała ilość ofiar pochodzi stąd, że ludność zaalarmowano w porę i zdołała uciec.

Źródła miarodajne włoskie oświadczają, że bombardowanie Hararu postanowiono dlatego, iż ludność cywilna była ewakuowana, a natomiast znajdował się tam ośrodek zaopatrzenia armji, przyczem nawet gmach francuskiej misji katolickiej użyto na skład sprzętu wojennego. Włosi twierdzą, że bombardowali wyłącznie składy zaopatrzenia armji, posługując się przytem uprzednio dokonanemi zdjęciami. Część bomb zrzucono poza miastem na fortyfikacje, zbiorniki benzyny, składy sprzętu wojennego i samochodów.

Jeżeli wśród ofiar są kobiety, to — jak twierdzą Włosi — tylko dlatego, że wojownicy abisyńscy prowadzą do obozów swe rodziny. Według wiadomości, które przywiózł dziś do Adis-Abeby jeden z przybyłych z Hararu, ofiarą bombardowania wczorajszego padło od 250 do 300 zabitych i rannych.

Asmara. (PAT). Przy marszu na południe, w górach Amba-Birkutan, wojska włoskie zajęły m. in. pozycje, poprzednio obsadzone przez wojska dedżaka Ailu Buru.

Dedżak Mesfiaj, który stał na czele wojsk w Amba-Birkutan po otrzymaniu wiadomości o zajęciu Kaffy przesłał do dowództwa włoskiego zawiadomienie o gotowości do poddania się. Ailu Buru przy dalszej akcji wojsk włoskich cofnął się w góry Semien.

Wzajemne skargi walczących

Genewa. (PAT.) Do sekretarjatu Ligi wpłynęło kilka skarg rządu abisyńskiego w sprawie bombardowania ambulansów Czerwonego Krzyża w Czilga na północ od jeziora Tana i następnie w okolicach Gondaru oraz pod Quoram.

Poza tem wpłynęła skarga z powodu bombardowania Hararu, co jest naruszeniem konwencji haskiej, ponieważ to miasto jest rzekomo zdemilitaryzowane. W innej depeszy, rząd abisyński donosi, że wśród zbombardowanych gmachów znajdowało się kilka kościołów, ambulansów Czerwonego Krzyża oraz pałac rasa Imru.

Jednocześnie nadeszło do sekretarjatu Ligi również memorandum włoskie, donoszące, że w wielu wypadkach wojska abisyńskie dopuściły się nieludzkich okrucieństw w stosunku do rannych żołnierzy i robotników włoskich. Załączone dokumenty składają się z kilkudziesięciu fotografij, odtwarzających dokonane okrucieństwa.

Przeciw używaniu gazów trujących

Londyn. (PAT.) Reuter donosi: Min. Eden, odpowiadając w izbie gmin na zapytania, oświadczył, że skargi rządu abisyńskiego na stosowanie przez Włochy gazów trujących i innych były rozważane 23 marca przez „komitet 13-tu" w Londynie.

Komitet postanowił przekazać je rządowi włoskiemu z przypomnieniem o postanowieniach protokułu genewskiego z 1925 r. Min. Eden sądzi, że tę uchwałę już wykonano. Rząd brytyjski całkowicie ją popiera. Gdy tylko nadejdzie odpowiedź, uczyni wszystko, aby poddać całokształt tej sprawy rozważeniu.

Londyn. (PAT.) Na posiedzeniu izby lordów Robert Cecil zwrócił uwagę na depeszę cesarza abisyńskiego, głoszącą, że żołnierze i ludność cywilna w tej liczbie kobiety oraz dzieci, bombardowani byli w ciągu 7 dni bez przerwy pociskami, zawierającemi gazy trujące. Mówca zapytuje, jakie zarządzenia zamierza się wydać.

W odpowiedzi lord prywatnej pieczęci Halifax oświadczył, iż Liga otrzymała już szereg protestów w tej sprawie. Jeżeli wiadomości dotyczące używania gazów są prawdziwe, to — zdaniem rządu brytyjskiego — „komitet trzynastu" nie mógłby prowadzić swej akcji pogodzenia walczących stron.

Gdyby gazy rzeczywiście były stosowane przeciwko ludności cywilnej, albo nawet przeciwko siłom zbrojnym narodu, nieposiadającego obrony przeciw tego rodzaju atakom, to oburzenie i potępienie, któremu dano wyraz w izbie lordów, będzie podzielane przez cały świat cywilizowany.

W jutrzejszem wydaniu głównem:

NA FRONCIE ORTOGRAFICZNYM — SPORO NOWEGO

przez dr. Stanisława Pigonia
profesora Uniw. Jagiellońskiego

Dziś stracenie Hauptmanna?

Sąd odrzucił podanie o łaskę — Skazaniec wciąż nie traci nadziei — Zabiegi obrony — Wyrok ma być wykonany o godzinie 20-ej czasu amerykańskiego

Nowy Jork. (Tel. wł.). Stracenie Hauptmanna ma nastąpić dziś o godz. 20, czyli o drugiej w nocy z wtorku na środę według czasu środkowo-europejskiego.

Hauptmann może jednak być ułaskawiony jeszcze w ostatniej minucie przez trybunał kasacyjny, który się zbiera na naradę u gubernatora na pół godziny przed straceniem. Trybunał kasacyjny może zamienić wyrok śmierci na dożywotne więzienie, chociaż ten przywilej łaski jest rzadko stosowany.

Jeden z rzeczoznawców kryminologicznych sprowadza specjalny aparat, przy pomocy którego chce wykazać trybunałowi kasacyjnemu, że drzewo drabiny, użytej podczas porwania dziecka Lindbergha, jest innego gatunku, niż drzewo z podłogi w dawnym domu Hauptmanna.

Wczoraj Hauptmann przeżył bardzo przykrą chwilę. Oto stracono w więzieniu trentońskiem niejakiego Johna Caughta, skazanego za żonobójstwo. Caught znajdował się w sąsiedniej celi i zaprzyjaźnił się w ostatnich czasach z Hauptmannem. Kiedy go wyprowadzano na fotel elektryczny, zawołał: „hallo, Hauptmann, dowidzenia wkrótce!".

Nowy Jork. (PAT.) Z Trenton donoszą:

Na 33 godziny przed terminem wyznaczonym dla stracenia Hauptmanna sąd wysłuchał sprawozdania gubernatora Hoffmanna o przeprowadzonem przez niego osobiście dochodzeniu, które rozpoczęte było 16 stycznia rb., tj. nazajutrz po wstrzymaniu wyznaczonej już egzekucji.

Po pięciogodzinnej naradzie sąd odrzucił ponowną prośbę Hauptmanna o ułaskawienie.

Trenton. (PAT). Adwokat Lloyd Fisher, który odwiedził Hauptmanna po odrzuceniu prośby o odroczenie egzekucji, oświadczył, że skazaniec tę wiadomość przyjął spokojnie. Hauptmann w dalszym ciągu nie traci nadziei i wierzy, że w ostatniej chwili zostanie ułaskawiony.

W pewnych kołach sądzą, że jeżeli skazany oświadczy, iż gotów jest złożyć nowe zeznania, to gubernator w ostatniej chwili może odroczyć stracenie.

Osoby z otoczenia gub. Hoffmana informują, że żona Hauptmanna telefonowała do zastępcy gubernatora, oświadczając, iż mąż jej gotów jest poczynić dalsze zeznania. Po tej rozmowie pani Hauptmann odwiedziła męża w dniu wczorajszym po raz drugi.

Układy z Węgrami

Budapeszt. (PAT). Węgierska Ag. Tel. donosi o rokowaniach gospodarczych, prowadzonych przez delegację polską pod przewodnictwem nacz. Tadeusza Łychowskiego.

W sprawach zasadniczych doszło do porozumienia na początku b. m. w czasie pobytu delegacji węgierskiej w Warszawie. Obecne rokowania dotyczyły szczegółów. Po zakończeniu delegacja polska udała się do Warszawy.

Wiadomości

W Bernie radca departamentu wojskowego Minger, przemawiając na radzie federalnej, wskazał na konieczność wzmocnienia ochrony granicy szwajcarskiej. Rząd przyjął w zasadzie oświadczenie Mingera.

*

Rząd szwedzki przedłożył w riksdagu projekt w sprawie wzmocnienia i unowocześnienia obrony narodowej. Chodzi przedewszystkiem o wzmocnienie lotnictwa i obrony przeciwlotniczej. Roczne wydatki na ten cel przewidziane są w wysokości 21 miljonów koron, zamiast 11 miljonów. M. in. projektowana jest budowa dwóch eskadr samolotów.

*

Ag. Radjo donosi z Hagi, iż rząd holenderski postanowił przystąpić do wzmocnienia floty wojennej. Zbudowanych ma być szereg lekkich krążowników, kontrtorpedowców, łodzi podwodnych oraz lotniskowców.

*

W Strasburgu sąd skazał obywatela szwajcarskiego zamieszkałego stale w Badenji, Henryka Dienera na 3 lata więzienia za szpiegostwo w Alzacji.

*

Donoszą z Rumunji, że władze bezpieczeństwa wykryły w Galacu silną organizację komunistyczną, działającą pod firmą „Bloku Demokratycznego" przeciw ustrojowi państwa. Przeprowadzono przeszło 100 aresztowań oraz skonfiskowano bogaty materjał propagandowy.

*

Według doniesień z Białogrodu, liczba rannych w demonstracjach w Zagrzebiu wynosi 30 osób. Wśród rannych znajduje się 11 policjantów.

Charakterystyczne cyfry plebiscytu

Berlin. (PAT). Przy olbrzymiej większości głosów, które padły za kanclerzem Hitlerem na obszarze całej Rzeszy, zachodzą jednak pewne charakterystyczne różnice w poszczególnych okręgach. Najmniej stosunkowo głosów padło za Hitlerem w Hamburgu, gdyż 95 proc. Dalszemi okręgami, gdzie odsetek głosujących za kanclerzem był stosunkowo najmniejszy, są kolejno: Lipsk — 97,4, Chemnitz-Zwikau — 98 proc. Udział głosujących był najmniejszy w tych okręgach, a więc w Hamburgu 97,6, w Lipsku 98,8, w Chemnitz-Zwikau 98,7. Zaznaczyć należy, że wspomniane okręgi były w swoim czasie główną siedzibą czynników komunistycznych i komunizujących.

Również w samym Berlinie, gdzie w niektórych dzielnicach żywioły skrajnie radykalne odgrywały znaczną rolę, odsetek głosów jest nieco mniejszy, niż gdzieindziej: w okręgu Berlin-West — 98,5, Berlin-Ost — 98,2; udział głosujących — 97,9 i 98,3.

Natomiast najbardziej zbliżony do najwyższej granicy 100 proc. odsetek głosujących za kanclerzem, gdyż 99,9 zanotowano w okręgu Reinpfalz-Saar (udział głosujących również 99,9). Dalej najwięcej głosów padło w okręgu Koblencja-Trewir — 99,3 (99,9). Chodzi tu o te właśnie okręgi (Zagłębie Saary, Nadrenja), które były w ostatnich czasach terenem doniosłych posunięć rządu Trzeciej Rzeszy na terenie międzynarodowym.

Pogoń samolotem za bandytami

Mellila (Maroko). (PAT). Trzech zamaskowanych bandytów dokonało wczoraj napadu na bank. Bandyci pod groźbą rewolwerów zabrali 100 tys. pesetów i następnie uciekli samochodem, raniąc inspektora policji, który usiłował zatrzymać auto.

W pościg wysłano samolot, który znalazł samochód, opuszczony przez bandytów w okolicy Nador. Babusiów wykryto wieczorem w barakach kopalni Sagangan, odległej o 20 km od Mellili. Część skradzionych pieniędzy odzyskano.

Okazało się, że bandyci są wojskowymi, należącymi do korpusu tubylczego. Wszystkich trzech odstawiono do Mellili.

O szanowanie samarytańskich znaków

Rzym. (PAT.) Ogłoszono tu następujący komunikat urzędowy:

Szef rządu przyjął kurtuazyjną wizytę delegacji zarządu międzynarodowego Czerwonego Krzyża z prezesem p. Maxem Huberem, wiceprezesem Logozem oraz pp. Cheneviere i Burcardtem, którzy przybyli, aby wraz z włoskim Czerwonym Krzyżem zbadać sprawy, związane z poszanowaniem konwencji genewskiej przez obie strony, zaangażowane w obecnym zatargu.

Sprawa ta była poruszona w liście szefa rządu włoskiego do prezesa zarządu Czerwonego Krzyża w dniu 16 stycznia rb. Przy okazji Mussolini potwierdził wolę rządu włoskiego szanowania znaków Czerwonego Krzyża. Wydane zostały w tym celu surowe zarządzenia, gdyż rząd włoski żywi głębokie przekonanie co do istotnego znaczenia Czerwonego Krzyża dla wszystkich zainteresowanych państw.

Nowoczesny Matuzalem

Kair. (PAT). Do sądu w Dajrut wpłynęło podanie synów, wnuków, prawnuków i praprawnuków szeika Abdul Ganada Darwisza o uznanie go za niedołężnego, a więc ubezwłasnowolnionego, z racji wieku, gdyż liczy 131 lat.

Na sądzie szeik Darwisz bronił się sam, dowodząc, że zachował wszystkie siły fizyczne i umysłowe. Był on osiemnaście razy żonaty. Obecnie ma dwie żony. Ilości swych dzieci już nie pamięta, wie tylko, że pozostało ich przy życiu dwadzieścia osiem.

Sąd podanie rodziny o ubezwłasnowolnienie oddalił.

TARGOWISKO MIEJSKIE

Poznań, 31. 3. 1936 r.

Urzędowe Sprawozdanie Targowe Komisji Notowania Cen.

Spędzono: wołów 50, buhajów 185, krów 357, świń 1700, cieląt 1030, owiec 80, razem 3397 zwierząt.

Ceny loco Targowica Poznań łącznie z kosztami handlowemi.

BYDŁO:

Woły:	
Pełnomięsiste wytuczone nieoprzęgowe	54— 57
Mięsiste tuczone młodsze do lat 3	46— 52
Mięsiste tuczone starsze	40— 44
Miernie odżywione	32— 36
Buhaje:	
Wytuczone pełnomięsiste	52— 54
Tuczone mięsiste	46— 50
Nietuczone dobrze odżywione starsze	40— 44
Miernie odżywione	34— 36
Krowy:	
Wytuczone pełnomięsiste	50— 58
Tuczone mięsiste	44— 48
Nietuczone dobrze odżywione	30— 34
Miernie odżywione	14— 18
Jałowice:	
Wytuczone pełnomięsiste	54— 57
Tuczone mięsiste	46— 52
Nietuczone dobrze odżywione	40— 44
Miernie odżywione	34— 36
Młodzież:	
Dobrze odżywione	34— 38
Miernie odżywione	32— 34
Cielęta:	
Najprzedniejsze cielęta wytuczone	64— 74
Tuczone cielęta	56— 62
Dobrze odżywione	50— 54
Miernie odżywione	40— 48
OWCE:	
Wytuczone pełnomięsiste jagnięta i młodsze skopy	56— 60
Tuczone starsze skopy i maciorki	44— 50
Dobrze odżywione	00— 00
Miernie odżywione	00— 00
ŚWINIE: (TUCZNIKI):	
Pełnomięsiste od 120 do 150 kg. żywej wagi:	82— 84
Pełnomięsiste od 100 do 120 kg. żywej wagi:	78— 80
Pełnomięsiste od 80 do 100 kg. żywej wagi:	74— 76
Mięsiste świnie ponad 80 kg. żywej wagi	68— 72
Maciory i późne kastraty	66— 74
Świnie słonin. ponad 150 kg.	86— 88

Przebieg targu spokojny.

POZNAŃSKA GIEŁDA PIENIĘŻNA

Poznań, 31. 3. 1936 r.

Tendencja dzisiejszego zebrania giełdowego była spokojna.

Z pożyczek państwowych płacono za 5% poż. konwers. 59.50, zaś 4% premj. dol. ofiarowano po 44,—.

Z papierów lokacyjnych P. Z. K. obracano 4½% listy zast. złote w złocie po 41,—, natomiast 4½% złotowe listy zast. serja L. ofiarowano po 38,—, w końcu handlowano 4% listy zast. konwert. po 36,50—36,25 w płaceniu.

Wysuszone mydło Tukan

jest najoszczędniejszem i najtańszem

MYDŁEM DO PRANIA!!!

Pg 3 381-R 993

Z akcyj bankowych płacono za Bank Polski 95,50 oraz za Bank Cukrownictwa 64,—.

Cedula Urzędowa Giełdy Pieniężnej w Poznaniu.

Kurs w procentach nominału wzgl. w złotych za sztukę.

Papiery procentowe

5% państw. poż. konwers. 59,50 P.
4% poż. premj. dol., serja III 44,— O.
4½% listy zast. złote w złocie przestemplowane Pozn. Ziem. Kred. (dawn. 4½% dol. listy zast. w zł = 8,9141 zł za 1 dol.) 41,— +
4½% złotowe listy zastawne serji L. Pozn. Ziem. Kred. 38,— O.
4% listy zastaw. konwert ostempl. P. Z. K. 36,50—36,25 P.

Akcje bankowe i przemysłowe

Bank Cukrownictwa 64,— P.
Bank Polski 95,50 P.

Tendencja spokojna.

Urzędowa ceduła Giełdy Zbożowej i Towarowej

Poznań, 31. 3. 1936 r.

Warunki: Handel hurtowy parytet Poznań, ładunki wagonowo, dostawa bieżąca za 100 kg:

STANDARTY: 1) żyto 700 g/l., 2) pszenica 753 g/l., 3) owies 420 g/l.

Ceny orjentacyjne:

Żyto (Usposobienie stałe)	13,65— 13,90
Pszenica (Usposobienie stałe)	19,50— 19,75
Jęczmień browarowy	15,50
Usposobienie spokojne.	
Jęczmień 700—725 g/l.	15,00— 15,25
Jęczmień 670—680 g/l.	14,75— 15,00
Usposobienie spokojne.	
Owies 450—470 g/l.	14,75— 15,00
Owies standartowy	14,25— 14,50
Usposobienie stałe.	
Mąka	
żytnia wyciąg. 0-30% wł. w.	20,00— 20,25
żytnia gat. I 0-50% wł. w.	19,50— 19,75
żytnia gat. I 0-65% wł. w.	18,50— 19,00
żytnia gat. II 50-65% wł. w.	15,50— 16,50
żytnia pośl. pon. 65% wł. w.	14,00— 15,00
Usposobienie stałe.	
pszenna gat. I wyc. 0-20% wł. w.	31,75— 33,50
pszenna gat. IA 0-45% wł. w.	31,00— 31,50
pszenna gat. IB 0-55% wł. w.	30,00— 30,50
pszenna gat. IC 0-60% wł. w.	29,50— 30,00
pszenna gat. ID 0-65% wł. w.	28,50— 29,00
pszenna gat. IIA 20-55% wł. w.	27,75— 28,25
pszenna gat. IIB 20-65% wł. w.	27,25— 27,75
pszenna gat. IID 45-65% wł. w.	24,75— 25,25
pszenna gat. IIF 55-65% wł. w.	22,75— 23,25
pszenna gat. IIG 60-65% wł. w.	21,25— 21,75
pszenna gat. IIIA 60-70% wł. w.	19,25— 19,75
pszenna gat. IIIB 70-75% wł. w.	17,25— 17,75
Usposobienie stałe.	
Otręby żytnie stand.	11,00— 11,50
Otręby pszenne grube stand.	12,00— 12,50
Otręby pszenne średnie stand.	10,75— 11,50
Otręby jęczmienne	10,25— 11,50
Rzepak zimowy	38,00— 39,00
Siemię lniane	39,00— 41,00
Gorczyca	32,00— 34,00
Wyka latowa	25,50— 27,50
Peluszka	26,50— 28,50
Groch Viktorja	21,00— 25,00
Groch Folgera	22,00— 24,00
Łubin niebieski	10,50— 11,00
Łubin żółty	13,00— 13,50
Seradela	24,50— 26,50
Mak niebieski	60,00— 62,00
Koniczyna czerwona surowa	120,00—130,00
Koniczyna czerw. 95-97% czysta	135,00—145,00
Koniczyna biała	75,00—100,00
Koniczyna szwedzka	165,00—190,00
Koniczyna żółta odłuszczona	65,00— 75,00
Przelot	75,00— 90,00
Ziemniaki jadalne	4,25— 4,75
Makuch lniany w taflach	18,25— 18,50
Makuch rzepakow. w taflach	15,00— 15,25
Makuch słonecznik. w tafl. 42/43%	17,00— 17,50
Śrut Soja	21,00— 22,00
Słoma pszenna luzem	2,20— 2,45
„ pszenna prasowana	2,70— 2,95
„ żytnia luzem	2,50— 2,75
„ żytnia prasowana	3,25— 3,50
„ owsiana luzem	2,75— 3,00
„ owsiana prasowana	3,25— 3,50
„ jęczmienna luzem	2,20— 2,45
„ jęczmienna prasowana	2,70— 2,95
Siano zwykłe luzem	5,75— 6,25
„ zwykłe prasowane	6,25— 6,75
„ nadnoteckie luzem	6,50— 7,00
„ nadnoteckie prasowane	7,50— 8,00

Ogólne usposobienie stalsze.

Ogólny obrót: 1574.6 tonn, w tem żyta 517 tonn, pszenicy 302 tonn, jęczmienia 160 tonn, owsa 80 tonn.

Kurs dolara. Dziś rano Bank Polski notował kurs dolara 5.28½ zł, w obrotach nieoficjalnych w Warszawie 5.33 zł.

Województwo wileńskie

Najdalej na północ wysunięte województwo wileńskie obejmuje obszar 28.053 km kwadr. i posiada ludności 1.275.269, z czego Polaków 763.519, czyli 59,4 proc., podczas gdy reszta składa się z Białorusinów, Litwinów, Rosjan, Żydów, Karaimów i Tatarów. Pod względem układu narodowościowego i wyznaniowego Wileńszczyzna stanowi niezwykle ciekawą mozaikę, przyczem znaczenie i rola poszczególnych ugrupowań narodowościowych i wyznaniowych niekoniecznie pozostaje w związku z ich liczebnością.

Białorusini np., aczkolwiek stanowią 23 proc. ogółu ludności i w ogromnej przewadze wyznają prawosławie, ani pod względem narodowym, ani religijnym nie odgrywają prawie żadnej roli. Znaczenie ich atoli może być duże, jako ludu w ogromnej przewadze rolniczego, bardzo nisko pod względem oświaty stojącego i tem samem ogromnie podatnego dla wszelkiej antypaństwowej, wywrotowej agitacji. Poza tem lud ten, z którego kierunek białorusinomański usiłuje, bezskutecznie zresztą, stworzyć skonsolidowany, odrębny naród słowiański, sam nie posiada uświadomienia narodowego i na zapytanie, kim jest, odpowiada, że jest „tutejszy" i że mówi gwarą „prostą".

Język ten, w samej rzeczy bardzo prosty, nb. w każdej okolicy mocno różniący się od sąsiednich, nie posiada najmniejszych warunków do rozwinięcia się do poziomu literackiego czy naukowego. Wogóle więc, odrzuciwszy wszelkie doktrynerskie mrzonki, należy Białorusinów uważać za materjał etniczny, z którego może wykształcić się dzisiaj tak samo Polak, jak za czasów zaborczych — Rosjanin. Decydowała wtedy religja. O ile zdolniejszy i otrzymujący lepsze wykształcenie był katolikiem, zarzucał swą gwarę na rzecz języka polskiego, — jeśli był prawosławnym, na rzecz rosyjskiego.

Zresztą i prawosławie to było i jest bardzo problematyczne. Wszyscy bowiem ci „tutejsi" na kresach wschodnich są potomkami katolików, przeważnie obrządku wschodniego, poprostu „przepisanych" w latach 1836-9 na wiarę „carską" — państwową. Że jednak ciemnota popów, ich chciwość, najbliższe współdziałanie z policją i władzami administracyjnemi bynajmniej nie pociągały tego nowo „nawróconego" ludu do prawosławia, więc jego istotna religja dzisiejsza, to stek zabobonów i guseł, z pewnemi reminiscencjami katolickiemi i naleciałościami prawosławnemi. Tak samo więc i pod względem wyznaniowym lud ten kresowy stanowi materjał surowy, podatny wielce dla misjonarstwa istotnego, prowadzonego w duchu prawdziwie Chrystusowym z jednej strony, ale i z gruntownem zrozumieniem interesów państwa zarazem.

Liczba Rosjan jest nader trudna do ustalenia, gdyż są to częściowo zrusyfikowani miejscowi mieszkańcy, częściowo zaś b. urzędnicy, sprowadzeni z głębi Rosji, a także Wielkorosjanie, „staroobrzędowcy", stanowiący pewien odłam Kościoła Wschodniego, którzy osiedli tutaj od bardzo dawna i częściowo przy spisie 1919 r. przyznawali się do narodowości polskiej (przeszło 2 tys.), częściowo do białoruskiej (około 4,5 tys.), ale w większości (przeszło 17 tys.) do rosyjskiej. Spis z r. 1931 wykazał w województwie wileńskiem 43,5 tys. Rosjan, z czego w Wilnie 7,4 tys.

Jest to ilość napozór niewielka, w gruncie rzeczy jednak niebezpieczna o tyle, że cała cerkiew prawosławna znajduje się w rękach rosyjskich, że językiem faktycznie urzędowym tego wyznania jest język rosyjski, i że Rosjanie stanowią niemal wyłącznie klasę inteligentną w tem wyznaniu. Nie pogodzili się oni bynajmniej z utratą kresów i, jedni z nich w nadziei odbudowy „wielkiej, niepodzielnej Rosji" — inni w interesach zbolszewiczałych ugrupowań, stanowią poważny zaczyn fermentacyjny, szczególnie wśród nieoświeconych i nieuświadomionych mas białoruskich. W ostatnich latach zwrócili oni baczniejszą uwagę na swój stan duchowny i ogromnie wpływają na jego podniesienie intelektualne.

Liczba Litwinów wyniosła w roku 1931 65,4 tys., czyli 5,1 proc. Zamieszkują oni liczniej w powiecie święciańskim (43 proc.), w wileńsko-trockim (16,9 proc.) i w brasławskim (3,5 proc.). Aczkolwiek liczba Litwinów na Wileńszczyźnie jest mała, mimo to jednak stanowią oni silny pierwiastek destrukcyjny, usiłując zwalczać polskość, gdzie tylko się da. Od początku minionego wieku wprowadzili oni ferment w kościołach, domagając się litewskich kazań i pieśni często w parafjach, w których stanowili nikłą mniejszość. Z czasem, a zwłaszcza od ruchów wolnościowych w latach 1905-6, zatargi te były przyczyną gorszących, nieraz krwawych bójek. I dopiero znakomity działacz polski i katolicki, więzień niemiecki, a potem bolszewicki, administrator apostolski, a obecny biskup sufragan wileński, ks. Kazimierz Michałkiewicz, objąwszy zarząd diecezją w r. 1908, w drodze sprawiedliwego zapewnienia każdej z obu narodowości obsługi duchownej w jej ojczystym języku, spowodował znaczne uspokojenie.

Żydzi wileńscy, jak wogóle wszyscy kresowi, nie noszą odrębnej odzieży żydowskiej, ani pejsów, i ubierają się, jak zwykli mieszkańcy miast. O ile nie używali żargonu, to chętniej daleko przyjmowali język rosyjski i zazwyczaj krzykliwie manifestowali swoją rosyjskość. Wogóle łączyli się i wchodzili w konszachty z każdym wrogiem polskości. Płaszczyli się więc przed carską władzą moskiewską, służyli z całym zapałem okupantom niemieckim, potem litewskim, — z triumfem witali zastępy bolszewickie i tylko zawsze, konsekwentnie zwalczali wszystko, co polskie. I, chociaż stosunek ich liczebny do ogółu ludności maleje, niemniej panują oni jeszcze bardzo silnie w tamtejszem życiu gospodarczem.

Są na Wileńszczyźnie dwie drobne mniejszości narodowe, mianowicie: Tatarzy, potomkowie dawnych jeńców wojennych, oraz Karaimi, którzy przywędrowali tu ongi z Krymu. Tatarzy, wyznający islam, zanikają szybko. Jest ich około 1.000. Karaimi, błędnie uważani za Żydów, aczkolwiek wyznają Stary Testament, należą do grupy plemion turecko-tatarskich. Są to ludzie wysokiej wartości moralnej, pracowici i znienawidzeni przez Żydów. Jest ich zaledwie kilka setek.

Wśród tych mniejszości żyje i zwiększa się stopniowo większość polska, która w czterech powiatach zachodnich stanowi absolutną większość, a w czterech wschodnich poważną mniejszość.

Pod względem budowy społecznej Polacy reprezentują wszystkie warstwy. Rzecz inna, że Żydzi są rozpanoszeni w przemyśle, rzemiośle i handlu, gdzie musimy szturmem zdobywać każdy posterunek. Niestety nie posiadamy wykazów statystycznych, informujących, jakie narodowości i wyznania pracują w poszczególnych gałęziach.

Polacy w ogromnej przewadze są katolikami. Istnieje także resztka dawnych dysydentów, czyli ewangelików reformowanych, którzy przez małżeństwa z katolikami powoli topnieją. Od dłuższego czasu już wileńska parafja kalwińska pod kierunkiem pastora Jastrzębskiego zyskała smutną sławę „fabryki rozwodów".

WŁODZIMIERZ DWORZACZEK

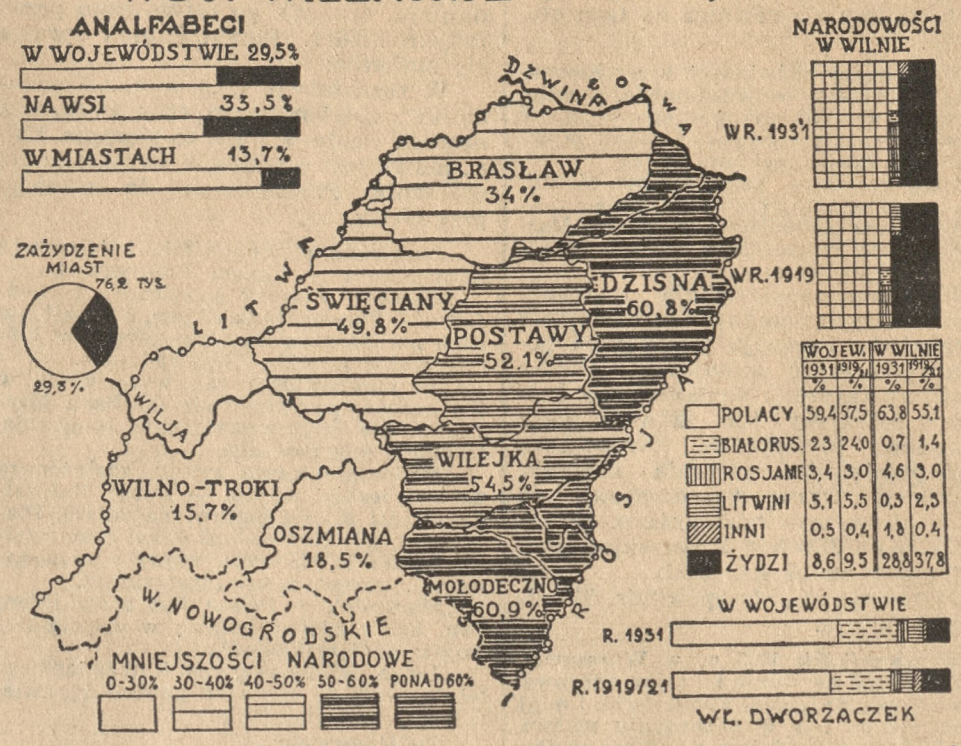

	WOJEW. 1931 %	WOJEW. 1919 %	W WILNIE 1931 %	W WILNIE 1919 %
POLACY	59,4	57,5	63,8	55,1
BIAŁORUS	2,3	24,0	0,7	1,4
ROSJANIE	3,4	3,0	4,6	3,0
LITWINI	5,1	5,5	0,3	2,3
INNI	0,5	0,4	1,8	0,4
ŻYDZI	8,6	9,5	28,8	37,8

Przed dewaluacją marki?

Bilans handlowy Niemiec za r. 1935 ukształtował się wprawdzie pomyślniej, niż w roku poprzedzającym, gdyż dał 111 miljn. mk. salda dodatniego w przeciwieństwie do 284 miljn. mk. deficytu w r. 1934. Jasne jest jednak, że wartość tego pomyślnego wyniku jest problematyczna, został on bowiem osiągnięty nietyle przez wzmożenie wywozu, ile przez rygorystyczne ograniczenie przywozu. Przywóz osiągnął tak niski poziom, że według zgodnej opinji kół fachowych i czynników urzędowych — nie może już być zmniejszony bez wywołania wprost zastoju w przemyśle.

Coraz większego znaczenia zaczyna nabierać zagadnienie cen, które eksport niemiecki stawia wobec coraz to nowych trudności, a ostatnio zaczyna odgrywać coraz ważniejszą rolę i w przywozie. Aby w r. 1935 uzyskać 2,5 proc. wzrostu wartości wywozu, musiał on podnieść się ilościowo o 11 procent. Przy wywozie wyrobów gotowych podwyższeniu o 5 proc. wartości wywozu odpowiada podwyższenie ilościowe o... 23 proc.

Wręcz odwrotnie kształtują się ceny w niemieckim przywozie. Zwyżkowa tendencja cen surowców na rynkach światowych (o czem onegdaj pisaliśmy) daje się Niemcom dotkliwie we znaki. Tak np. za tę samą ilość bawełny (4 miljn. q), importowanej w r. 1935, trzeba było zapłacić (330 miljn.) o 70 miljn. mk. więcej, niż w r. 1934 (260 miljn.)!

W obliczu znacznych trudności, jakie Niemcy przeżywają, coraz głośniej słyszy się w świecie pogłoski o bliskiej już dewaluacji marki niemieckiej. Ostatnio np. poważne pismo giełdowe, wychodzące w Paryżu, „L'Information", doniosło z Berlina, że w dalszym ciągu utrzymuje się w kołach finansowych pogłoska o rychłej dewaluacji marki, która prawdopodobnie wyniesie 40 proc. obecnego kursu. Dewaluacja miałaby na celu redukcję obciążeń wewnętrznych oraz wzmożenie szans konkurencyjnych dla eksportu niemieckiego.

Wobec wyżej wyliczonych trudności Rzeszy w zakresie handlu zagranicznego, dewaluacja byłaby czynem zrozumiałym. Za nią przemawiałby również wzgląd na samoczynne oddłużenie wewnętrzne, co w chwili obecnej przedstawiałoby dla gospodarki niemieckiej poważne znaczenie:

W niemieckich kołach gospodarczych nie zataja się faktu, iż sztuczna konjunktura, wywołana przez rządy hitlerowskie, ma się ku końcowi. Przemysł stoi zamówieniami rządowemi, przeważnie o charakterze zbrojeniowym, niestety, jednak — zaczyna braknąć kapitałów na dalsze finansowanie zamówień publicznych. Na tem tle zrodziły się pogłoski o nacisku, jaki rzekomo dr. Schacht wywiera na Hitlerze w kierunku przyśpieszenia likwidacji kryzysu politycznego, wywołanego przez militaryzację strefy nadreńskiej. Podobno dr. Schachtowi zależy na wywołaniu atmosfery przyjaznej dla Rzeszy, w jakiej jedynie możnaby wszcząć rokowania o większą pożyczkę zagraniczną dla Niemiec. Ile prawdy w tych wiadomościach — niewiadomo.

Faktem jednak jest, że dla rządu niemieckiego dewaluacja marki byłaby pożądanym środkiem na zmniejszenie ogromnego długu wewnętrznego, zaciągniętego w celu „nakręcania konjunktury". Poza tem dewaluacja przyniosłaby ze sobą ożywienie produkcji i obrotów, jak to zwykle bywa w tego rodzaju wypadkach.

W każdym razie jest dość prawdopodobne, iż obecnie, po niedzielnych wyborach, nastąpią zdecydowane kroki, zmierzające do zażegnania przesilenia, ostatnio przeżywanego przez gospodarkę niemiecką.

UWAGI

Codzienny obrazek w angielskim dzienniku, „magazinie", ilustracji: nowozaślubiona para opuszcza kościół, pan młody w „jaskółce", z plastronem w szarej kamizelce, prowadzi z lewej (!) strony spowitą w biel małżonkę.

Zwyczaj wymaga poza tem kilku maleńkich druhen, równo ubranych w jasne do kostek suknie, w szerokich kapeluszach, z okrągłym bukiecikiem kwiatów. Typowy obrazek angielskiego ślubu.

Przenieśmy obrazek w suche ramy statystyki urzędowej, a otrzymamy następujące cyfry, jakie świeżo ogłosił londyński urząd stanu cywilnego:

Ulubionym wiekiem „dojrzałości" małżeńskiej młodych Angielek jest wiek 22 lat. Przeszło połowa wszystkich cór Albionu staje w tym wieku na kobiercu ślubnym, lub jest już kapłankami domowego ogniska. Jak młodo wychodzą Angielki za mąż, wynika z dodatkowej statystyki, która za rok ubiegły stwierdziła, że z 342 tysięcy dziewcząt aż 52 tysiące były małżonkami, a częstokroć „mamami" poniżej — 21 lat.

Ale i wśród rodu męskiego przeważa wczesna chęć żeniaczki. Wiek 25 lat jest ulubionym wiekiem likwidacji kawalerstwa w Anglji. W kraju, który odznacza się przywiązaniem do rodziny królewskiej, nie poskutkował — widać — przykład króla Edwarda VIII, do niedawno popularnego „Prince Charming", skoro do 40 roku życia aż 96 procent wszystkich mężczyzn angielskich już nosi złote kajdany małżeństwa.

Odnośny odcinek u kobiet wynosi z 30 rokiem 85 procent.

W młodym wieku różnice lat między nowożeńcami są małe. Dopiero w starszym zdarzają się znaczne dysproporcje. Ale nie są też wyjątkiem małżeństwa, gdzie oblubienica kończy właśnie 18, gdy pan „młody" przekroczył sześćdziesiątą „wiosnę".

Naogół wszakże obraz „problemu małżeńskiego" przedstawia się w Anglji w ten sposób, że wczesne małżeństwa przeważają. Jest też charakterystyczne, że według statystyki londyńskiej uboższe dzielnice bynajmniej nie ustępują wytwornemu „West-End'owi" co do liczby zawieranych małżeństw.

A pamiętajmy, że posag, taki jaki praktykowany jest na kontynencie, jest w Anglji rzadkością. Jest rzeczą młodego kandydata samemu utrzymać żonę i rosnącą rodzinę.

Przez pryzmat statystyki małżeńskiej ukazuje się zarazem odcinek życia ekonomicznego Anglji.

Zaparcie jelit usuwa skutecznie naturalna woda gorzka **Franciszka-Józefa**, pobudzając czynności żołądka oraz wydzielanie się żółci i moczu. Przyspiesza przemianę materji i regenerację krwi. Zalecane przez lekarzy.
Tg 623

Materjał pos. Somersteina

Jak donosi żargonowy „Hajnt", poseł żydowski Somerstein został przyjęty przez ministra spraw wewnętrznych Raczkiewicza i przedstawił mu szereg dowodów, ilustrujących „nad wyraz ciężkie położenie ludności żydowskiej z powodu ekscesów antysemickich i gospodarczego bojkotu Żydów". Poseł Somerstein prosił ministra o wydanie odpowiednich zarządzeń, „któreby zapobiegły dalszemu szerzeniu się wymienionych objawów."

Minister oświadczył, że zrobi właściwy użytek z załączonego materjału. (mz)

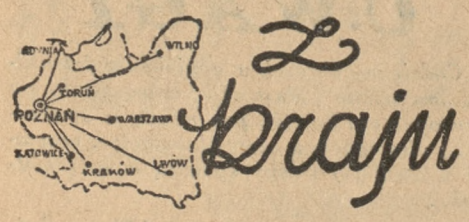

Z kraju

DOMOWY UBÓJ RYTUALNY

Lotne komisje starostwa grodzkiego w Warszawie znalazły w mieszkaniu rodziny Hochbergów kilkadziesiąt żywych kur, ukrytych w szafach, bieliźniarce, w kuchni i drwalni. Kury te były przeznaczone do zarżnięcia. Hochbergów pociągnięto do odpowiedzialności za dręczenie zwierząt.

Potajemną rzeźnię i skubalnię drobiu ujawniono także w mieszkaniu Szaji Sochity, gdzie również znaleziono kilkadziesiąt kur. Skubelnie opieczętowano. Winnych pociągnięto do odpowiedzialności.

ZAWIESZONY TYGODNIK „ŻYCIE I Praca"

Polska Katolicka Agencja Prasowa donosi:

W czerwcu roku ubiegłego sąd okręgowy w Łomży zawiesił tygodnik katolicki „Życie i Praca" za umieszczenie komunikatu KAP, zawierającego treść kazania ks. infułata szczęsnowicza przeciwko oszczerstwom na J. E. ks. biskupa Łukomskiego. Obecnie prokurator umorzył sprawę przeciwko ks. infułatowi Szczęsnowiczowi. Zawieszenie pisma katolickiego trwa nadal.

PROCES KOMUNISTYCZNY W BIAŁYMSTOKU

Po dłuższej rozprawie sądowej w Białymstoku został zakończony proces przeciwko 40 komunistom. Trzech oskarżonych skazał sąd po 10 lat, pięciu po 8 lat, pięciu po 6 lat, a resztę na kary więzienne do 3 lat. Wskutek amnestji zostały wszystkim kary obniżone.

NAPAD BANDYCKI NA PLEBANJĘ

We wsi Krynki w woj. kieleckiem napadło na plebanję 6 zamaskowanych i uzbrojonych w rewolwery bandytów. Po steroryzowaniu ks. proboszcza Remiszewskiego i domowników, zrabowali około 900 zł gotówką, złoty zegarek, papiery wartościowe i 4 książeczki P. K. O. na ogólną kwotę 1050 zł. Policja zarządziła pościg, który narazie nie dał wyniku.

W OBRONIE DROBNYCH DZIERŻAWCÓW KSIĘCIA PSZCZYŃSKIEGO

Sąd cywilny w Katowicach wydał wyrok w procesie drobnego dzierżawcy Października, dzierżawiącego grunt od księcia pszczyńskiego. Sąd drugiej instancji zatwierdził wyrok sądu grodzkiego w Mikułowie, t. j. rewizję dotychczasowych stawek dzierżawnych w kierunku ich obniżenia.

Orzeczenie sądu cywilnego ma doniosłe znaczenie dla bardzo wielu drobnych dzierżawców, którzy od roku 1924 płacili księciu pszczyńskiemu wygórowane czynsze. Suma nadwyżek od 1924 r. obliczona zostanie dzierżawcy na poczet następnych czynszów dzierżawnych.

GWAŁTOWNA BURZA NA PODKARPACIU

Z Sambora donoszą, iż nad Podkarpaciem przeszła gwałtowna, oddawna nienotowana burza, połączona z oberwaniem się chmury i silnym wichrem. W Starym Samborze i okolicy burza wyrządziła dotkliwe szkody. Ucierpiały silnie drogi oraz uległy zniszczeniu przewody telegraficzne. Pioruny zabiły kilka koni oraz poraziły dwoje osób.

NA LINJACH ZAGRANICZNYCH P. L. L. ROZKŁAD LOTÓW NA LINJACH ZAGRANICZNYCH P. L. L. „LOT"

Z dniem 19 kwietnia rb. obowiązywać będzie następujący rozkład lotów na linjach zagranicznych, obsługiwanych przez P. L. L. „Lot".

Na linji Warszawa — Poznań — Berlin samoloty odlatywać będą z Warszawy codiennie (nie wyłączając niedziel) o godz. 8.10, przylot do Poznania o 9.30, odlot o 9.45, przylot do Berlina o 10.55; odlot z Berlina codziennie o godz. 15, przylot do Poznania o 16.05, odlot o 16.25, przylot do Warszawy o 17.40.

Na linji Warszawa — Wilno Ryga — Tallin odlot z Warszawy codziennie o 7.40, przylot do Wilna o 9.20, odlot z Wilna we wtorki, czwartki i soboty o 9.40, przylot do Rygi o 12.15, odlot o 12.35, przylot do Tallina o 13.45; odlot z Tallina w poniedziałki, środy i piątki o 14.45, przylot do Rygi o 15.55, odlot o 16.15, przylot do Wilna o 16.50, odlot z Wilna codz. o 17.10, przylot do Warszawy o 18.50.

Na linji Warszawa — Lwów J— Czerniowce — Bukareszt — Sofja — Saloniki odlot z Warszawy codz. o 8.15, przylot do Lwowa o 9.40, odlot ze Lwowa we wtorki, czwartki i soboty o 9.55, przylot do Czerniowiec o 11.50, odlot o 12.05, przylot do Bukaresztu o 13.55, odlot o 14.15, przylot do Sofji o 15.35, odlot o 15.55, przylot do Salonik o 17.05; od lot z Salonik w poniedziałki, środy i piątki o 8.10, przylot do Sofji o 9.20, odlot o 9.30, przylot do Bukaresztu o 10.50, odlot o 11.05, przylot do Czerniowiec o 12.55, odlot o 13.05, przylot do Lwowa o g. 13, odlot ze Lwowa do Warszawy codz. o 13.15, przylot do Warszawy o 14.40.

Jeszcze o „Strzępach meldunków"

Po ukazaniu się na rynku księgarskim pierwszego wydania „Strzępów meldunków" gen. dr. Sławoja-Składkowskiego napisał Stanisław Stroński na łamach „Kurjera Poznańskiego" szereg uwag o nowej książce. Praca gen. Składkowskiego zasługuje na szczegółowsze jeszcze z nią zapoznanie czytelników.

Gruby tom, liczący prawie 600 stron, zamyka dużo wydarzeń bezpośrednio związanych z osobą Józefa Piłsudskiego i jego najbliższem otoczeniu. Gen. Składkowski, b. minister spraw wewnętrznych rządów pomajowych, zalicza się również do tego otoczenia.

„Dużo rzeczy, mówionych przez Komendanta — czytamy w przedmowie, skreślonej przez gen. Składkowskiego — oddać nie potrafię, mimo że zapisywałem je dosłownie w czasie meldowania się.

„Dużo rzeczy — pisać jeszcze niewolno — stanowią tajemnicę państwa.

„W Polsce niepodległej widziałem Marszałka Józefa Piłsudskiego przeszło 150 razy."

Wrażenia, spostrzeżenia i uwagi osobiste z tych spotkań, oto zawartość „Strzępów". Przewija się w nich pozakulisowa część pomajowego okresu od strony reżyserji wydarzeń, na które dziś patrzymy już jako na fakty dokonane, historyczne. Największą część pamiętnika zajmują stosunki pomajowe. Okres przedmajowy od chwili pierwszego spotkania p. Składkowskiego z Józefem Piłsudskim zamknął autor na 57 kartkach.

Na stronie 51 „Strzępów" dr. Składkowski notuje:

„W początkach 1925 r., w Warszawie, otrzymaliśmy wezwanie na tajną odprawę. Komendant przyjeżdżał z Sulejówka i miał przemówić do nas w mieszkaniu majora Świtalskiego" (późniejszego marszałka Sejmu, obecnego wojewody krakowskiego — dop. red.).

Co było przedmiotem tajnej odprawy, autor pamiętnika nie zanotował. Stosunek gen. Składkowskiego do Józefa Piłsudskiego charakteryzuje najlepiej obraz następujący:

„W końcu zimy, 1925 r., zgłosił się do mnie do biura szefa departamentu sanitarnego, płk. Wieniawa - Długoszewski, oświadczając, że Komendant jest w Warszawie, w mieszkaniu państwa profesorstwa Sujkowskich, gdzie leży chory, w gorączce.

„Prawdopodobnie będzie to grypa, na którą Komendant choruje każdej zimy.

„Chodzi o to, by namówić Komendanta do przeniesienia się do szpitala tu w Warszawie...

. . . . . .

„Bojąc się o zdrowie i życie Komendanta i chcąc wyprosić Jego zgodę na leczenie się w szpitalu, pocałowałem Go w rękę."

Składkowski w pamiętniku stale nazywa Józefa Piłsudskiego komendantem, tak, jak go tytułowano przed majem 1926 r. Potem jednak sprawa się zmieniła.

W rozdziale p. t. „Gabinet Komendanta", zawierającym opis tworzenia nowego rządu w dniu 25 sierpnia 1930 r., mowa jest o sposobie zwracania się otoczenia Piłsudskiego do swojego przywódcy.

„Oczywista, nikt nie ośmielił się nazwać Komendanta — Panem Premjerem!

„Obecnie, wszyscy nazywamy Komendanta — Panem Marszałkiem, z wyjątkiem paru najbliższych współpracowników, którym wolno mówić — Komendancie.

„Ja spróbowałem raz wyrazić się w ten sposób, zwracając się do Pana Marszałka, ale otrzymałem takie spojrzenie, że ciarki mię przeszły.

„Widocznie forma tytułu, zasłużonego na zwycięskiej wojnie — Panie Marszałku — jest Komendantowi najmilszą. Dlatego też, gdy Komendant mówi o marszałku Sejmu lub Senatu, mówi o nich zawsze: „prezes", a nie „marszałek".

„Marszałek w Polsce jest tylko jeden, Ten, który zdobył buławę w zwycięskiej wojnie o niepodległość.

„Jeden jedyny raz, gdy Komendant zatelefonował do mnie w pewnej sprawie, usłyszałem w telefonie:

„Tu Marszałek"...

„Zdębiałem tak, że nawet się nie zameldowałem..."

W konsekwencji autor, pisząc na stronie 153 „Strzępów" o swojej wizycie urzędowej u marszałka Daszyńskiego w Sejmie w październiku 1929 r., używa określenia: „opuściliśmy gabinet prezesa Sejmu".

Erdal Pasta do obuwia
Erdalin Pasta do podłóg
Erdol Płyn do metali
Tg 432

Stan wojenny w Brazylji

Porto Alegre. (PAT). Prezydent republiki podpisał dekret, zamieniający „stan wyjątkowy" na „stan wojenny". W orędziu uzasadnia ten krok nieustającą działalnością czynników skrajnych, dążących do obalenia prawowitej władzy, jak to stwierdziła policja z szeregu dokumentów, znalezionych przy aresztowanych komunistach Bergerze i Carlosie Luiz Prestesie.

Natychmiast po ogłoszeniu „stanu wojennego" zostali aresztowani: sen. Abel Chermont i posłowie Joao Mangabeira, Abeguar Bastos, Bomingos Vellesco i Octavio Silveira pod zarzutem utrzymywania łączności z komunistami. Sen. Chermont był m. in. obrońcą komunisty Bergera.

Sen. Joao Villasboas wniósł protest do stałej komisji senatu przeciw aresztowaniu i wniosek o wyjaśnienie, czy „stan wojenny" kasuje nietykalność poselską i senatorską. Komisja zwróciła się o wyjaśnienie do ministra sprawiedliwości.

Porto Alegre. (PAT). Donoszą z Rio de Janeiro, że aresztowany niedawno przywódca komunistów brazylijskich, kpt. Carlos Luiz Prestes, w zeznaniach, złożonych policji, oświadczył, iż przyjmuje na siebie całą odpowiedzialność za rozruchy w Brazylji w listopadzie 1935 roku.

Polskość G. Śląska

Katowice. (Tel. wł.) Opublikowane ostatnio w „Wiadomościach Statystycznych" wyniku spisu ludności z roku 1931 na terenie woj. śląskiego stwierdzają, że Górny Śląsk jest najrdzenniej polskiem województwem.

Oto na 1.295.027 mieszkańców Górnego Śląska 1.195.635 — czyli 92,3 proc. — podało jako język ojczysty język polski, 90.545 mieszkańców — czyli 7 proc. — język niemiecki i 7.867 mieszkańców — czyli 0,7 proc. — język inny.

Miasto Katowice liczyło na 126.000 mieszkańców tylko 16.936 Niemców, Bielsko — uchodzące za bastjon niemczyzny — na 22.000 mieszkańców 9.683 Niemców, Chorzów — na 102.000 mieszkańców 11.929 Niemców, Rybnik — na 22.932 mieszkańców 11.250 Niemców.

Obrady adwokatów

Warszawa. (Tel. wł.). Na dorocznem walnem zebraniu Narodowego Zrzeszenia Adwokatów wysunięto żądanie przywrócenia przymusowej aplikacji sądowej.

Następnie wyrażono przekonanie, że nie da się rozwiązać sprawy żydowskiej wyłącznie wysiłkami społeczeństwa, ale można ją rozstrzygnąć jedynie na drodze ustawodawczej. Poza tem postanowiono zastosować bojkot towarzyski w stosunku do tych Polaków, którzy zatrudniają aplikantów Żydów.

Chorego dotychczasowego prezesa Jana Nowodworskiego powołano na prezesa honorowego zrzeszenia. Do władz zrzeszenia wybrano m. i. dr. Stanisława Celichowskiego z Poznania.

To się chwali!
Także dla dzieci zaleca się tylko
NIVEA pastę do zębów
Troskliwa mateczka przyzwyczaja już zawiodu swoją dziatwę do regularnego czyszczenia zębów po każdem jedzeniu, a zwłaszcza przed udaniem się na spoczynek. Niech dzieci do czyszczenia zębów przezwyciężą się łatwo, dając im łagodną i miłą w smaku pastę do zębów marki NIVEA. NIVEA czyści zęby gruntownie i odświeża znakomicie jamę ustną.
Do nabycia tylko w oryginalnych tubach czysto cynowych po cenach:
duże tube zł 1.50
mniejsze zł 1.—.
PEBECO Spółka Akcyjna w Poznaniu
Pg 3633-N. 941

Czerwonogród

Warszawa. (Tel. wł.). W Czerwonogrodzie, odległym o 28 km od Zaleszczyk, ma powstać siedziba letnia Prezydenta Rzplitej.

Czerwonogród leży wśród lasów, słynie z wodospadu rzeki Dżury, 16-metrowej wysokości, oraz zamku Ponińskich, pochodzącego z XV wieku. Obecnie właścicielką Czerwonogrodu jest Marja Lubomirska. (w)

ng 8830

STRONNICTWO NARODOWE

KOŁO WILDA

Zebranie plenarne odbędzie się we wtorek 31 b. m. o godz. 20 w lokalu p. Zawadki, Górna Wilda 75.

KOŁO OSIEDLE

Zebranie miesięczne w czwartek 2 kwietnia w lokalu zebrań przy ul. Czerniejewskiej 27. Początek o godzinie 20-ej.

KOŁO ŁAZARZ

Nadzwyczajne walne zebranie w czwartek 2 kwietnia przy ul. Gąsiorowskiego 4a. Początek o godz. 20-ej.

Obecność wszystkich członków obowiązkowa.

KOŁO JEŻYCE

Zebranie plenarne obwodu I i II odbędzie się w czwartek 2 b. m. o godz. 20 na sali p. Tomikowskiego, ul. Szamarzewskiego 18.

Puder BEBE SZOFMANA
CHŁODZI, KOI USUWA ZAOGNIENIA U DZIECI
ng 7499

Migawki wschodnio-pruskie

Od jednego z naszych Czytelników otrzymaliśmy poniższe uwagi, które pomieszczamy dla informacji. — Redakcja.

W ostatnich tygodniach bawiłem za interesami w Prusiech Wschodnich przez dni kilkanaście. Zbyt dużo oczywiście cudzoziemiec w obcym, nieznanym sobie poprzednio kraju nie zobaczy. Ale to, co zobaczy, jest zawsze, o tyle ciekawe, że warto ze swemi spostrzeżeniami zapoznać szersze koła. Wszak cudzoziemca uderzają rzeczy i sprawy odmiennie się przedstawiające, aniżeli we własnym jego kraju.

Najpierw więc uderzyła mnie zupełnie niesłychana militaryzacja Prus Wschodnich. Mówiąc o militaryzacji, nie myślę przytem o hitlerowskich organizacjach partyjnych, noszących partyjne mundury. Jasnem jest, że hitlerowskich mundurów jest zatrzęsienie, zwłaszcza pomiędzy młodzieżą niemiecką. Mam tu jednak na myśli militaryzację w znaczeniu możliwie najściślejszem.

Otóż Prusy Wschodnie są przepełnione wojskiem niemieckiem, są one, można powiedzieć, uzbrojone od stóp do głowy. Wojska na ulicach, kolejach, w lokalach publicznych widzi się tyle, jakby to był czas wojennej mobilizacji a nie pokoju.

Wygląd wojska znakomity. Uderza nietylko marsowa postawa, ale zupełnie polowe, bojowe a nie pokojowe przysposobienie. Gdzieniegdzie obserwowałem np. żołnierzy, noszących maski gazowe poza służbą na mieście. Jadąc przedpołudniem koleją, widzi się częste ćwiczenia bojowe w pełnym wojennym rynsztunku. Z wagonów kolejowych często się widzi zupełnie nowe koszary, zapewne wybudowane już po przewrocie hitlerowskim.

Na każdym kroku propaguje się też wojnę. Wystarczy przejść się ulicą. Na każdej ulicy, w każdem mieście znajduje się np. publiczny, uwidoczniony schron gazowy, obliczony na dwadzieścia do czterdziestu miejsc. Nawet kino dyszy propagandą wojenną. Programy kinowe są tak dobierane, aby widz odchodził z pożądanem przez wojenną propagandę wrażeniem. Wystawy księgarskie uginają się pod ciężarem wydawnictw wojskowych. Znajdzie się tam obok dzieł fachowych z zakresu wojskowości, przedewszystkiem masę wydawnictw propagandowych na rzecz militaryzmu i ducha zaborczości. Wyjeżdża się z Prus Wschodnich pod wrażeniem, jakoby Niemcy były w przededniu wojny.

A teraz z innej dziedziny. Wszystko oczywiście jest dziś pod znakiem Hitlera. Zobaczyłem jednak w Prusiech rzecz, której się nie spodziewałem zobaczyć. Wszedłem w Malborgu do restauracji na obiad. Zakład sobie średni. W środkowej sali na honorowem miejscu portret Hitlera, a pod nim świeci się w biały dzień lampka tak, jak pod obrazem jakiego świętego! Pytałem potem kogo mogłem, czy to nie było przypadkiem moje przywidzenie. Mówiono mi, że nie jest to zbyt rzadkie zjawisko. Są podobno domy w Prusiech, gdzie oddają tego rodzaju cześć religijną Hitlerowi.

W podróży swej miałem możność spotykania też i pewnej ilości Polaków. Rozmawiałem z nimi dość dużo, aby sobie wyrobić zdanie co do nastrojów i położenia polskiej ludności. Mówiłem zarówno z Warmiakami jak też z Mazurami. Otóż wrażenie ogólne jest poprostu straszne. Wbrew oświadczeniom Hitlera odbywają się obecnie w Prusiech poprostu orgje germanizacyjne. Orgje te są przytem tem straszniejsze, że w sąsiedniej Polsce Niemcy mają największe możliwie swobody narodowo-polityczne.

To też nie miałem rozmówcy, któryby nie skarżył się na polską politykę. Mówiono mi zewsząd: „Nas tu Niemcy dopóty będą gnębić, dopóki Polska nie będzie polskim Niemcom odpłacać pięknem za nadobne". Ludność polska w Niemczech domaga się wprost od państwa polskiego większej opieki, a przedewszystkiem zastosowania systemu wzajemności. Ludność ta wie przytem i zdaje sobie sprawę, że dzisiejszy system polskiej polityki skazuje Polaków za granicą zachodnią na germanizację.

Czasami działanie tego systemu przyjaźni polsko - niemieckiej dochodzi w skutkach swych do niebywałych skandali. Słyszałem np. o takim wypadeczku, że Niemcy na Mazurach wydali zakaz czytania „Krzyżaków", drukowanych specjalnie dla Mazurów w alfabecie gotyckim, powołując się na okólnik polskich władz oświatowych(?). Okólnik ten zniósł „Krzyżaków" jako obowiązującą lekturę w polskich szkołach w Polsce. Jakżeż zatem Niemcy mieli się okazać większymi patrjotami polskimi aniżeli my sami? Jeżeli tak jest w rzeczywistości, to trudno pogromcom Sienkiewicza nie gratulować sukcesów.

Akcja germanizacyjna jest niesłychanie silna. Niemcy rzucili tu do rozgrywki wszystko. Działają przedewszystkiem starym, niemieckim zwyczajem władze państwowe. Zgodnie niemczą Polaków landraci, policja, szkoła, a nawet kominiarze i listowi. Puszcza się w ruch całą masę wyrafinowanych szykan i prześladowań. Sądownictwo przytem w Niemczech dziś nie istnieje. Polak zawsze musi w sądzie przegrać.

Po staremu też kler katolicki na Warmji stanowi czynnik germanizacyjny. Chcielibyśmy tą drogą zwrócić Prymasowi Polski uwagę na ten stan rzeczy i zwrócić się doń z prośbą o interwencję w obronie naszych rodaków.

Największą jednak siłę germanizacyjną stanowi sam hitleryzm i wprowadzone przezeń instytucje. Dziś człowiek nie może w Niemczech żyć, jeżeli nie należy do oficjalnych i półoficjalnych instytucyj partyjnych. Instytucje te zagarniają Polaków w swoje szeregi przy pomocy teroru i nacisku. Kto np. nie posyła dzieci do szkoły niemieckiej, nie dostanie ani pracy, ani żadnej pomocy, ani nawet tego, co mu się prawnie należy. Dzisiejsze rządy niemieckie demoralizują ludność polską na szeroką skalę. Bardzo często przecie bezrobotni, biedni Polacy zaczynają posyłać swoje dzieci do polskiej szkoły poto tylko, aby otrzymać natychmiast pracę, stanowisko, mieszkanie, wszelkie pomoce i niezliczone dodatki za cenę wycofania swych dzieci ze szkoły polskiej. Skutki takich nacisków doprowadzają do tego, że w niektórych okolicach po polsku mówią już tylko starsi ludzie, a ich dzieci są Niemcami.

Z wagonów kolejowych widzi się, zwłaszcza w polskich stronach Prus Wschodnich, wiele nowych osiedli niemieckich. Ma to być ostatnie jakby uderzenie w polskość południowych okolic Prus Wschodnich.

Tg 629

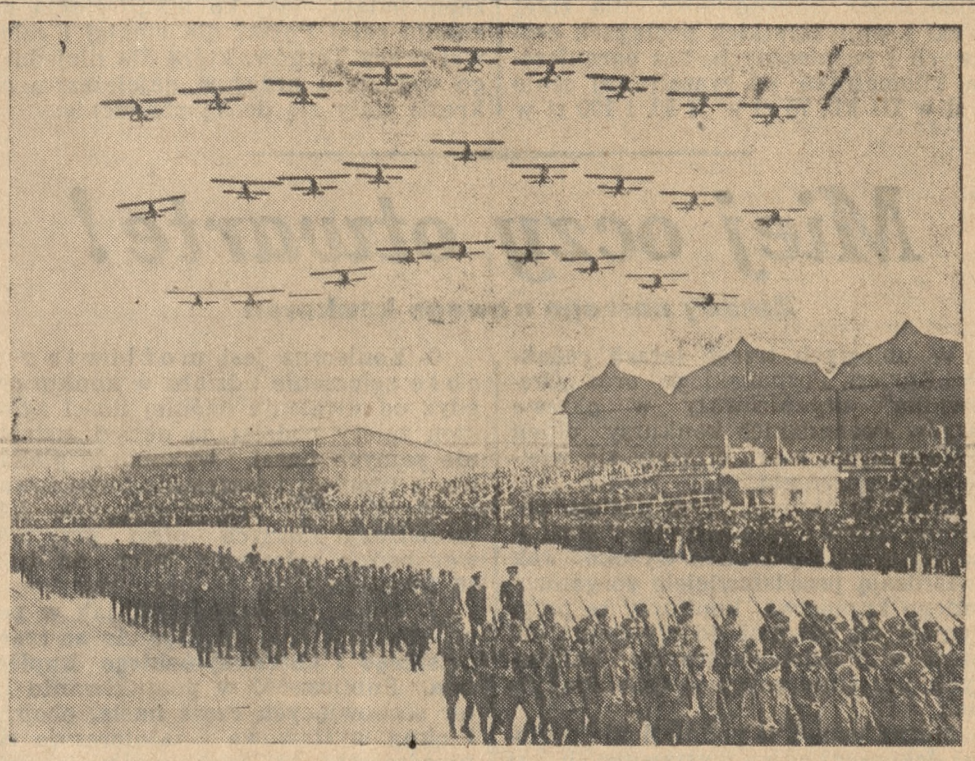

Na lotnisku nowozałożonego miasta Littoria we Włoszech, odbyła się wielka parada wojsk lotniczych, która była jednocześnie pokazem potęgi militarnej lotnictwa włoskiego.

Wnioski z wypadków krakowskich 1923 i 1936

Smutne wypadki krakowskie z ubiegłego tygodnia nasuwają wspomnienie analogicznych wydarzeń z listopada 1923 roku, a porównanie jednych z drugiemi prowadzi do wniosków, z których całe społeczeństwo powinno należycie zdać sobie sprawę.

Podobieństwo jest duże. Wprawdzie strajk powszechny w 1923 nosił charakter wybitnie polityczny, ponieważ był skierowany przeciw ówczesnemu rządowi, gdy obecny miał tło ekonomiczno - zawodowe, ale historja tego rodzaju ruchów uczy nas, że jeśli nawet początek ich bywa różny, to koniec jest zawsze taki sam: zawsze ostatecznie bierze górę polityka.

Zresztą jeśli nawet uznamy tę różnicę, to w samym przebiegu wydarzeń musimy stwierdzić całkowitą równoległość. W obu wypadkach kierownictwo spoczywa w ręku Okręgowego Komitetu P. P. S. i rady Klasowych Związków Zawodowych. Przywódcy tych organizacyj pertraktują z miejscowemi władzami, uzyskują od nich pozwolenie na odbycie zgromadzenia, gwarantując nawzajem zupełny spokój, a w szczególności zastosowanie się do zakazu pochodu.

Analogja idzie dalej, aż do samego tragicznego finału. Po zgromadzeniu oficjalni organizatorowie tracą władzę nad masami na rzecz ukrytych czynników, które urządzają pochód i podburzają do starcia z policją, — wynikiem są trupy i ranni.

Tutaj na szczęście linje wypadków z roku 1923 i obecnych rozbiegają się. Nie było tym razem asystencji wojska, nie polała się na ulicach Krakowa krew ułanów. Obecnie władze bezpieczeństwa opanowały sytuację bez poniżającego „zawieszenia broni", bez pozostawienia na całą dobę części miasta pod władzą zwycięskich demonstrantów.

Atoli obok tej dodatniej różnicy zachodzi jeszcze druga, niestety niepocieszająca. Jest nią taktyka siły ukrytej, działającej w jednym i w drugim wypadku obok głównych organizatorów i wzajemny stosunek obu tych czynników.

Ta siła ukryta to komunizm. W roku 1923 byli oni w otwartej walce z „socjal-faszystami", jak nazywali P. P. S. i działali zupełnie samodzielnie, głosząc hasła przewrotu społeczno - politycznego na rzecz „polskiej republiki radzieckiej".

Antagonizm dwóch grup socjalistycznych był wyraźny i ostry. To też gdy P. P. S. w wypadkach krakowskich z roku 1923 poczuła działającą obok siebie rękę K. P. P. (Komunistycznej Partji Polski), natychmiast zaprzestała dalszej akcji rewolucyjnej, chociaż przez to ułatwiała sytuację znienawidzonego przez siebie rządu polskiej większości.

Tym razem taktyka komunistów, a także stosunek do nich P. P. S. jest zupełnie inny. Jak gdzieindziej tak i u nas, komuna na polecenie Kominternu zarzuciła chwilowo hasła bezpośredniego przewrotu i zmieniła stosunek do innych ugrupowań socjalistycznych. — Wyzyskując polityczne i gospodarcze trudności państw „kapitalistycznych", komuniści propagują hasło szerokiego „frontu ludowego", nie wyłączając z niego nawet wyraźnie „burżuazyjnych" partyj demokratycznych. Temu zwrotowi na froncie politycznym odpowiada zmieniona taktyka w organizacjach zawodowych. Związki kryptokomunistyczne usiłują wejść w kontakt z rozmaitemi innemi zawodówkami, nie wyłączając chrześcijańskich i wogóle t. zw. „żółtych", w których posiadają zakonspirowane jaczejki.

Ponieważ u nas partja komunistyczna uznana jest za nielegalną, przeto nie mamy oficjalnego „frontu ludowego", jaki istnieje i działa np. we Francji. Ale na terenie związków zawodowych, nietylko robotniczych, lecz i pracowników umysłowych, coraz większy poklask zdobywa idea „jednolitego frontu", której ojcem jest niewątpliwie Komintern.

I nie wolno się tu uspokajać tem, że kierownictwo zawodówek spoczywa obecnie przeważnie w ręku P. P. S. i „sanacyjnych" socjalistów. Nad masami do czasu można tylko panować organizacyjną przewagą. W pewnym momencie bierze górę maksymalizm żądań, a pod tym względem komuniści nie boją się żadnej konkurencji.

Fakt dopuszczenia komunistów, chociaż nie występujących z odkrytą przyłbicą do „jednolitego frontu świata pracy", jest tą nową okolicznością, obok której nie możemy przechodzić obojętnie. Ostatnie wypadki krakowskie były jakby błyskawicą, oświetlającą niebezpieczeństwo, któremu musi się przeciwstawić nietylko państwo, ale i zwarta siła społeczeństwa, oparta o ideę, biegunowo przeciwną materjalizmowi komunistycznemu.

Tę ideę i tę siłę reprezentuje u nas, jak i gdzieindziej, obóz narodowy.

M. K.

Przy cierpieniach hemoroidalnych, objawach obrzęku wątroby, obstrukcji, popękaniach kiszki grubej, owrzodzeniach, parciu na mocz, bólu w krzyżu, ucisku w piersiach, niepokoju serca, zawrotach głowy, stosowanie naturalnej wody gorzkiej **Franciszka-Józefa** sprawia zawsze przyjemną ulgę, a niekiedy i zupełne wyleczenie. Zalecana przez lekarzy.

Tg 601

Ze Stronnictwa Narodowego

ZEBRANIE KÓŁ WILDA I DĘBIEC

W niedzielę 22 marca o godz. 12 w południe odbyło się zebranie publiczne S. N. Kół Wilda i Dębiec w obecności przeszło 200 osób w sali kina „Tęcza" przy ul. Szwajcarskiej. Zebranie zagaił kierownik Koła p. Jeske, witając prezesa zarządu grodzkiego red. Herniczka i zgromadzoną publiczność.

Po odśpiewaniu „Pieśni Bojowej" nastąpiło przyjęcie kandydatów przez prezesa zarządu grodzkiego, a przyrzeczenie członkowskie odebrał kierownik.

Referat na temat: „Polityka zagraniczna Niemiec" wygłosił red. Herniczek. W referacie tym scharakteryzował Niemcy powojenne, podnosząc, że nie zmieniły się w swych dążeniach od Niemiec cesarskich. Dalej przedstawił, jak Niemcy hitlerowskie potrafiły uniknąć zobowiązań ujętych traktatem wersalskim, a ostatnio znów przez zajęcie strefy zdemilitaryzowanej. Wobec takiej sytuacji wskazał referent, jakie winniśmy do takiego sąsiada zająć stanowisko. Pod koniec referatu mówca poruszył ostatnie wypadki w stolicy, dotyczące uboju rytualnego.

Zachęcając wszystkich do wstąpienia w szeregi organizacji S. N., referent dał wyraz swej wierze w ostateczne zwycięstwo idei narodowej. Za tak pełen treści i aktualności referat nagrodzono prelegenta wielokrotnemi oklaskami.

Odśpiewaniem „Roty" i „Hymnu Młodych" zakończono zebranie.

Czem będą tegoroczne Targi Poznańskie?

XV Targi Poznańskie będą największe, jakie się kiedykolwiek wogóle w Polsce odbyły, co dowodzi, że statystyka odpowiada istocie życia, gdyż wykresy wytwórczości od 2 lat idą w górę. Niestety, konsumcja stoi mniejwięcej na miejscu. Dlatego też producenci dokonują ogromnego wysiłku, by uzyskać zwiększony popyt na towary. Proces modernizowania wytwórczości nigdy jeszcze nie był tak przyśpieszony. Nigdy jeszcze nie było tyle wynalazków, ulepszeń, nowych zastosowań i nowych pomysłów zdobniczych. Wyrazem tego właśnie jest zwiększony rozmiar Targów Poznańskich. Jeśli uświadomimy sobie, że na Targach Poznańskich wystawi się w roku bieżącym około 3 miljonów przedmiotów, że ani jeden z tych przedmiotów nie był na Targach w roku ubiegłym, a każdy z nich nosi piętno najnowszego wysiłku modernizacji, to zrozumiemy, że przegląd wytwórczości na Targach Poznańskich jest tym metrem, którym Polska mierzy wysiłek umysłu wytwórcy, by wzmóc konsumcję.

Targi tegoroczne (26 kwietnia — 3 maja) ujrzą kilka nowych lub niezmiernie wzmożonych działów, które dadzą im oblicze, odmienne od lat ubiegłych. Przedewszystkiem w oczy rzuca się kolosalny udział przemysłu samochodowego, który nie mógł się zmieścić w największym pawilonie w Polsce, jakim jest pawilon 1-szy ciężkiego przemysłu, mierzący zgórą 7.000 mkw. Kilka firm, które nie mogły uzyskać już stoisk, trzeba było osobno umieścić w Wieży Górnośląskiej, której powierzchnia odpowiada zaledwie jednej czwartej części pawilonu 1-go. Oprócz tego na Targach będzie bardzo ciekawy dział drogowy, organizowany przez hr. Stefana Tyszkiewicza, prezesa Ligi Drogowej, na podstawie przesłanek jego wskazań wypowiedzianych na naradzie gospodarczej, niedawno zwołanej przez rząd. Przesłanki te cieszą się poparciem władz i interesuje się niemi również jak najprzychylniej wojsko z generalnym inspektorem sił zbrojnych, gen. Rydzem-Śmigłym na czele. Dlatego też należy spodziewać się, że akcja ta Targów zapoczątkuje erę realizacji haseł, uświadomienie których dotarło już do najodleglejszych zakątków Polski.

Po raz pierwszy w Polsce również organizuje się pod egidą Związku Izb Rolniczych dział chałupnictwa, którego kilkadziesiąt działów w osobnej hali otworzy wszystkim oczy na nieznaną wielce dziedzinę polskiej produkcji. W chwili, gdy ilość chałupników wzrasta i przekracza obecnie już ilość robotników fabrycznych i rzemieślników razem wziętych, zagadnienie chałupnictwa staje się może najbardziej palącą sprawą społeczną i gospodarczą, a także i socjologiczną. Rozmiar produkcji, rozmaitość i ceny, jakich Japonja nie widziała, tworzą z produkcji chałupniczej taran eksportowy, jakim zdobywamy najbardziej nawet uprzemysłowione rynki, jednakże kosztem takiego zubożenia i takiej nędzy, jaka nie może być celem jakiegokolwiekbądź systemu gospodarczego. Kto nie widział całokształtu wytwórczości chałupniczej, ten niechaj zwiedzi ten dział Targów Poznańskich, a wtedy pojmie, dlaczego tyle fabryk w Polsce zaczyna cierpieć na strukturalny kryzys, pochodzący z odwrotu od systemu fabrycznego.

Dział metalowy na Targach Poznańskich w roku bieżącym będzie przeszło dwa razy większy, niż w roku ubiegłym. Wszystkie najpoważniejsze placówki są bogato reprezentowane, stawiając czoło ogromnemu udziałowi Niemiec w tej branży. Działy elektrotechniczny, ceramika, szkło, przemysł spożywczy, chemiczny, budowlany, biurowy, papierniczy, drzewny — wszystkie zakrojone są na szerszą, niż dotychczas miarę. Bogato obesłane będą Ogólnopolskie Targi Rzemieślnicze oraz Dział Ogólnopolski Przemysłu Ludowego. W dziale wynalazków ujrzymy film kolorowy Szczepanika, żarówki, które można regenerować w domu, telewizję i długi szereg ciekawych wynalazków, które będą stanowiły podstawy nowych tematów fabrykacji, powiększając możliwości pracy.

Udział Bielska w Targach Poznańskich będzie miał charakter regjonalny, by uwypuklić nieznany szerszemu ogółowi stopień uprzemysłowienia tego okręgu, który w opinji publicznej jest często przyćmiony przez rozmach wytwórczy Górnego Śląska. Zważywszy, że w Bielsku znajduje się szereg największych w Europie fabryk tej branży i że Bielsko ze wszystkich ośrodków przemysłowych w Polsce najdalej dociera ze swym eksportem, regjonalizacja udziału wnosi zupełnie nowe wartości do całokształtu zadań Targów Poznańskich.

Z państw zagranicznych ogromny udział zbiorowy biorą Niemcy, Węgry, Szwecja, Brazylja, Argentyna, Hiszpanja, Portugalja i Jugosławja, a szereg innych państw wystawia w poszczególnych działach. Również bardzo poważny udział w roku bieżącym bierze Gdańsk i cały przemysł obszaru wolnego miasta.

Tegorocznym Targom przysługuje szereg ulg kolejowych w większym, niż dotychczas, zakresie. Wszystkie kasy biletowe stacyj kolejowych na terenie państwa będą wydawały karty uczestnictwa jednocześnie z biletem do Poznania. Na podstawie karty uczestnictwa w kasach przy wejściu na Targi można będzie otrzymać karnet, upoważniający do bezpłatnego wstępu na Targi, bezpłatnego zwiedzania muzeów, ratusza, palmiarni, znacznych ulg w hotelach, restauracjach, teatrach oraz wreszcie — co najważniejsze — z 75-proc. zniżki w drodze powrotnej we wszystkich klasach na pociągi osobowe i pośpieszne. Zniżka jest ważna od dnia 23 kwietnia do 6 maja 1936, a dla zagranicznych przyjezdnych z zagranicy wprowadzi się specjalne bilety 2-tygodniowe dla całej Polski i we wszystkich pociągach osobowych i pośpiesznych, bez ograniczenia kilometrażu, po ryczałtowej cenie 50 zł w III kl., 75 zł w II kl. i 100 zł w pierwszej klasie na cały okres 2 tygodni od daty przyjazdu do Polski. Bilety te będą przysługiwały wyłącznie osobom, posiadającym paszport zagraniczny. Wreszcie wszystkie dyrekcje kolei będą organizowały przez swoje wydziały turystyki popularne pociągi na Targi. W koszt przejazdu popularnym pociągiem będą wrachowane wszystkie ulgi, przysługujące posiadaczom karnetów. Oznacza to, że podróżujący pociągiem popularnym będą również korzystali ze zniżek w hotelach, restauracjach, teatrach itp.

Na to, by uniknąć tłoku, powodowanego przez miejscową ludność, która ma łatwiejszy dostęp codzienny do Targów w godzinach popołudniowych, ustalono, że cena biletu wstępu na Targi Poznańskie do godz. 1-ej w południe wynosi 1,50 zł, a od godz. 1-ej 1 zł. W ten sposób nastąpi regulacja ruchu i uniknie się tłoku.

Patrząc na 15-letni rozwój Targów Poznańskich, należy stwierdzić, że przetrwały one zwycięsko dnie największego kryzysu, jaki nowoczesny świat widział, i dowiodły największym sceptykom, że nie są zbyteczną formą samolubnego regjonalizmu, lecz, że służą one najszczytniejszemu zadaniu, jakie sobie inicjatywa publiczna mogła postawić w czasach obecnych, a jakiem jest stworzenie możliwości pracy przez zwiększenie spożycia towarów.

XV Jubileuszowe Targi Poznańskie zapowiadają się jako manifestacja uznania całej Polski dla ciągłej i celowej pracy Targów, które dla niejednego warsztatu pracy w najcięższym okresie stały się deską zbawienia.

Miej oczy otwarte!

Zasady naszego nowego konkursu

W ubiegłych trzech latach redakcja „Kurjera Poznańskiego" oraz „Orędownika" organizowały w okresie Targów Poznańskich konkursy okien wystawowych, które cieszyły się wielkiem powodzeniem.

Dzięki konkursom tym poziom dekoracyj okien wystawowych w Poznaniu podniósł się bardzo wysoko. Jak stwierdzają przedstawiciele zorganizowanego kupiectwa, konkursy te przyczyniały się również do ożywienia obrotów w przedsiębiorstwach handlowych, uczestniczących w tych konkursach.

Można uznać, iż podniesienie poziomu dekoracyj okien wystawowych jest trwałym dorobkiem konkursów „Kurjera Poznańskiego" i „Orędownika". Z drugiej strony redakcje naszych pism pragną i w tym roku wzbudzić zainteresowanie szerokich kół publiczności warsztatami pracy naszego kupiectwa chrześcijańsko-polskiego.

W porozumieniu zatem z organizacjami kupieckiemi, a mianowicie ze Związkiem Towarzystw Kupieckich i Stowarzyszeniem Kupców Chrześcijan, redakcje nasze postanowiły w roku bieżącym, w okresie Targów Poznańskich (od 26 kwietnia do 3 maja), urządzić konkurs pod hasłem „Miej oczy otwarte!", który oparty jest na innych niż przy dawniejszych konkursach zasadach.

Przedstawiają się one następująco:

1. Udział w konkursie może wziąć każda firma kupiecka polska i chrześcijańska w m. Poznaniu.

2. Wydawnictwo „Kurjera Poznańskiego" i „Orędownika" dostarczy firmie, biorącej udział w konkursie, odpowiedniego kartonowego plakatu, z uwidocznioną na nim literą, który należy ustawić w oknie wystawowem.

3. Całe miasto podzielone będzie na okręgi; w każdym okręgu litery odpowiednio zestawione złożą się na popularne hasła np. „swój do swego", „kupuj tylko u kupca - Polaka" itp. Poszczególne hasła odróżniać się będą kolorem liter.

4. Zadaniem publiczności będzie zestawić litery w całość haseł; za dobre rozwiązania wyznaczone będą przez nasze wydawnictwo liczne nagrody, — co gwarantuje duży udział publiczności w tym konkursie.

5. Ogłoszony będzie tłustym drukiem w „Kurjerze Poznańskim" i „Orędowniku" spis firm, uczestniczących w konkursie, z podaniem adresu i branży za jednorazową opłatą 5 zł. Będą to jednolite ogłoszenia w porządku alfabetycznym według okręgów (por. p. 3).

6. Konieczne jest możliwie rychłe zgłoszenie udziału w konkursie, gdyż od ustalenia ogólnej ilości zgłoszeń zależy podział na okręgi, ustalenie samych haseł, wykonanie plakatów z literami i wszystkie temu towarzyszące roboty przygotowawcze. Administracja naszych pism przyjmować będzie zgłoszenia tylko **do dnia 15 kwietnia r. b.**

7. Celem konkursu jest, jak w poprzednich latach, **propaganda na rzecz polskiego i chrześcijańskiego kupiectwa.** Publiczność w poszukiwaniu liter stanowiących część hasła, obejrzy i okna wystawowe i zainteresuje się przedmiotami w nich wystawionemi. To w niejednym wzbudzi chęć kupna. Dlatego zaleca się urządzić możliwie staranną i celową wystawę okna, by osiągnąć z konkursu jak największą korzyść.

8. W okresie przygotowawczym i w czasie trwania konkursu pisma nasze rozwijać będą szeroką kampanję propagandową, by wzbudzić i podtrzymać możliwie największe zainteresowanie tym konkursem wśród dziesiątków tysięcy naszych czytelników w mieście, a także wśród czytelników z prowincji, szczególnie tych, co przyjadą do Poznania z okazji Targów Poznańskich.

Udział w konkursie — poza minimalną opłatą 5 zł — nie naraża kupiectwo na żadne inne wydatki. Biorąc pod uwagę duży wysiłek i nakład finansowy i organizacyjny kupiectwa w trzech poprzednich konkursach, umyślnie uprościliśmy zasady konkursu tegorocznego, aby umożliwić udział w nim również firmom mniej zamożnym.

Wstążki — aksamitki
koronki — pasmanterje
Kałamajski
Pr 3344-13.70/1

Strach przed głodem

W Pradze została założona nowa czeska „Partja Młodzieży", która w swoim programie postawiła następujące zadanie:

„Organizując się — mówią młodzi — nie mamy bynajmniej na celu rozprawiania nad tem, czy Abisynja została napadnięta słusznie czy niesłusznie, lub jaki jest najlepszy system i światopogląd społeczny — komunistyczny czy faszystowski, lub wreszcie w jaki sposób Czesi najlepiej przeciągnąć mogą na swą stronę obywateli innej nacji — za pomocą koncesji czy zapomocą gróźb, ale organizując się mamy na względzie tylko jedno — to mianowicie, czy jutro i pojutrze będziemy mieli co jeść".

Jest to smutne znamię naszych czasów, że młode pokolenie zagrożone w walce o byt, coraz mniej dba o ideały, a zaczyna się gromadzić pod sztandarem, na którym wypisane jest hasło materjalnej troski o jutro, wspólny strach przed głodem.

Gdyby się udało dziś zebrać tych wszystkich, którzy odczuwają ciągle ten strach przed głodem, to kto wie, czy nie powstałaby największa partja i nietylko w Czechosłowacji. (KAP)

WIADOMOŚCI POTOCZNE

Kwiecień
1
ŚRODA

Kalendarz rzym.-kat.
Środa: Hugona b.
Czwartek: Franc. z Pauli Teodory
Kalendarz słowiański
Środa: Zbigniewa
Czwartek: Ludomira
Słońca: wschód 5,28 zachód 18,26
Długość dnia 12 g. 58 min.
Księżyca: wschód 12,49 zachód 3,18
Faza: 5 dzień przed pełnią.

Stan wody w Warcie według notowań Inspekcji Dróg Wodnych w Poznaniu: Dziś plus 0,74 mtr.

Przepowiednia pogody na środę: W dalszym ciągu ciepło i pochmurno z przelotnemi przejaśnieniami. Miejscami nieznaczne przelotne deszcze.

NOCNA SŁUŻBA APTEK.

Śródmieście: Apt. św. Marcina, ul. Fr. Ratajczaka 12. — Apt. św. Piotra, pl. Świętokrzyski. — Apt. pod Białym Orłem, St. Rynek 41. — Apt. przy Rynku Śródeckim 1. — **Jeżyce:** Apt. pod Gwiazdą, ul. Kraszewskiego 12. — **Łazarz:** Apt. Plucińskiego, M. Focha 72. — Apt. przy ul. Matejki 1. — **Wilda:** Apt. pod Koroną, G. Wilda 61. — **Dębiec:** Apt. przy ul. Dębieckiej 6. — **Starołęka:** Apt. miejscowa. **Główna:** Apt. przy Krzyżu, ul. Główna 19. — **Sołacz:** Apt. przy ul. Mazowieckiej 12.

SZCZAWNICKA JÓZEFINA pomaga w katarach.
Tg 625

KRONIKA KOŚCIELNA

— * **Kościół św. Marcina.** Kwartalne nabożeństwo misyjne z kazaniem odbędzie się 31 bm. o godz. 19,30.

— * **Z parafji św. Marcina.** W półroczu latowem, począwszy od 5 kwietnia, w kościele parafjalnym św. Marcina odprawiać się będą w niedziele i święta dodatkowo jeszcze dwie msze św., mianowicie o godz. 10 i 12,30. Przy pogodzie odprawiać się będą msze św. również przy grocie Matki Boskiej z Lourdes. (pt.)

REKOLEKCJE

— * **Rekolekcje w Częstochowie.** Trzydniowe rekolekcje zamknięte dla panów z inteligencji odprawią się w Częstochowie w domu rekolekcyjnym. Początek 2 kwietnia o godz. 19. Adres: Częstochowa, ul. św. Barbary 43.

OSOBISTE

— * **Z Uniwersytetu Poznańskiego.** — Dyplom magistra praw uzyskał Florjan Pieczyński ze Sprottau (Niemcy); dyplom inżyniera rolnictwa Jerzy Grochowalski z Brailowa (Rosja); dyplom lekarza Paweł Schulz z Bitonji; Gwidon Łukaszewski z Jasienia; dyplom doktora medycyny: Zofja Ciążyńska z Chrzanowa; dyplom magistra filozofji w zakresie filologji niemieckiej: Marja Piechówna z Zaborza-Porembie.

WYKŁADY

— * **Tow. Geograficzne.** Dnia 2 kwietnia o godz. 20 w sali Zakładu Mikrobiologji Lekarskiej, Wały Wazów 25, odbędzie się zebranie z odczytem p. inż. dypl. Władysława Czarneckiego: „Krajobraz miast niemieckich", ilustrowany 150 przeźroczami. Wstęp wolny.

WYSTAWY

— * **Dziś ostatni dzień wystawy „Łowca Wielkopolskiego".** W ostatnim dniu pragniemy jeszcze zachęcić do zwiedzenia wystawy „Łowca Wielkopolskiego", mieszczącej się w lokalach przy ul. 27 Grudnia 9, gdyż dziś następuje zamknięcie pokazu, który wzbudził tak duże zainteresowanie. (kl.)

WYCIECZKI

— * **Podróż naukowa do Ziemi Świętej.** Na linji między Konstancą a Jaffą jest stała komunikacja polskiemi statkami pasażerskiemi s/s. „Polonia" i s/s. „Kościuszko". Statki, odbywające na zmianę swój kurs w odstępach tygodniowych, zatrzymują się po drodze w Stambule i Atenach. Należy nadmienić, że Palestyna dostępna jest dla turystów polskich, gdyż rząd przyznaje im ulgi paszportowe.

Wczoraj wyruszyli w podróż naukową do Ziemi Świętej drogą przez Lwów do Konstancy profesorzy seminarjum duchownego w Poznaniu, księża prałaci Żychliński i Karłowski. Obaj kapłani odbywają miesięczną podróż naukową w Palestynie, gdzie zwiedzą wszystkie ważniejsze miejsca pamiątkowe i projektują wycieczkę do Damaszku. (kl.)

KOMUNIKATY RÓŻNE

— * **Poczta na święta wielkanocne.** — Dyrekcja okręgu poczt i telegrafów w Poznaniu informuje za naszem pośrednictwem publiczność, że z okazji świąt Wielkiej Nocy można wysyłać życzenia świąteczne (kartki widokowe, bilety itd.) za opłatą 5 groszy, o ile życzenia wyrażono najwyżej w pięciu słowach, nie licząc podpisu i daty. W adresie takich przesyłek należy umieścić napis „druk".

Żywność przesłać można na święta Wielkiej Nocy przy pomocy paczek żywnościowych za bardzo niskiemi opłatami. Paczkę żywnościową można już wysłać za 50 groszy przy wadze paczki do 8 kg, na odległość do 100 km. Szczegółowych wyjaśnień udzieli akwizytor pocztowy (telefon w Poznaniu 12-50) i wszystkie urzędy i agencje pocztowo-telekomunikacyjne. — Najwyższa dopuszczalna waga paczek żywnościowych 20 kg. Na opakowaniu paczki i na adresie pomocniczym należy umieścić widoczny napis „paczka żywnościowa".

Na święta Wielkiej Nocy można przesłać życzenia telegraficzne w 15 słowach (wraz z adresem i podpisem) na ozdobnym blankiecie za 1,50 zł. Każde dalsze słowo kosztuje tylko 5 groszy.

Kasjerka nic nie wie o nadużyciach

Z procesu o nadużycia w Kasie Chorych w Wolsztynie

Leszno. (Tel. wł.). W pierwszym dniu procesu o nadużycia w Kasie Chorych w Wolsztynie przeciwko b. dyrektorowi J. Maliszewskiemu i b. kasjerce Helenie Mańkowskiej-Skotnickiej, na samym wstępie obrońca Maliszewskiego mec. dr. Opatrny z Leszna wniósł cały szereg wniosków, a mianowicie o umorzenie i oddalenie powództwa cywilnego, o niedopuszczenie rzeczoznawcy dr. Luksemburga z Warszawy z uwagi, że dr. Luksemburg jest płatnym urzędnikiem Ubezpieczalni Społecznej i in. Sąd w składzie: s. o. Kamińskiego, jako przewodniczącego, oraz s. o. Simińskiego i s. gr. Pietrzyńskiego, wnioski obrońców oddalił, poczem odczytano długi akt oskarżenia.

Oskarżony Maliszewski do winy się nie przyznaje i twierdzi, że na stanowisko dyrektora Kasy Chorych w Wolsztynie dostał się po ogłoszeniu konkursu. Obowiązków kontrolowania gospodarki nie miał, gdyż do tego celu służyła osobna komisja, która czynności te dokonywała co miesiąc.

Oskarżona Mańkowska - Skotnicka również nie przyznaje się do winy. Pobierała ona 260 zł pensji miesięcznie i wypełniała tylko polecenia. W czynnościach swoich, jak również samego dyrektora, nic podejrzanego nie widziała, oraz oświadcza, że o nadużyciach nic nie wie.

W dniu dzisiejszym sąd przesłuchuje świadków: St. Adamskiego, St. Wolskiego, Henryka Bonzę, J. Trawińskiego, Wł. Tylewskiego, W. Piotrowicza, H. Filipowską, W. Mokrego, A. Antkowiaka, P. Sobótkę, F. Piterę, A. Wilka, dr. Fr. Nowaka i J. Jankowiaka. (lh)

KRONIKA MIEJSCOWA

Komunikat Orbisu. Do WARSZAWY pociąg pop., wyj. 5. 4. powrót 7. 4. Ryczałtowe pobyty WIELKANOC w Juracie 10. 4. — 14. 4. i w Zakopanem 11—13 i 12—14. 4. DO WIEDNIA i Semmeringu 9. 4. Do PRAGI — Wiednia — BUDAPESZTU 9. 4. Do BUKARESZTU — Sinaia — Budapesztu 10. 4. Do BERLINA lotnicza 8—14 i 9—15. 4. OLIMPJADA: wobec zupełnego wyczerpania kart stałych sprzedajemy pozostały jeszcze zapas kart jednorazowych. Informacje i zgłoszenia P. B. P. „ORBIS", Poznań, Pl. Wolności 9. Tel. 52-18.
ng 8843

— * **Konkurs okien wystawowych rzeźnicko-wędliniarskich.** Tow. czeladzi rzeźnicko-wędliniarskiej w porozumieniu z cechem mistrzów postanowiło urządzić w dniu 5 kwietnia (niedziela Palmowa) wielki konkurs okien wystawowych z nagrodami. W konkursie może brać udział czeladź pracująca u pp. mistrzów. Zgłoszenia udziału nadesłać najpóźniej do dnia 1 kwietnia do biura cechu, rzeźnia miejska.

— * **Żydzi poznańscy lubią popisywać się niemczyzną.** Żydzi poznańscy, którzy w dziejach Wielkopolski niejednokrotnie oddawali wielkie usługi Niemcom, zwłaszcza w czasie po „kosynierce" (1848 r.), jeszcze dziś, mimo klęsk odniesionych w Niemczech, nie lubią mówić po polsku, za to na publicznych miejscach podkreślają swoją niechęć do nauki języka polskiego i rozmawiają po niemiecku. Przykładem tego ciążenia ku niemczyźnie jest także i to, że żydowska cukiernia Hirszlika od strony Masztalarskiej pyszni się wielkim napisem niemieckim „Konditorei". (wel.)

— * **Fabryka kosmetyków Henryka Żaka w Głównej.** Znany przemysłowiec poznański i właśc. znanej fabryki kosmetyków, p. Henryk Żak, nabył realność dawniejszego „małego młyna" w Głównej, tuż przy linji kolejowej do Gniezna. Po gruntownej przeróbce starego młyna przenosi p. Żak w najbliższych dniach swoją fabrykę kosmetyków z ul. Bukowskiej do nowych powiększonych zakładów przy ulicy Gnieźnieńskiej w Głównej. (jr.)

— * **Przeniesienie fabryki Gaja.** Zwiększona produkcja, zwiększony zbyt produktów Gaja były powodem przeniesienia fabryki Mg. R. Gaj i Ska, wyrabiającej znane kostki i ekstrakt buljonowy i przyprawę do zup, do nowych i znacznie powiększonych ubikacyj przy ul. Patr. Jackowskiego 34, gdzie mieściła się poprzednio fabryka bateryj „Balta". — Czysto polskiemu przedsiębiorstwu, powstałemu przecież dopiero przed rokiem, a cieszącemu się już dużym zbytem swych wyrobów, życzymy dalszego pomyślnego rozwoju. — Zaznaczyć trzeba, że wyroby Gaja są w 100 proc. produktem czysto polskim.

— * **Czy nie za mało?** W domu pracowników tramwajowych przy ul. Słowackiego 19 mieści się czytelnia T. C. L. Jest ona dość zasobna, ma bowiem do dyspozycji swoich czytelników 2 tysiące książek. Czytelnię uzupełnia się stale nowościami autorów polskich i obcych, dla najwybredniejszego więc czytelnika zawsze się tutaj coś znajdzie. Jeśli się weźmie jeszcze pod uwagę, że opłata za korzystanie z książek wynosi tylko 1 zł miesięcznie, możnaby sądzić, że jeżycka czytelnia T. C. L. ma chyba olbrzymią ilość czytelników. Tymczasem tak nie jest. Dotychczas zapisanych czytelników jest zaledwie 285. Czy to przypadkiem nie zamało jak na Jeżyce? Zdaje się, że tak. Miejmy jednak nadzieję, że jak na Wildzie wzrosła ilość czytelników, korzystających z czytelni T. C. L., tak stanie się również i na Jeżycach. Dla orjentacji pragnących zapisać się do czytelni T. C. L. na Jeżycach podajemy, że czytelnia czynna jest codziennie (z wyjątkiem świąt i czwartków) w godzinach od 16—19. (sk.)

— * **Ceny detaliczne** (według zarządu miejskiego z dnia 25 bm.): Mleko niezbierane cena najniższa 1 litr. 18 gr, najwyższa 1 litr 24 gr, najczęstsza 1 litr 20 gr; jaja 1 szt. 6 gr; twaróg 1 kg 60 gr; masło solone 1 kg 2,80 zł, mleczarskie 1 kg 3,00 do 3,20 zł.

W TROSCE O WYGLĄD POZNANIA

— * **Zanieczyszczenie Ogródków Zielonych.** Donoszą nam z miasta, że t. zw. Ogródki Zielone przy ul. Długiej są od dłuższego czasu w zaniedbaniu. Wśród krzewów pełno różnych papierów, niedopałków papierosów, ba nawet resztek jedzenia. — Choć na miejscu są kosze do śmieci, niekulturalni przechodnie nie rzucają odpadków do koszów, lecz zaśmiecają niemi trawniki. Wobec tego, że od dłuższego czasu ogródki nie były widać porządkowane, uzbierało się tutaj sporo śmieci, które trzeba stanowczo usunąć. Może wskazanem byłoby umieścić na trawnikach tabliczki z napisami, aby publiczność nie zaśmiecała ogródków, które są przecież miejscem wytchnienia dla mieszkańców tej dzielnicy. (sk.)

RÓŻNE

— * **Sezon latowy w handlu.** W półroczu latowem, tj. od 1 kwietnia do 30 września — a więc już od jutra — obowiązuje czas sprzedaży dla sklepów gałęzi spożywczej od godz. 6,30—18,30. Sklepy, sprzedające owoce, słodycze i napoje chłodzące, mogą latem być otwarte do godz. 23, czyli o dwie godziny dłużej, niż w porze zimowej. (pt.)

— * **Zw. Tow. Kupieckich.** Dnia 2 kwietnia o godz. 20 odbędzie się w Domu Kupiectwa Polskiego, Al. Marsz. Piłsudskiego 37, losowanie radjo-odbiornika, ofiarowanego przez firmę „Poznańskie Towarzystwo Radjowe, z o. .", ul. Fr. Ratajczaka 39. Posiadacze losów mile widziani.

KRONIKA WYPADKÓW

— * **Zatrucie grzybami.** Po spożyciu grzybów suszonych zachorowała wczoraj w nocy p. Marta Martynkowa (ul. Marsz. Focha 197). Pogotowie ratunkowe (66-66) udzieliło chorej, której stan nie jest groźny, pomocy lekarskiej. (kl.)

KRONIKA POLICYJNA

— * **Nie zostawiać konia bez nadzoru.** Woźnica pewnej rozlewni piwa przy ul. Piaskowej pozostawił wóz z koniem na Piekarach, nie zluźniwszy postronków. Koń ruszył i zahaczył wozem o stojącą opodal taksówkę nr. 77, wlokąc ją tylnemi kołami naprzód za sobą. Rezultatem zaniedbania woźnicy jest pogięty tylny lewy błotnik przy taksówce. Właściciel liczy sobie szkodę na 30 przeszło złotych. (pt.)

— * **Strzeżcie waszego mienia!** Wydział śledczy przestrzega mieszkańców m. Poznania i okolicy przed wyrywaczami torebek damskich i złodziejami kieszonkowymi na dworcach kolejowych, bankach, teatrach, sklepach, rynkach, tramwajach, gdzie powoduje się w tym celu sztuczny tłok, oraz przed włamywaczami mieszkaniowymi, operującymi w czasie gdy właściciele mieszkań opuszczają mieszkania, celem czynienia zakupów świątecznych.

W związku z powyższem uprasza się unikania tłoku na rynkach i sklepach, oraz niepozostawiania mieszkań bez dozoru, chociażby na mały przeciąg czasu.

Również właściciele wozów, samochodów ostrzega się przed złodziejami, okradającymi pozostawione w samochodach i wozach rzeczy w czasie nieobecności pasażerów wzgl. szofera czy woźnicy.

— * **Ujęcie złodziejek składowych.** Na gorącym uczynku kradzieży pończoch w składzie przytrzymano 46-letnią Rozalję Świdłowską (ul. Dominikańska 19) i 53-letnią Wiktorję Kanarek (ul. Małeckiego nr. 12). Obie notowane są już wielokrotnie za kradzieże składowe. Osadzono je w areszcie policyjnym. (kl.)

NIEZNOŚNE MĘKI PRZEZ ODCISKI
wywołane, paraliżują chód, uniemożliwiają pracę.
Plasterki „Stomil" usuwają niezawodnie odciski w krótkim czasie wraz z korzeniem.
Żądać wyraźnie „Stomil" oryginalny z pieczątką „Stomil" na każdym plasterku.
ng 8834

Kronika towarzyska
Restauracja w Hotelu Polonia, Grunwaldzka 18, poleca **bezpłatnie** salę nowoodrestaurowaną i pokoje klubowe na wszelkie uroczystości. Kuchnia wyborowa. Ceny niskie. Wieczorem dancing.
dg 4515

Składki i pokwitowania

W administracji naszej złożono w dalszym ciągu:

Na pomnik Serca Jezusowego: F. J. (Kraków) z podziękowaniem za otrzymane łaski, z prośbą o dalsze, 3 zł. — Razem z poprzednio pokwitowanemi 31,50 zł.

Ciekawą wieżę buduje się na Targach

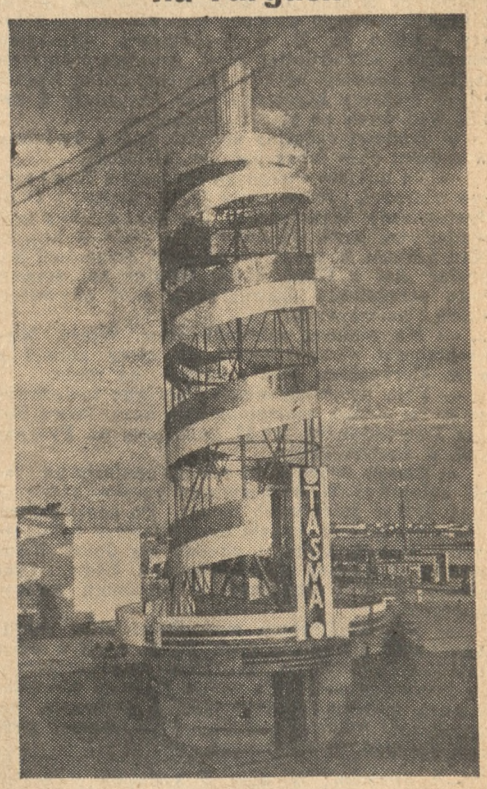

Na terenie Targów Poznańskich montuje się obecnie wieżę 20-metrową łącznie z 4-metrową lampą elektryczną na wierzchołku. Wieża ta służy dla reklamy polskiej taśmy stalowej, której używa się do krycia dachów. Nowość polega na tem, że blachę dostarcza się nie, jak dotychczas, w krótkich arkuszach, lecz w taśmach 20-metrowych, zwiniętych w wałek, podobnie, jak papę dachową.

Ciekawa rozprawa w Obornikach

Oborniki. (Telł wł.). Przed sądem grodzkim znalazła swój epilog w dniu 27 b. m., głośna w swoim czasie w mieście i okolicy, afera oszukańczej manipulacji naftowej, jakiej dopuszczał się w latach od 1932 do 1935 r. Kazimierz Winiecki, komisant firmy Standard Nobel z Obornik, wspólnie ze swoim imiennikiem. Dostarczając naftę kupcom w powiecie, posługiwali się oni zamiast 20-litrową konwią, naczyniem, które mieściło zaledwie 18 i ćwierć litra, przez co narazili wielu kupców na poważne straty, podczas gdy sami ciągnęli z tego zyski. Sprawa wyszła na jaw wskutek przemierzenia konwi przez kupca Adama Hildebrandta z Objezierza.

Na ławie oskarżonych zasiedli zatem Kazimierz Winiecki, komisant firmy Standard Nobel i Kazimierz Winiecki, robotnik, obaj z Obornik. Zainteresowanie rozprawą było wielkie, a na salę wpuszczano tylko za kartami wstępu. Obrońcą oskarżonego Winieckiego - komisanta był adw. Hrabyk. Na świadków powołano 15 osób. Oskarżeni do winy się nie przyznali.

Po długiem przesłuchiwaniu szeregu świadków i przemówieniach oskarżyciela publicznego oraz obrońcy, sąd zapowiedział ogłoszenie wyroku na 28 b. m. W tym też dniu o godz. 14 ogłosił sąd grodzki wyrok, mocą którego oskarżeni uznani zostali winnymi przestępstwa z art. 264 par. 1 k. k. oraz skazani zostali: Kazimierz Winiecki, komisant firmy Standard Nobel, na jeden rok więzienia, 2 tys. złotych grzywny i pozbawienie praw obywatelskich na przeciąg 5 lat, a osk. Kazimierz Winiecki, robotnik, na 6 miesięcy więzienia.

Z WIELKOPOLSKI

—* **Gniezno.** Odbyło się tutaj walne zebranie klubu sport. „Stella". Klub ten wkroczył w ub. roku w 21 rok swego istnienia i posiada znaczną tradycję oraz pokaźny dorobek sportowy. Ze sprawozdań zarządu wynika, że klub ma następujące czynne sekcje: piłki nożnej, bokserską, hokejową (na trawie i na lodzie). W skład nowego zarządu weszli pp.: adw. Igłowicz — prezes, Manicki i Eliks — wiceprezesi, Świniarski — sekretarz, Nawrocki — skarbnik, członkowie zarządu — dyr. Jenek, Piekarski, Grochowski i Kunicki. Pozatem wchodzą w skład zarządu kierownicy sekcyj, których wybierają poszczególne sekcje. Pod koniec zebrania zamianowano kilkoletniego prezesa, ostatnio wiceprezesa klubu, p. Budzbona, członkiem honorowym w dowód zasług, położonych około rozwoju klubu. W ogólności stwierdzić należy, iż od czasu objęcia prezesury przez adw. Igłowicza, „Stella" doskonale się rozwija. (br)

P. Budzbon, członek honorowy kl. sp. „Stella".

—* **Inowrocław.** W sali parku miejskiego prezydent miasta p. Jankowski dokonał w ub. niedzielę otwarcia wystawy utalentowanego artysty grafika St. B. Wojewódzkiego. Wystawa obejmuje kilkadziesiąt dzieł, przedstawiających pejzaże, kościoły, architekturę regjonalną i przeróżne motywy kujawskie oraz eksponaty z cyklu wędrówek po starym Poznaniu.

— Koncert religijny urządza dnia 1 kwietnia w sokolni chór farny par. św. Mikołaja.

— Na miejsce wiecznego spoczynku liczne rzesze wiernych odprowadziły śp. Kazimierę z Chudyszewiczów Wróblewską. Kondukt żałobny prowadził ks. prob. Handke w asyście 8 księży. Nad grobem w pięknych słowach przemówił ks. prałat Ast z Ciechocinka, sławiąc śp. zmarłą jako strażniczkę prawdziwych cnót obywatelskich i narodowych.

— Na walnem zebraniu Stow. Właśc. Nieruchomości ukonstytuował się nowy zarząd z adw. Cerkaskim, jako prezesem, na czele.

— Przy kradzieży węgla z pociągu towarowego został ciężko postrzelony kulą karabinową Feliks Lewandowski, lat 17, zam. przy ul. Przypadek w Inowrocławiu.

— Swego czasu dzieci szkolne znalazły na stacji kolejowej Wierzchosławice paczkę, zawierającą 675 zł fałszywych monet. Po energicznem śledztwie policja zdołała ująć fałszerzy i kolporterów monet, którymi okazali się Józef Klinkiewicz i Ignacy Jędrzejewski z Łodzi. Obu aresztowano i osadzono w więzieniu karnośledczem.

— Nieszczęśliwemu wypadkowi uległ rolnik Anyżewski z Szczepanowa. P. A. spadł z wozu naładowanego słomą, skutkiem czego spłoszyły się konie i w szalonym pędzie ciągnęły nieszczęśliwego rolnika, zaczepionego o podwozie, na przestrzeni kilkuset metrów. P. A. doznał ciężkich obrażeń wewnętrznych.

—* **Jarocin.** W dniu 2 kwietnia odbędzie się rozprawa karna przeciw członkom S. N. Rożychowi, Ziemniewiczowi, Sanheckiemu, Wróblewskiemu i Borowiakowi, oskarżonym z art. 251 k. k.

— Wójt gminy Jarocin, p. Walenty Jerzyniak, rolnik w Kątach, zakupił w ordynacji dóbr ks. Radolina żwiru za 75 zł z kasy gminnej na wysypanie dróg publicznych. Z zakupionego żwiru woził J. własnym zaprzęgiem przez 4 dni żwir dla swego osobistego użytku.

— W ub. tygodniu odbyło się posiedzenie rady miejskiej pod przewodnictwem burmistrza p. Rogalskiego. Na wniosek przewodniczącego Klubu Nar. p. Paterka zniesiono ubój rytualny w tut. rzeźni miejskiej 13 głosami przy wstrzymaniu się od głosowania radnych „sanacyjnych" p. dr. Mroza, notarjusza, i Wieczyńskiego, właściciela hurtowni monopolu tytoniowego. Następnie uchwalono budowę 3-ciej szkoły powsz. kosztem 110—120 000 zł. Do rady K. K. O. wybrano 3 członków: pp. Mikołajewskiego, Szychę i Chylewskiego oraz 3 członków komisji rewizyjnej K. K. O. w osobach pp.: Zaplaty Stefana, Rydlewskiego Maksymiljana i Szymańskiego Franciszka. Zatwierdzono II-gi dodatkowy budżet na rok 1935-36.

— W dniu 26. bm. liczyło miasto Jarocin 9 400 mieszkańców, w tem: Niemców 108, Żydów 50, Ukraińców 18.

Szczegóły katastrofy pod Kościanem

Kościan. (mk). Z soboty na niedzielę, o godz. 1,10 w nocy, samochód osobowy bekoniarni „Jodemka", właściciel Czesław Janicki w Kościanie, uległ katastrofie.

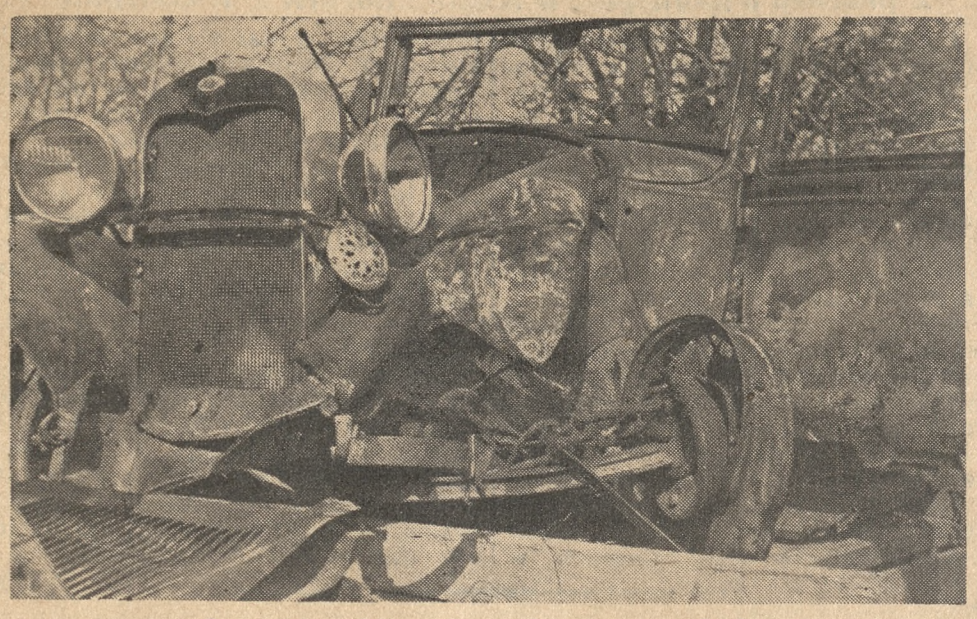

Szczątki rozbitego i spalonego samochodu

Samochodem kierował pomocnik rzeźnicki, p. Wacław Janicki, lat 22, syn właściciela. Pan W. Janicki wracał z lustracji filji ze Śmigla, wioząc ze sobą bilon. Szosa, prowadząca ze Śmigla do Kościana, obfituje w nagłe wzniesienia i opady. Na takim właśnie dwustumetrowym opadzie, przy wjeździe do wsi Ponina, p. Wacław Janicki najechał prawdopodobnie na gwóźdź, który przebił przednią oponę. Nie mogąc utrzymać równowagi, wpadł całym pędem na drzewo przydrożne. Samochód siłą uderzenia się rozbił, a p. Janicki wypadł do przydrożnego rowu. W samochodzie eksplodował rezerwoar z benzyną i wóz się spalił.

Bilon, który p. Janicki wiózł ze sobą, stopił się na srebrną masę w palącym się samochodzie.

P. Janicki odniósł obrażenia twarzy i kontuzje wewnętrzne.

Agenturę „Kurjera Poznańskiego" prowadzoną dotąd przez p. Labiaka

w Junikowie

powierzamy z dniem 1 kwietnia rb. **p. Michałowi Aniole, zam. w Junikowie przy ul. Piłsudskiego 21.**

P. Anioła upoważniony jest do kasowania abonamentu.

—* **Kościan.** W piątek odbędzie się w tut. kościele parafj. 13-godzinna adoracja Najśw. Sakramentu. O godz. 6 odbędzie się wystawienie Najśw. Sakramentu, poczem I. msza św, II. msza św. i wotywa do Najśw. Serca Jezusowego. Ogodz. 17.30 droga krzyżowa, następnie nabożeństwo straży honorowej i krucjaty, oraz zakończenie adoracji.

— Rewizję przeprowadzono u dozorcy więzienia sądu grodzkiego w Kościanie, p. Trojanowskiego, poczem aresztowano go i odstawiono do więzienia karnego w Lesznie. Powód aresztowania nieznany.

— Kat. Tow. Robotników Polskich urządziło w ub. niedzielę pod przewodnictwem prezesa p. Lichego, uroczyste zebranie ku czci św. Józefa. Referat o życiu św. Józefa wygłosił prezes.

— Walnemu zebraniu L. O. P. P. przewodniczył adw. Smyczyński. Po złożeniu obszernych sprawozdań z rocznej działalności i udzieleniu ustępującemu zarządowi pokwitowania, w skład nowego zarządu weszli pp.: dr. Tomkiewicz, adw. Smyczyński, Hejnowicz, Szpoper, Trąbka, Łopatka i Dirbach. Do kom. rew. weszli pp. Domagała, Toperek i Krawczyk, a jego zastępcy pp. Kubowicz i Manikowski. Delegatem na walne zgromadzenie powiatowego obwodu L. O. P. P. wybrano prezesa dr. Tomkiewicza. (mk)

Szan. Czytelnikom i Abonentom naszym

w Krobi

podajemy do łask. wiadomości, iż agenturę „Kurjera Poznańskiego" w Krobi prowadzi wyłącznie **p. Konrad Wiekliński.** Nikt inny, poza p. Wieklińskim, nie ma prawa do przyjmowania zamówień na „Kurjer Poznański".

Administracja.

—* **Krotoszyn.** Sąd okr. z Ostrowa na sesji wyjazdowej w Krotoszynie, rozpatrywał w dniu 28. bm. sprawę Katarzyny Chełkowskiej, właśc. maj. Dzierżanów. pow. Krotoszyn, oskarżonej o to, że w dniu 22 grudnia ub. roku zabiła na polowaniu w Lipowcu, niejakiegoś Kurka, robotnika dóbr Rzemichowskich. Po zeznaniach świadków, naogół bardzo mętnych, zeznali biegli inż. leśnictwa p. Edmund Krótki oraz lekarz pow. p. dr. Stanisław Krzywański. Po wizji lokalnej na miejscu wypadku inż. Krótki stwierdza, że na danem polowaniu, po zbliżeniu się naganki, utworzyła się tak zwana „czeska strejfa", wobec czego strzelcom wolno było strzelać i naprzód i wstecz. Jednak zaznaczył, że on sam by w danej chwili nie strzelał. Biegły dr. Krzywański stwierdza, że zgon denata nastąpił w trzy do czterech minut po strzale, wskutek wewnętrznego krwotoku, który nastąpił przez poszarpanie aorty. Na tem przewód sądowy zamknięto. Prokurator dr. Damm z Ostrowa stwierdza, eliminując zabójstwo umyślne, że oskarżona przy oddawaniu strzału działała albo nieostrożnie, albo lekkomyślnie i dla tego żąda ukarania oskarżonej. Obrona w osobie adwokata p. Pietrzyńskiego z Ostrowa, opierając się na zeznaniach biegłego inż. Krótkiego, stwierdza, że oskarżona była uprawniona do oddania strzału i dla tego prosi o uniewinnienie. Sąd po naradzie wydał wyrok uwalniający oskarżoną od winy i kary, motywując swoje stanowisko tem, że oskarżona nie działała lekkomyślnie, gdyż w danym wypadku była uprawniona do oddania strzału. Natomiast winę ponosi denat, który pozostał poza linją naganki. (sh)

— Str. Nar. urządza 5. kwietnia o godz. 12 w Hotelu Wielkopolskim publiczne zebranie, na którem przemawiać będzie p. mjr. Hendryks z Leszna.

— Tow. Powstańców i Wojaków urządza walne zebranie 31. bm. o godz. 20 w Hotelu Wielkopolskim.

— Żeńska sodalicji marjańska urządza dnia 5 kwietnia br. w Domu Katolickim przedstawienie p. t. „Cierpliwość zwycięża" — obrazek ludowy w 3 odsłonach z tańcami i śpiewem. Melodje St. Moniuszki. Początek o godz. 20. Bilety do nabycia u. p. Bączkowskiej, przy ul. Kaliskiej 1.

—* **Mogilno.** W Krzekotowie powiesił się 52-letni Józef Barcikowski, osieracając żonę i dwoje dzieci w wieku 3 i 5 lat. Przyczyną rozpaczliwego kroku był brak pracy i wyrok eksmisyjny, jaki zapadł przeciw Barcikowskiemu w dniu 21 marca. (kl)

—* **Ostrów.** Na posiedzeniu akcji katolickiej uchwalono protest przeciw wprowadzaniu „Płomyka" do szkoły i przeciw nakłanianiu dzieci do prenumerowania tego pisma, które ostatnio szerzyło nawet propagandę bolszewizmu. Omawiano szczegóły pielgrzymki parafjalnej do Gniezna dnia 26 kwietnia. O ile zbierze się 200 osób bilet powrotny kosztować będzie 5,60 zł. Wybrano komitet z ks. Leciejewskim na czele, który zajmie się propagandą i techniczną stroną pielgrzymki.

— Odbyło się tu walne zebranie Stow. Kupieckiego, które zagaił prezes p. Kalina. Po odczytaniu protokółu z ostatniego walnego zebrania, sprawozdaniach zarządu i udzieleniu pokwitowania, zdał sprawozdanie kurator uczni handlowych, z którego wynikało, że praca w tej dziedzinie daje dobre wyniki. W skład nowego zarządu weszli: pp. prezes —A. Kalina, wiceprezes — W. Kokotek, członkowie — Malkowski, Janowski, Cempel i Lisek; kuratorowie uczni handl.: pp. Mroziński i Kaczmarek. Po załatwieniu jeszcze drobnych spraw organizacyjnych przewodniczący solwował zebranie hasłem „Cześć kupiectwu".

— Inspektorat szkolny zostaje przeniesiony w kwietniu z Ostrzeszowa do Ostrowa i mieścić się będzie w gmachu miejskim przy ul. Kościuszki. (rp)

Samobójstwo Niemca

Leszno. (lh) W mieszkaniu swojem pozbawił się życia wystrzałem w skroń z parabellum, dekarz 25-letni Kuemmel, członek „Jungdeutsche Partei". W kieszeni denata znaleziono list, w którym Kuemmel jako przyczynę samobójstwa podaje zawód miłosny.

—* **Wągrowiec.** Odbyło się zebranie Katol. Stow. Kobiet z obchodem święta organizacyjnego Patronki Najśw. Marji Panny. K. S. M. Ż. wykonało „Salve Regina". P. Lewandowska z Inowrocławia wygłosiła referat: „O potrzebie apostolstwa matki". Deklamacje i śpiewy składały się na urozmaicenie programu.

— Z ramienia Akcji Katolickiej p. profesor Paliński wygłosił referat pod tyt.: „Ks. Piotr Skarga wielki miłośnik Ojczyzny i obrońca Kościoła katol. w Polsce" — z okazji przypadającej w tym roku 400-nej rocznicy jego urodzin. (n)

Z POMORZA

—* **Toruń.** W uzupełnieniu notatki o znalezieniu trupa na torze kolejowym Toruń — Aleksandrów donosimy, że w pobliżu stacji Stawki zastrzelony został 30-letni Jan Grzeszczyk z Rudaku podczas kradzieży węgla.

— Odbyło się walne zebranie członków Klubu Polsko-Angielskiego, któremu przewodniczył inż. Kroenitz. Staraniem prezesa prof. Szczepkowskiego Klub nawiązał kontakt z rządem Wielkiej Brytanji.

— Odbyło się walne zebranie związku Słowiańskiego. Zebranie zagaił prof. Kulwieć. Z poszczególnych sprawozdań zarządu wynika, że rozwój towarzystwa jest dodatni.

— Przy Rynku Staromiejskim została otwarta nowa firma „Auto-Pomoc — Wulkanizator".

— W tych dniach w majątku p. Felicji Gajewskiej w Turznie, koło Torunia, wybuchł groźny pożar. Pastwą płomieni padła obora i część stajni. Zdołano uratować cały żywy i martwy inwentarz. Straty wynoszą około 30 tysięcy zł. Pożar powstał wskutek krótkiego spięcia przewodów elektrycznych w oborze.

— Staraniem Zw. Pań Domu powstało pierwsze fachowe biuro pośrednictwa pracy dla żeńskiej służby domowej.

— W ub. tygodniu odbyło się wielkie zebranie kobiet, żon, wdów i sierot po urzędnikach i emerytach państwowych i samorządowych oraz przedstawicielek organizacyj kobiecych. Celem tego zebrania było odwołanie się do Pana Prezydenta R. P. z prośbą o wstrzymanie wykonalności dekretu, zarządzającego skreślenie jednej czwartej części lat służby zaborczej.

KSIĘGI STANU CYWILNEGO

Zapowiedzi.

Dnia 30. b. m. wywieszono następujące zapowiedzi (osoby, przy których nie jest podana miejscowość, mieszkają w Poznaniu):

Szlif. szkła Jan Garczyński i Joanna Szczepaniakówna w Kórniku, pow. śremski; stol. Marj. Kasprzak w Swarzędzu i prac. Anna Kędzierska; tok. Franc. Kasprowicz w Czechowicach, pow. warszawski, i ekspedj. Kazim. Skorwidrówna; handl. Janusz Rutawski i krawc. Zofja Ciesielska; rob. Stan. Kowalka i gospod. Cec. Pajorówna; parkieciarz Edm. Bojakowski i Joanna Szaroleta; rob. Wacł. Kaliszan i Leok. Głowacka; rob. Czesł. Zieliński i posł. Pel. Bossa; kup. Eustachy Korpak i Mich. Grońska; rob. Józ. Graczyk i Stan. Masztalerzówna w Antoninie, gm. Żerków, pow. jarociński; czel. szewski Stef. Paluszkiewicz w Borku, pow. gostyński, i Stan. Maciejewska w Trzecianowie, gm. Borek, pow. gostyński.

Zgony.

Dnia 30 marca 1936 r. zapisano następujące zgony: Stanisław Matczak, st. poster. śl. P. P., 40 lat; Agnieszka Żyburzanka, bez zawodu, 84 lat; Marcjanna Idzińska z domu Suchorska, wdowa, 84 lat; Ignacy Ratajczak, kolporter, 69 lat; Wawrzyn Waszkiewicz, st. posterunkowy P. P., 57 lat; Kazimierz Urbaniak, uczeń szkolny, 12 lat; Franciszek Łukaszewski, radjotechnik, 28 lat; Irena Przybylska, 1 mies.; Edmund Stanulewicz, uczeń szkolny, 10 lat; Mieczysław Zawal, 14 dni; Helena Plecińska z domu Drogowska, wdowa, 57 lat; Nikodem Krzywiński, tapicer, 58 lat; Ignacy Sim'ński, siodlarz, 83 lat; Leon Kowalaszek, biurowy, 22 lat; Ksawery Gburek, mistrz krawiecki, 60 lat; Stefan Ligocki, krawiec, 59 lat; Michał Feliksiak, robot-

W niedzielę odbył się w Gnieźnie zjazd rady Okręgu Gnieźnieńskiego „Sokoła". Na zdjęciu widzimy grupę członków rady. W pierwszym rzędzie siedzą (do lewej) pp.: Ptschyody, Jaworski ze Słupcy, nacz. Namysł, prez. Sych, naczelniczka Przybylanka, prez. Perz, delegat dzielnicy red. Herniczek, prez. Żórawska, sekr. Henkel, Bisikiewicz z Trzemeszna i gospodarz boiska. Sprawozdanie ze zjazdu — w „Życiu Sokolem".

Nowy lot do stratosfery

Jak wiadomo, pierwszy zdobywca stratosfery prof. Piccard nosił się oddawna z myślą pobicia swego rekordu wysokości i w tym celu pertraktował kilkakrotnie z naszemi władzami lotniczemi. W konsekwencji pertraktacyj prof. Piccard zamierzał startować do stratosfery z Polski ze względu na najkorzystniejsze warunki terenu.

Czas startu trzymany był w tajemnicy. Jak się w ostatniej chwili dowiadujemy, prof. Piccard z powodu udałego ostatniego lotu kpt. Burzyńskiego i prof. Jodko-Narkiewicza zdecydował się nagle do startu i zamierza pobić naszych znakomitych aeronautów. Prof. Piccard przebywa od wczoraj w Polsce. Na zdjęciu widzimy go w towarzystwie kpt. Ligockiego na lotnisku poznańskiem na chwilę przed próbnym lotem na balonie polskiej konstrukcji „Polonia", który, jak wiadomo — zajął czołowe miejsce w zeszłorocznej konkurencji Gordon-Benetta.

Start do stratosfery odbędzie się jutro o godz. 10 przed południem i to w Poznaniu na błoniach wildeckich.

Prof. Piccard poleci w towarzystwie swego brata, również znanego żeglarza powietrznego. Wysokość, jaką zamierzają osiągnąć nasi znakomici goście, sięga 20 tys. metrów. Poznań może być dumny, że właśnie tutaj odbędzie się ta sensacyjna próba pobicia rekordu światowego na wysokość.

W ostatniej chwili otrzymaliśmy od p. Tad. Hernesa poniższy artykuł gospodarczy, który — zdaniem autora — jest niezwykle doniosły i aktualny. Artykuł ten, ze względu na fachowe potraktowanie przedmiotu przez Szanownego Autora, drukujemy poniżej w całości w przekonaniu, że spowoduje on niewątpliwie szeroką dyskusję. Redakcja.

Od dawna przyglądam się t. zw. pociągnięciom czynników mniej lub więcej właściwych w dziedzinie polityki gospodarczej, ściślej mówiąc, polityki gospodarczo-eksportowej. Owo przyglądanie stanowić musi żywą troskę każdego zdrowo myślącego obywatela, troskę i obawę zarazem o dobro narodowe naszego kraju.

Wiadomo, że w dziedzinie polityki celnej znachodzimy niejednokrotnie anormalne zarządzenia, które — zdawałoby się — nie liczą się absolutnie z interesem własnym ani interesem przedsiębiorstw i eksporterów prywatnych. Znamy setki odpowiednich wypadków, że nie trzeba na nie zwracać specjalnej uwagi Czytelników.

Niemniej nie można pominąć milczeniem ostatnich zarządzeń w dwóch wybitnie jaskrawych wypadkach. Są to bowiem zarządzenia dotąd niespotykane i kwalifikujące się jako poprostu nieprawdopodobne. Uświadomiony Czytelnik wie, co o tem sądzić i domyśla się odrazu, że chodzi tu naturalnie o rupy i skilistry.

Wiadomo, że kraj nasz obfituje w wielką ilość tego cennego towaru codziennego użytku, bez którego nie można sobie wyobrazić człowieka, mającego nawet najskromniejsze dochody. Tymczasem co się dzieje?

Rupy na rynku krajowym, podobnie jak

na rynku Łazarskim w pojedyńczych egzemplarzach, kosztują jeden grosz. Dwie rupy kosztują dwa grosze, trzy — 3 grosze ,więcej rup — więcej groszy i t. d. w stosunku wprost proporcjonalnym, to znaczy, im więcej rup, tem więcej groszy. Ale ten stosunek zmienia się radykalnie, jeśli dojdziemy do liczby 20. Wtedy cena poszczególnej rupy zmienia się in minus i za 20 sztuk płaci się tylko 19 groszy, w konsekwencji czego — idąc wdół — za jedną rupę, to jest ostatnią nie płaci się nic, a przynajmniej nie powinno się płacić. Idąc po tej samej linji wgórę, nie powinno się również płacić nic za dwie rupy, ani za trzy. I tak dalej. Tak też powinno być. Produkcja bowiem tego towaru codziennego użytku nie pochłania s t o s u n k o w o jak na nasze warunki w i e l k i c h k o s z t ó w, a popyt jego z rokiem każdym maleje w zastraszający sposób.

Inna rzecz, jeśli chodzi o rupy zarodowe, chociaż i tutaj cena wydaje się nam niewspółmierna w stosunku do rup niezarodowych. Rupy niezarodowe kosztują bowiem aż 3 grosze, samce 4 groszy, samiczki 2 grosze(!) centkowane względnie w kropki zaś 2 grosze, prążkowane 2 i pół grosza, jakkolwiek jest ich daleko więcej i cieszą się — że tak powiem — większem wzięciem. Są one niewątpliwie ładniejsze i zarówno jakościowo, jak i pod względem wagi przewyższają znacznie rupy centkowane, czy kropkowane. Rupy nośne są w tej samej cenie, co zarodowe. No, na to — bym się ostatecznie zgodził. Natomiast mam zastrzeżenia, jeśli chodzi o jajka rupne, które sprzedaje się po groszu, a więc w tej samej cenie, co — że tak powiem — już gotowe rupy zwykłe. A przecież nigdy nie wiadomo, co z takiego jajka wyrośnie. Czasami — wiadomo — nic! Tylko szkoda czasu i pieniędzy.

Rupy wyścigowe kosztują 3 grosze (od biedy można wytrzymać) natomiast półwyścigowe dwa gorsze, jakkolwiek wymagają tej samej opieki i tresury, co wyścigowe i nie są żadną miarą tak pożyteczne, zarówno w grupach, jak pojedyńczo. Rupy bez pestek aż po 8 groszy, no ale to są okazy rzeczywiście bardzo rzadkie, częściej natomiast spotykamy się z rupami z pestkami, które można dostać już po 7 groszy, a niekiedy nawet za darmo.

Podobne anomalje spotykamy, jeśli chodzi o skilistry. Mamy ich jak wiadomo — wbród i pomimo, że nie ustępują jakościowo skilistrom zagranicznym, ale je znacznie przewyższają, są nieproporcjonalnie droższe od takichże skilistrów — powiedzmy — finlandzkich, które importuje się do Polski i sprzedaje od 30 do 40 proc. taniej. Skilistry kosztują np. w Chinach w pojedyńczej sprzedaży 6 groszy, w Kongresówce zaś 9 groszy, nie mówiąc już o Galicji, Lodomerji tudzież o innych krajach. Jakkolwiek nie warto byłoby o te trzy grosze jechać z Kognresówki do Chin, to niemniej warto się nad tem zastanowić...

Jedynie skilistry grenlandzkie i nowofundlandzkie okazuja się droższe od naszych krajowych, ale też trzeba pamiętać, że te odmiany ze względu na specyficzny klimat krajów polarnych i daleki transport są bez porównania lepsze i praktyczniejsze.

Skromne ramy niniejszego artykułu nie wyczerpują — jasna rzecz — tego palącego tematu. Staraliśmy się tylko zwrócić uwagę miarodajnych czynników w kierunku rychłego zainteresowania się rupami i skilistrami, tem bardziej, że sprawa ze względu na obecną korzystną dla nas konjunkturę wydaje nam się szczególnie pilna.

Wkroczyć tu powinien przedewszystkiem rząd, który — dziwna rzecz — zajęty sprawą wojny włosko-abisyńskiej i sprawą wkroczenia wojsk niemieckich do Nadrenji, jak również ciekawemi bezpartyjnemi wyborami w Niemczech, tudzież kwestją żydowską, zupełnie nie zwraca uwagi na to, co się dzieje z rupami i skilistrami. Winę ponosi tu także, do pewnego stopnia, samo społeczeństwo, które, zaabsorbowane wzajemnem ujadaniem i sporami familijnemi, nie troszczy się absolutnie o własną kieszeń, przepłacając codziennie towar o jakie kilka, kilkanaście, czy nawet kilkadziesiąt procent.

Sprawa, jak widzimy, jest pilna i doniosła. Warto się nad nią głębiej zastanowić. Każdy dzień przynosi nam niepowetowane straty.

T. Z. HERNES.

Wystawa rup i skilistrów pod „Strzechą"

Jak się dowiadujemy w ostatniej chwili, właściciel popularnej w Poznnaiu i w całej Wielkopolsce restauracji „Pod Strzechą" pl. Wolności 7. p. komandor Stanisław Petras sprowadził mimo znacznych kosztów kilkanaście okazów rasowych rup i prążkowanych skilistrów, które będzie można oglądać w środę w godzinach popołudniowych.

(W sprawie rup i skilistrów, czytaj dzisiejszy nasz artykuł pt. „Nasza polityka eksportowa").

Wieczór będzie urozmaicony bezpłatnem wydawaniem kiszek z kotła.

Ile dochodu przynosi Mickey Mouse

Mickey Mouse, najlepiej opłacana gwiazda filmowa na świecie, przynosi swym twórcom i rozmaitego rodzaju przedsiębiorcom dochody, których wysokość sięga fantastycznych sum, przyczem wyzyskiwana jest nietylko do nagrywania filmów, ale reprodukowana w postaci zabawek, ozdób, plakatów reklamowych itp. W czasie swej 7-letniej karjery maleńka Mickey Mouse przyniosła w Stanach Zjednoczonych 140 miljonów dolarów dochodu. Podobizna jej widnieje za oceanem zarówno na balonikach po 5 centów, jak i na branzoletach wysadzanych djamentami za 1500 dolarów. — W Anglji Mickey przynosi około 10 miljonów dolarów rocznie dochodu. Zaznaczyć należy, że popularność małej myszki nietylko nie zanika, ale rośnie ciągle, a na ostatnich targach lipskich 40 proc. zabawek dziecinnych nosiło podobiznę Mickey Mouse.

Już nie kolejka górska tylko ruchome schody

Ruchome schody są konieczną instalacją, służącą ku wygodzie klientów we wszystkich prawie wielkich domach towarowych w Stanach Zjednoczonych. W Europie zachodniej znajdują się tu i owdzie w wielkich miastach. Ale ruchome schody, prowadzące na szczyt góry, to szczyt nowości i techniki nawet w zblazowanych pod tym względem U. S. A. W zachodniej części Pensylwanji znajduje się łańcuch górski, którego najwyższy szczyt, Mennard, liczy 1600 metrów. Ze szczytu Mennarda roztacza się piękny widok, wejście jednak na górę jest trudne i możliwe dla wyćwiczonych tylko alpinistów. Otóż na szczyt góryp rowadzą teraz od samej podstawy Mennarda ruchome schody, które umożliwiają dziecku nawet „wdarcie" się na 1600-metrowy wierzchołek.

Wykonanie ruchomych schodów na górę nie było łatwem przedsięwzięciem dla inżynierów, którym powierzono to zadanie. Ułatwili je oni sobie w ten sposób, iż podzielili całą trasę na 16 odcinków po 100 metrów każdy. Turysta, który chce „wjechać" na szczyt, staje na pierwszych schodach, wjeżdża 100 metrów pod górę i wysiada na platformie, z której przechodzi na drugie piętro schodów, i tak dalej, aż wreszcie po 16-tu przesiadaniach staje na szczycie. Nowy ten rodzaj komunikacji górskiej cieszy się wśród turystów amerykańskich ogromnem powodzeniem, aczkolwiek koszt podróży na schodach jest dość wysoki.

Kolejki górskie w Europie, linowe i zębate, starej i nowej daty, zostały zdystansowane przez wynalazek amerykański. — Pozostaje tylko kwestja, czy tego rodzaju instalacja nie szpeci krajobrazu i nie psuje profilu góry. J. L.

ng 8830

Sfałszowany meteor

Czego już ludzie nie próbują fałszować!

Niedawno do muzeum przyrodniczego w Meksyku przybył pewien chłop z jednej z pobliskich wiosek i oświadczył dyrektorowi muzeum, że w pobliżu jego domu spadł meteor, który rozbił się na kilka odłamków. Jeden z tych odłamków chłop przyniósł do muzeum, zaznaczając, że jądro meteoru zarylo się głęboko w ziemi w pobliżu jego fermy. Dyrektor muzeum przyjął opowiadanie farmera za fakt i zbadawszy powierzchnie — przyniesiony odłamek „meteoru", w którym znalazł miedź, nikiel i żelazo, polecił na koszta wydobycia i sprowadzenia do muzeum pozostałych części meteoru wypłacić chłopu 15.000 dolarów meksykańskich. Gdy po dwóch tygodniach chłop się nie zgłosił, dyrekcja muzeum wydelegowała na wskazane miejsce swego przedstawiciela. Ten zastał farmę pustą. Sąsiedzi oświadczyli, że właściciel farmy odziedziczył spadek w wysokości 15.000 dolarów, opuścił farmę i wyjechał do Ameryki. Zapytani, czy w ich okolicy spadł kiedy meteor, farmerzy oświadczyli, że takiego zjawiska nigdy nie zaobserwowali.

Wszczęte dochodzenie doprowadziło do ujawnienia szczegółów sprytnego oszustwa. Farmer poprostu sam ulał kulę ze stopu miedzi, żelaza i niklu, którą następnie rozsadził i odłamek jej przyniósł do muzeum, które z wdzięcznością przyjęło ten, rzeczywiście jedyny w swoim rodzaju okaz „meteoru".

Wszczęte za sprytnym oszustem poszukiwania policyjne pozostały bez rezultatu.

Kina dźwiękowe na świecie

Podług statystyki ministerstwa spraw zagranicznych Staniów Zjednoczonych, istnieje obecnie na świecie 51 697 kinoteatrów dźwiękowych. Wzrost liczby kin dźwiękowych od roku 1932 do się wyrazić następującemi cyframi: rok 1932 — 100 proc., 1933 — 113 proc., 1934 — 110 proc., rok 1935 — 140 proc.

II Audycja Muzyczna

Państwowego Konserwatorjum Muzycznego w Poznaniu odbędzie się w poniedziałek, dnia 6 kwietnia br. o godz. 20 w Auli Uniwersytetu Poznańskiego.

Program obejmuje utwory na orkiestrę, chór i sola: Maszyńskiego, Mozarta, Brahmsa, Beethovena, Mendelssohna i Wiechowicza.

Dyryguje Władysław Raczkowski.

Bilety są do nabycia w cenie 1,— zł i 2,— zł w kancelarji Konserwatorjum, Wrocławska 16.

zg 13 196

Tajemnicza potęga masonerji

Niezwykle ciekawy odczyt na temat masonerji wygłosi w środę, 1 kwietnia o godz. 19,30 w sali Domu Królowej Jadwigi, Al. Marcinkowskiego 1, ks. rektor Cieszyński. Wykład ten spotka się niewątpliwie z wielkiem zainteresowaniem tak ze względu na osobę znanego powszechnie prelegenta, jak i sam niezmiernie aktualny temat odczytu.

Bilety wstępu w cenie 0,25, 0,50 i 1,00 zł do nabycia w Poznańskim Okręgu „Caritas", Podgórna 10a.

0288 zg

DZIAŁ GOSPODARCZY

O rozwój przemysłu obuwniczego

Otrzymujemy poniższe uwagi z prośbą o zamieszczenie:

Dzielnice zachodnie, szczególnie Poznańskie, są w dziedzinie obuwnictwa bardzo słabo uprzemysłowione. Mamy coprawda bardzo liczne warsztaty ręcznej wytwórczości, lecz niema ani jednej czynnej fabryki mechanicznej. Wyjątek stanowi jedynie Bydgoszcz, gdzie znajduje się kilka średnich zakładów, ciąży ona jednak gospodarczo więcej ku Pomorzu, które posiada dwie poważne fabryki obuwia oraz fabrykę obuwia gumowego w Grudziądzu.

Istnieje w Poznaniu kilka warsztatów, częściowo zmechanizowanych, które wyrabiają przeważnie obuwie domowe, zatrudniając kilku lub najwyżej kilkunastu pracowników; pracują one przeważnie na sezon. Warsztaty te nie przedstawiają żadnej siły ani pod względem gospodarczym ani kapitałowym, gdy zaś n. p. sezon na zimowe obuwie domowe nie dopisze, cały kapitał zakładowy pozostaje zamrożony w gotowym towarze aż do następnej jesieni, sezonu letniego nie można wyzyskać właśnie z powodu zamrożenia kapitału obrotowego w towarze zimowym.

Krótko po wojnie przedstawiał przemysł obuwniczy mechaniczny dość poważny dorobek, skoncentrował on się zupełnie w rękach polskich, lecz żaden z ówczesnych zakładów nie potrafił utrzymać się do dzisiaj z przyczyn, o których tu wspominać nie będę. Jedna z tych fabryk, jeszcze obecnie kompletnie urządzona, pozostaje nieczynna. W Gnieźnie są nieczynne dwie fabryki obuwia, jedna posiada całe urządzenie maszynowe, może już przestarzałe, lecz zdolne jeszcze do użytku na szereg lat. Drugą, mniejszą, posiada również pewien kupiec-obuwnik, który ma w Warszawie poważną fabrykę mechaniczną, zaopatrując z niej swoje składy obuwia w Poznaniu.

Dla uprzemysłowienia naszej dzielnicy w dziedzinie obuwnictwa nie czyni się absolutnie nic, nawet hurtowy handel obuwiem pozostawiamy wyłącznie Żydom. Jakkolwiek detaliczny handel obuwiem znajduje się w 90% w ręku Polaków, to na terenie Poznania nie mamy ani jednej polskiej hurtowni obuwia, podczas kiedy istniejące są wyłącznie w rękach żydowskich.

Hurtownie żydowskie sprzedają swoje towary w lwiej części detalistom Polakom, którzy widocznie nie robią sobie skrupułów, że zaopatrują swoją polską klientelę w obuwie dostarczone przez Żydów i przeważnie wykonane przez Żydów chałupników w Warszawie lub w innych miastach b. Kongresówki. Miejscowi szewcy zaś od szeregu miesięcy nie mają pracy i poprostu głodują.

Stan ten Poznaniowi chluby nie przynosi, szczególnie kupcom obuwnikom, którzy przecież żyją tylko z polskiej klienteli. Przy dobrej woli da się wszystko zrobić i jeżeli nie można zainteresować tym działem indywidualnie odnośnych kapitalistów, to należałoby stworzyć spółdzielnię, temwięcej, że hurt obuwia jest bezwzględnie opłacalny. Hurtownie żydowskie muszą bezwarunkowo zniknąć z Poznania a ich miejsce zająć muszą firmy polskie-chrześcijańskie.

Nie wolno dopuścić, aby setki szewców w Poznaniu głodowało, a kupująca publiczność polska chodziła w butach, zrobionych przez Żydów i dostarczanych przez hurtowników żydowskich.

Jako doświadczony zawodowiec w tej branży znam trudności, jakie pokonać trzeba, lecz wiem też, że trudności te pokonać można i pokonane być muszą. (jap)

Krótkie informacje gospodarcze

— W lutym r. b. zaprotestowano w Polsce 121,1 tys. sztuk weksli na sumę 17,2 milj. zł wobec 135,6 tys. sztuk wartości 20,1 milj. zł w styczniu rb. i 108,9 tys. sztuk na sumę 18,1 milj. zł w lutym 1935 r.

— Wywóz drzewa i wyrobów drzewnych z Polski w lutym rb. przedstawiał wartość 12,510 tys. zł wobec 12 728 tys. zł w styczniu rb. i 9 523 tys. zł w lutym 1935 r.

— W Polsce jest obecnie czynnych fabryk konserw mięsnych około 20. Z tych produkuje szynkę w puszkach 14, cielęcinę w puszkach 9, przetwórni, produkujących smalec na eksport mamy 12.

— W bież. sezonie budowlanym rozpocznie się w Jastarni budowa największej na wybrzeżu wędzarni rybnej o 60 piecach. Przy wędzarni uruchomiona będzie również fabryka konserw.

— W związku z budową pierwszego nad otwartym Bałtykiem portu rybackiego dała się zauważyć znaczna zwyżka cen parcel budowlanych nietylko w Wielkiej Wsi — Hallerowie, ale również w Pucku.

— W tych dniach odbył się w Katowicach ogólno-polski zjazd Stowarzyszenia Hutników Polskich, połączony z walnem zebraniem. Prezesem został wybrany p. St. Surzycki.

— Łotewski minister finansów ogłosił, że wykonanie budżetu za r. 1935-36 nietylko będzie bezdeficytowe, lecz zamknie się nadwyżką w wysokości 1,5 milj. łatów. Jest to pierwsze pomyślne wykonanie budżetu od 6 lat.

— W czasie od 20 maja do 11 czerwca 1936 r. odbywać się będą w Lublanie międzynarodowe targi.

— Magistrat m. Budapesztu zaciągnął nową pożyczkę inwestycyjną w kwocie 9 milj. pengö w towarzystwie ubezpieczeniowem prywatnych pracowników umysłowych.

— W dniu 26. bm. podpisany został w Rzymie układ włosko-belgijski, zmieniający układ z dn. 11 grudnia r. ub. w sprawie płatności kredytów handlowych między obu krajami.

— W ostatnim czasie zaznaczył się na rynkach światowych silny popyt na metale, a zwłaszcza na ołów i cynę, który wywołał znaczną zwyżkę tych metali. Ołów nabywają przedewszystkiem państwa, przeprowadzające wielkie zbrojenia. Również miedź cieszy się dobrym popytem.

KRONIKA GOSPODARCZA

PODATKI I OPŁATY

(p) **Opodatkowanie właścicieli samochodów.** Min. skarbu zgodziło się w interesie motoryzacji kraju na doniosłą inowację, zezwalając właścicielom samochodów, których wartość kupna nie przekracza 10.000 zł. na potrącenie odnośnych kwot z podstaw podatku dochodowego. Poza tem czynią kupcy i przemysłowcy samochodowi starania o przychylne odniesienie się władz skarbowych do kwestji amortyzacji samochodów. Ponoć są szanse, że naczelna władza skarbowa zgodzi się na uznanie rocznej amortyzacji wszelkich samochodów na 20% ceny. Dotyczyć to ma tych właścicieli samochodów, którzy prowadzą książki handlowe. Sprzedawcy samochodów widzieliby chętnie, aby ta sama norma była stosowana wobec interesentów nie prowadzących ksiąg handlowych. (l)

Z KRAJU

(k) **Ucieczka kapitałów z Francji.** Na wczorajszych giełdach walutowych w dalszym ciągu zanotowano zjawiska, związane z ucieczką od franka francuskiego. Dewiza na Londyn — mimo mocnej interwencji angielskiego funduszu walutowego — wykazała dalszą zwyżkę, dolar zaś utrzymał się w okolicach górnego punktu złota, nie przekraczając go jednak. Wreszcie dewiza na Belgję utrzymała się na górnym punkcie złota, co również związane jest z ucieczką kapitałów z Francji. W przeciwieństwie do ostatnich tygodni, dewizy na Zurych i Amsterdam wykazały osłabienie. Jest to zjawisko, z którem należało się liczyć, gdyż dotychczasowa mocna tendencja obu tych walut uzależniona była od „umiarkowanego" zaniepokojenia na rynku francuskim i ucieczki kapitałów z Francji. Z chwilą zarysowania się we Francji poważniejszych trudności i wyraźniejszego niepokoju, nastroje te dotknęły również franka szwajcarskiego i florena. Naogół wydaje się, że nastrój jest stosunkowo spokojniejszy niż się spodziewano, o czem m. in. świadczy niewyraźna tendencja dolara, podczas gdy liczono się z szybką jego zwyżką powyżej górnego punktu złota.

Pg 2978/9 -Ż 641

(k) **Podział kontyngentów wywozowych do Niemiec na kwiecień.** Wobec ustalenia przez komisję rządową kontyngentów wywozowych do Niemiec na kwiecień — w ub. tygodniu odbyły się trzy posiedzenia specjalnej komisji Związku izb przem. handlowych. Komisja ta dokonała podziału kontyngentów między izby na towary, na które pozwolenia wywozowe (świadectwa rozrachunkowe) przydzielane są eksporterom przez izby przemysłowo - handlowe. W szczególności dokonano podziału kontyngentów wywozowych na pierze, puch, grzyby, raki, rośliny lecznicze, skóry i odpadki skór, szczecinę i włosie. Podział kontyngentu wywozowego na len dokonany został przy współudziale Związku izb i organizacyj rolniczych. Przydzielanie świadectw rozrachunkowych na wywóz do Niemiec eksporterom rozpocznie się prawdopodobnie w końcu bież. tygodnia.

(k) **Liczba świadectw przemysłowych,** wykupionych na rok podatkowy 1936, w okresie od listopada 1935 r. do lutego 1936 r. wyniosła 566.262 wobec 536.227 świadectw, wykupionych od listopada 1934 do lutego 1935 r. Z ogólnej ilości przypada na przedsiębiorstwa przemysłowe 180.374, i na handlowe 362.458 (w r. ub. odpowiednio 167.743 i 346.561). W samym miesiącu lutym br. wykupiono świadectw przemysłowych: dla przedsiębiorstw przemysłowych 14.396 i dla handlowych 22.670 (w tym samym miesiącu r. ub. odpowiednio 14.648 i 21,508).

(k) **Wzrost wkładów w kasach oszczędności.** Miesiąc luty przyniósł znaczniejszy wzrost wkładów w kasach oszczędności. Ogólny stan wkładów wszelkich typów w P. K. O. podniósł się z 878.150 tys. zł na 31 stycznia rb. do 881.493 tys. zł na 29 lutego rb. W 362 komunalnych kasach oszczędności lokaty ogólne wzrosły z 688.924 tys. zł do 701.453 tys. zł. W dwóch kasach niekomunalnych ogólna suma wkładów spadła z 35.030 do 34.903 tys. zł.

(k) **Przywóz reglamentowanych towarów z zagranicy w II kwartale r. b.** Poszczególne izby przemysłowo - handlowe podają do wiadomości zainteresowanych, że podania o przywóz towarów reglamentowanych z zagranicy z kontyngentów II kwartału r. b. będą przyjmowane do dnia 1 kwietnia r. b.

(k) **O rzeczywiste ulgi dla eksportu.** Na terenie Wielkopolski cały szereg przedsiębiorstw przemysłowo-handlowych nie korzysta przy transakcjach eksportowych od zwolnień od podatku obrotowego z powodu uznania ksiąg handlowych za nieprawidłowe, co niejednokrotnie ma miejsce ze względów formalnych. Wobec tego, że w ten sposób niedoprowadzenia ulg do eksportów stawia ich w trudnej sytuacji (ponieważ nie przewidywali w swojej kalkulacji obciążenia eksportu podatkiem obrotowym), należałoby znaleźć sposób na pogodzenie wymogów formalnych z interesem eksportu. (az)

(k) **Ubezpieczenie uczniów przemysłowych.** Związek izb przemysłowo-handlowych wystąpił do min. opieki społecznej jeszcze dnia 4 lipca 1935 r. z memorjałem domagającym się zwolnienia uczniów przemysłowych narówni z terminatorami od obowiązku ubezpieczenia. Memorjał ten był również przesłany do zakładu ubezpieczeń społecznych. Do chwili obecnej ani ministerstwo ani zakład nie zajęły stanowiska wobec postulatów wysuniętych w memorjale. Ponieważ ten stan rzeczy powstrzymuje wielu pracodawców od przyjmowania uczniów, Związek izb przem.-handl. zwrócił się do min. przem. i handlu z prośbą o poparcie jego wystąpienia.

(k) **Doroczne zebranie rady Związku Związków K. K. O.** W dn. 21. b. m. odbyło się w Warszawie doroczne zebranie rady Związku Związków Komunalnych Kas Oszczędności, w obecności przedstawicieli związków okręgowych K. K. O., Banków Komunalnych. Związku Powiatów R. P. i Związku Miast Polskich. Rada przyjęła sprawozdanie z działalności i sprawozdanie rachunkowe za r. 1935, poczem dokonała wyborów nowych władz Związku Związków oraz uchwaliła budżet na r. 1936. Do prezydjum ponownie zostali wybrani pp.: J. Zdanowski z Warszawy — prezes, wiceprezesami — dr. St. Uhma ze Lwowa, L. Barciszewski z Bydgoszczy i dr. A. Kocur z Katowic. Bez zmiany pozostał również skład komisji rewizyjnej. Poza sprawami administracyjnemi rada rozważała jeszcze sprawy propagandy oszczędności, projekt rozporządzenia wykonawczego o Związkach K. K. O., udział kas w przeprowadzaniu konwersji pożyczek państwowych na pożyczkę konsolidacyjną, współpracę z B. G. K., wyniki narady gospodarczej oraz sprawę obniżenia procentów; wypowiedziano za obniżeniem stopy procentowej zarówno czynnej, jak biernej o 1 punkt w stosunku do stanu obecnego. Komunalne Kasy Oszczędności zamknęły r. 1935 nadwyżką wkładów w wysokości zł 39,7 miljonów. Na 1 stycznia r. b. stan wkładów we wszystkich K. K O. wynosił 676,1 miljonów, a z 2-ma kasami niekomunalnemi 710,8 miljonów zł. Akcja kredytowa Kas wzrosła mniejwięcej w tym samym stosunku, co wkłady. Na uwagę zasługuje tu wielki wzrost akcji konwersji kredytów rolniczych (suma skonwertowanych kredytów wzrosła w ciągu roku 2½ razy) oraz wzrost zainteresowania Kas papierami wartościowemi.

(k) **Utworzenie Fundacji Wyższej Szkoły Handlowej w Poznaniu.** W wykonaniu uchwały plenarnego zebrania Izby u.-h. w Poznaniu, przedstawiciele tejże pp. prezes Stefan Kałamajski i dyr. dr. St. Waschko, zeznali w dniu 25 marca 1936 r. akt notarjalny i utworzeniu Fundacji Wyższej Szkoły Handlowej w Poznaniu. Majątek Fundacji stanowi gmach Wyższej Szkoły Handlowej przy ul. Wały Zygmunta Starego 2/3, jeden z najpiękniejszych gmachów reprezentacyjnych miasta, oraz bogata bibljoteka W. S. H. i inwentarz szkolny. Zadaniem nowoutworzonej Fundacji jest prowadzenie szkoły handlowej o charakterze akademickim. Na czele Fundacji stoi prezes powołany przez ministra w. r. i o. p. oraz kuratorjum, w którego skład wchodzą przedstawiciele poznańskich sfer gospodarczych.

Z ZAGRANICY

(z) **Rozmowy gospodarcze polsko - węgierskie.** Węgierska Agencja Telegraficzna donosi z Budapesztu o rokowaniach gospodarczych, prowadzonych przez przybyłą tam przed paru dniami delegację polską pod przewodnictwem nacz. T. Łychowskiego. W kwestjach zasadniczych doszło już do porozumienia na początku bm. w czasie pobytu delegacji węgierskiej w Warszawie. Obecne rokowania dotyczyły szczegółów. Po zakończeniu negocjacyj, delegacja polska udała się do Warszawy.

(z) **Podwyższenie stopy procentowej bonów skarbowych we Francji.** „Journal Officiel" ogłosił podwyższenie z 3½ do 5 proc. stopy dyskontowej krótkoterminowych bonów skarbowych o okresie od 3 miesięcy do 1 roku. Zdaniem „Journal des Debats" fakt ten jest logicznem następstwem podwyższenia stopy dyskontowej przez Bank Francji w dniu 28 bm.

Udział Marokka i Tunisu w Targach Poznańskich

Konsul Generalny R. P. w Marsylji zakomunikował Targom Poznańskim, że Państwowy Instytut Eksportowy Rządu Marokka z siedzibą w Casablance, oraz odnośny Wydział Rezydencji w Rabat w Tunisie, postanowili przyjąć zaproszenie Targów Poznańskich do udziału (26 kwietnia — 3 maja 1936). Pod tym względem interwencja Konsula Honorowego R. P. w Rabacie p. Orliac u Generalnego Rezydenta francuskiego p. Peyroutou doprowadziła do uzgodnienia decyzji.

Artretyzm i niedyspozycje żołądkowe

leczy wino owocowe. Według prof. Bergmanna, sławnego internisty pobudza ono wydzielanie w żołądku kwasu solnego, który jest niezbędny. **Maślacz Kantorowicza** jest najwyższem winem owocowem.
Pg 2961-11,30

Paris — Varsovie

Z poważnych kół krajowego przemysłu perfumeryjnego otrzymujemy poniższe uwagi z prośbą o zamieszczenie:

Każdy kupujący artykuły perfumeryjne lub kosmetyczne musiał stwierdzić, że w ostatnich miesiącach wszystkie perfumerje i składy apteczne zasypane są wprost masą wyrobów zagranicznych, a przedewszystkiem francuskich.

Skądże ta nagła podaż, kiedy jest rzeczą ogólnie wiadomą, że władze nasze już od dłuższego czasu ograniczają silnie import i że przedewszystkiem ograniczenia te skierowane są przeciwko artykułom luksusowym? — Czyżbyśmy mieli do czynienia z masowym przemytem? Nie. Jest to poprostu żerowanie na nieświadomości lub naiwności konsumentów.

Większość tych „paryskich" produktów wyrabiana jest w kraju i zaopatrywana w francuskie etykiety z napisem „Paris" lub „Paris - Varsovie". Wielu pomysłowych przedsiębiorców bądź wchodzi w porozumienie z jakąkolwiek francuską firmą i nabywa prawo używania jej etykiet, bądź poprostu posługuje się fikcyjnemi francuskiemi nazwami i są też wypadki używania marek oddawna już nieistniejących we Francji. W ten sposób konsument polski, sądząc, że otrzymuje oryginalny towar zagraniczny i płacąc, oczywista, odpowiednio wysoką cenę, otrzymuje towar produkcji krajowej, co, naturalnie, nie jest złem; chodzi jednak o to, że towar ten jest zazwyczaj daleko gorszy i z reguły znacznie droższy, aniżeli podobne wyroby krajowe, produkowane przez poważne i znane firmy.

Oczywiście uwagi powyższe nie dotyczą tych firm krajowych, które produkują na zasadzie koncesyj znanych firm francuskich. Należy tylko ostrzec kupujących, a zwłaszcza panie, przed tandetą sprzedawaną pod etykietą francuską.

Odpowiednie władze powinny bardziej rygorystycznie wymagać przestrzegania przepisów, które przewidują, że etykiety każdego wyrobu perfumeryjnego powinny podawać wyraźnie i jasno nazwisko producenta i miejsce produkcji. Sama klientela powinna również bardziej krytycznie odnosić się do tego rodzaju produktów.

Pamiętaj, że każdy grosz — oddany w ręce żydowskie — uboży naród polski

DZIAŁ KULTURY I SZTUKI

ŻYCIE KULTURALNE

NAUKA

Historycy poznańscy w Bukareszcie. Prof. dr. Bronisław Dembiński i prof. dr. Jan Rutkowski wezmą udział dn. 12 kwietnia w posiedzeniu Międzynarodowego Komitetu Historycznego, które zostało zwołane do Bukaresztu. Poza niemi będą uczestniczyli prof. J. Dąbrowski, O. Halecki i M. Handelsman.

W NAUKOWYM POZNANIU.

Towarzystwo Miłośników Historji w Poznaniu odbędzie walne zebranie jutro w środę, dnia 1 kwietnia br. o godz. 18 w Archiwum Państwowem. Na porządku dziennym: 1. Sprawozdanie z działalności Towarzystwa w roku 1935. 2. Udzielenie absolutorjum ustępującemu Zarządowi i wybór nowego. 3. Odczyt dr. Janusza Staszewskiego p. t. „Pospolite ruszenie wielkopolskie w 1807 i 1813 roku".

Nowi docenci U. P. Zatwierdzone zostały habilitacje nowych docentów na Uniwersytecie Poznańskim: dr. Antoniego Kozłowskiego z zakresu fizjologji roślin na wydziale rolniczo-leśnym i dr. Jana Tomaszewskiego z zakresu gleboznawstwa na wydziale rolniczo-leśnym.

Z Pol. Akademji Umiejętności. Wydział filozoficzny odbył posiedzenie, na którem prof. Sternbach przedstawił pracę p. t. „Ucho i słuch w frazeologji greckiej, łacińskiej i polskiej".

Lwowskie Tow. Naukowe. Wydział historyczno-filozoficzny odbył posiedzenie naukowe. Prof. A. Fischer przedstawił pracę dr. M. Szmiszki, p. t. „Naczynia pierścieniowate", próba chronologiczno-typologicznego ujęcia wędrówki jednego typu ceramicznego", dr. K. Koranyi wygłosił referat p. t. „Z dziejów wikarjatu karnego miast średniowiecznych".

POLONICA RUMUŃSKIE

Rumuński odczyt Polaka w Rumunji. Prof. dr. Glixelli, lektor języka polskiego na Uniw. bukareszteńskim wygłosił w Bukareszcie odczyt o stanie badań nad Bogurodzicą. Odczyt odbył się w Tow. Historyczno-literackiem. Dr. Glixelli, przemawiał po rumuńsku.

PLASTYKA I ZDOBNICTWO

Wystawa Noakowskiego w Łodzi. Donoszą nam z Łodzi (wp): Instytut Propagandy Sztuki w Łodzi zorganizował wystawę prac Stanisława Noakowskiego i warszawskich artystów - grafików „Ryt" oraz „Czerń i Biel".

Polski rysownik w Londynie. Wcale duże powodzenie zdobyły w Anglji rysunki Feliksa Topolskiego z ulicznego życia stolicy, wydane jako „Widowisko londyńskie r. 1935" (The London Spectacle 1935", Seen by Felix Topolski. Londyn, John Lane 1935). Są to obrazki umiarkowanie karykaturalne, powstałe w ciągu lata ubiegłego roku, a zaopatrzone w humorystyczny tekst znanego literata Wyndhama Lewisa. Na pierwszy plan wybijają się postaci wojskowych. Może londyńczyk przechodzi koło nich, nie zwracajac uwagi, ponieważ opatrzyły mu się dawno te czerwone mundury, bermyce i pióropusze. Cudzoziemiec, przyzwyczajony do skromniej odzianych synów Marsa, w każdym żołnierzu widzi oficera, w każdym oficerze jenerała. Nic dziwnego, że p. Topolski tylu wojskowych uwiecznił swym ołówkiem. W paru rysunkach wychodzi on poza stolicę. (W. T.)

MUZYKA

Muzyka podczas Olimpjady. Berlin przygotowuje na okres Olimpjady t. zw. tygodnie muzyczne, które potrwają z przerwą dwutygodniową, od 4 maja do 20 sierpnia.

Umarł Głazunow. Ze słynnym kompozytorem rosyjskim Aleksandrem Głazunowem, o którego zgonie donosiliśmy telegraficznie — schodzi ze świata jeden z wybitnych twórców okresu t. z. „Wielkiej Piątki" Uczeń Rimskiego-Korsakowa, stworzył Głazunow swoją pierwszą symfonję, mając lat 17. Przez 25 lat był profesorem Konserwatorjum petersburskiego, pięć lat temu opuścił Rosję i zamieszkał w Paryżu. Jego symfonje (w liczbie ośmiu) koncerty fortepianowe i drobne utwory są stale na repertuarze światowym.

TEATR

„Gösta Berling" jako dramat ukazał się w szwedzkim teatrze królewskim w Sztokholmie, uscenizowany przez samą sędziwą autorkę, która była przedmiotem wielkich owacyj. Djalog pozostał w wielu miejscach prawie niezmieniony; w zakończeniu majorowa-wdowa umiera u Gösty Berlinga i kawalerów z Ekeby.

Łódzkie Teatry Popularne, według doniesień naszego korespondenta łódzkiego (wp) wystawiają: R. Cresslera „Szyldkretowy grzebień" z udziałem Wł. Waltera, który gra również rolę tytułową w farsie Arnolda i Bacha pt. „Hurra, jest chłopczyk". Poza tem wystawiono komedję w 3 aktach M. Fiałkowskiego p. t. „Gorąca krew".

KRAJOZNAWSTWO

„Problem etniczny Polesia" omówił w zatytułowanym tak odczycie dr. Józef Obrębski w warszawskim Instytucie badania spraw narodowościowych.

Dni Krakowa odbędą się w czasie między 10 a 24 czerwca r. b. Komitet przygotowuje różne atrakcje artystyczne w zakresie teatru, plastyki, widowisk pod gołem niebem itp.

SLAWISTYKA

Przekłady na czeskie. Jalu Kurka „Grypa szaleje w Naprawie" oraz Ewy Szelburg-Zarembiny „Wędrówka Joanny" zostały przełożone na język czeski.

SZKOLNICTWO

Uroczystości ku czci Skargi odbędą się w Krakowie w dniach 6—7 czerwca ku uczczeniu 400-tnej rocznicy urodzin znakomitego kaznodziei.

OCHRONA ZABYTKÓW

Kierownikiem Archiwum Akt Dawnych w Łodzi został mianowany drogą konkursu dr. Jan Waręźak z Warszawy.

VARIA

Nowe książki. Nakładem Stowarzyszenia Pracowników Księgarskich ukazały się na półkach księgarskich dwie książeczki bardzo pożyteczne dla właścicieli małych ogródków. Są to: opracowana przez p. J. Łebkowskiego, kierownika zakładów hodowlano-kwiatowych m. Warszawy p. t. „Kwiaty dochodowe w gruncie" oraz — prof. E. Jankowskiego, zasłużonego nestora ogrodnictwa p. t. „Ogródek miłośnika". Obie książeczki bogato są ilustrowane. (op)

Z POEZJI I PROZY

POETA RUMUŃSKI, KTÓRY ŻYJE W POLSCE

We Lwowie pod firmą Ligi Polsko-Rumuńskiej ukazał się „Wybór wierszy" Arona Cotrusza *), attaché prasowego przy poselstwie rumuńskiem w Warszawie, jednego z najwybitniejszych poetów dzisiejszej Rumunji, którego nazwisko nie jest nam obce. Od ogłoszenia „Tematów rumuńskich" E. Zegadłowicza (mówiąc nawiasem, tłumaczonych nie z rumuńskiego!) spotykamy się z niem dosyć często na łamach czasopism. Poza tem A. Cotrusz opublikował dwa ostatnie zbiory swych poezyj rumuńskich w Polsce. Są to: „Przechodząc między ludźmi" („Printre oameni în mers", Sosnowiec 1933); „Horia" (Warszawa 1935).

Jako syn siedmiogrodzkiego duchownego (ur. w r. 1891), wychował się Aron Cotrusz wśród gór, wśród ludu, uciskanego przez Madziarów. Podczas wojny przebywał przez dłuższy czas w niewoli włoskiej jako oficer armji austro-węgierskiej. Po wojnie pełni bez przerwy służbę w dyplomacji, utrzymując żywy kontakt z krajem, zwłaszcza z rodzinną Transylwanją.

Cotruszowi możnaby przylepiać różne współczesne etykiety, jak modernizm, ekspresjonizm, neorealizm i t. d. Na mnie A. Cotrusz robi wrażenie przedewszystkiem poety gór, który przebiega szczyty, lasy, ugory, brata się z dębami i świerkami, płynie po szumiących łanach zielonej kukurydzy, chętnie zatrzymując się przed chatami na skalistych stokach. Wszędzie odnajduje człowieka, twórcę czynu poprzez marzenie, żyje z pastuchami na połoninach, postępuje za kosiarzem, który kładzie trawę w pokosy na wilgotnej łące, współczuje twardej doli chłopa, wsłuchuje się w rytm kowalskiego młota, schodzi do kopalń i górnikom chciałby ulżyć w twardym trudzie, a z inwalidą wojennym tłucze się po bezlitosnym bruku stolicy...

Ale w ogólnym zarysie poezja Cotrusza zamyka się horyzontem gór. Jedynie od czasu do czasu ukazują się nam gdzieś w dali białe kontury miast, niby jakieś zjawy, niby Fata Morgana. Opiewając przeważnie dolę ludu pracującego i wszelakiej biedoty, poeta nie daje się ponieść żadnym doktrynom i nie traci nigdy równowagi, pomimo, że zostaje w nim często bunt przeciw niesprawiedliwości społecznej. Słoneczny krajobraz, świeży humor, pogodny uśmiech, a często i rezygnacja nadaje w sumie jego poezji charakter raczej estetyczny, niż społeczny, wiersze jego wzruszają i podniecają, ale nie drażnią. Pełen wspomnień przeszłości i odradzających się ciągle nadziei, wzdycha poeta do wielkości narodowej, a nuta patrjotyczna zdobywa często w jego poezjach zabarwienie romantyczne.

Chciałem wypełnić wiek mem słowem
jednem a potem — biedny
milczeć najprościej...
Chciałem sygnału zapalić pochodnię
i podnieść
naród z nicości...

Przekład Wł. Lewika trafia w ton oryginału i daje w całości wiązankę pełnych rytmu i życia utworów, które czyta się prawie jednym tchem, niby wdzięczną opowieść o ludzkim trudzie i marzeniu. Użycie wolnego wiersza nie zakłóca nigdzie rytmicznej równowagi. Najsłabiej udają się wysiłki tłumacza w wiernem oddawaniu rymów męskich, mających inny ton w prozodji rumuńskiej, aniżeli w polskiej; siekaniną stał się z tego powodu wiersz „Góra uczy". Doskonale uzupełnia ten „Wybór wierszy" sylwetka poety, nakreślona wnikliwie przez E. Biedrzyckiego.

Dr. St. Łukasik

Kraków

*) Aron Cotrusz „Wybór wierszy". Przełożył Włodzimierz Lewik z przedmową Emila Biedrzyckiego, Lwów 1936.

CO SŁYCHAĆ W ŚWIECIE WIEDZY

POLSKA MATEMATYKA KROCZY W PIERWSZYM SZEREGU

Czytelnicy nasi są stale informowani o stanowisku i znaczeniu, jakie zdobyła sobie ostatniemi czasy polska matematyka na terenie światowym. Donosiliśmy m. in., że w r. 1932 powstało polskie wydawnictwo monofrafij, poświęconych najbardziej żywotnym działom współczesnej matematyki a ogłaszanych w językach francuskim, angielskim i nemieckim. W ciągu ostatnich dwóch lat ukazały się w tem wydawnictwie nowe dzieła: prof. W. Sierpińskiego „Hypothèse du continu", prof. A. Zygmunda (Wilno), „Trigonometrical Series" oraz doc. S. Kaczmarza i prof. H. Steinhausa (Lwów) „Theorie der Orthogonalreihen".

Podobnie jak poprzednie trzy książki profesorów S. Banacha, S. Saksa i K. Kuratowskiego, także i ostatnie monografje spotkały się z nadzwyczaj pochlebną oceną w czasopismach francuskich, angielskich, amerykańskich, niemieckich, hiszpańskich i węgierskich. Dla ilustracji warto zacytować urywki dwóch recenzyj. I tak prof. P. Dienes pisze w „The Math. Gazzette" o książce prof. Sierpińskiego:

Książka ta daje także mistrzowski wykład różnych zastosowań hipotezy continuum w teorji funkcyj. Sierpiński dał nam bardzo cenną monografję, pełną swych własnych rezultatów; będzie ona wzorowem dziełem (standart work) o tej niezwykle subtelnej dziedzinie czystej matematyki.

Podobnie prof. E. Hille w „Zentralblatt fuer Math.", zajmując się dziełem prof. Zygmunda, oznacza on, „że znakomity ten traktat zawiera wiele oryginalnych a ważnych przyczynków samego autora".

Młode wydawnictwo Monografij wybiło się już na czoło światowej literatury matematycznej, a jego tomy rozchodzą się w znacznej liczbie egzemplarzy po wszystkich krajach cywilizowanych, stają się tem samem doniosłym organem polskiej propagandy kulturalnej.

Dr. W. S.

Poznań.

Gazeta Poznańska z przed 100 lat. W „Kronice miasta Poznania" (nr. 4 — 1935) znajdujemy rozprawę p. E. Słabędzkiej pt. „Dzieje Gazety W. Ks. Poznańskiego w latach 1815—1856". Praca jest oparta na analizie byłego wydawnictwa z uwzględnieniem literatury i w nieznacznej części archiwaljów. To też charakterystyka redaktorów, uwzględniana przez autorkę nie jest pełną, gdyż niewykorzystała ona materjałów Archiwum Państwowego w Poznaniu odnoszących się do takich redaktorów jak Wannowski czy Rymarkiewicz, którzy byli jednocześnie profesorami gimnazjum. „Gazeta" była bardzo słabem odbiciem życia poznańskiego; przyczyniła się do tego w znacznej mierze cenzura, choć redaktorzy dokładali wszelkich starań, ażeby pismo podnieść na wyższy poziom. — Dalej podaje „Kronika" ciąg dalszy pracy dr. T. Terleckiego o Ryszardzie Berwińskim, tym razem idzie o stosunek poety do filozofji niemieckiej. Dział zapisek podejmuje artykuł ks. dr. Kantaka o kalendarzu Dominikanów poznańskich z XVI wieku, dwie notatki dr. Wojtkowskiego o Sylwestrze Pawickim wydawcy „Gońca Polskiego" i ks. kan. Jana Nep. Jabczyńskiego, wreszcie omówienie legendy o mieczu przechowywanym w katedrze poznańskiej przez W. Pawela. Dział bieżący przynosi artykuł mag. Waszaka o strukturze handlowej miasta Poznania, nekrolog Seweryna Samulskiego i kronikę bieżących wypadków. (J. St.)

Popularyzowana filozofja. Docent filozofji U. J. Dr. Bolesław Gawecki, wydał ostatnio „Szkice filozoficzne" (Warszawa: Książnica Atlas 1935, str. 126). Jestto zbiór artykułów publikowanych w różnych czasopismach filozoficznych i popularno naukowych. Dr. Gawecki jest filozofem przyrody, prace jego dotyczą przedewszystkiem konsekwencyj filozoficznych współczesnego przyrodoznawstwa. Artykuły są niewątpliwie interesujące. Autor ma na celu przedstawić szkic, mogące reprezentować współczesną, rzetelną filozofję. Szło mu o coś coby już nie było nieodpowiedzialnem, pretensjonalnem filozofowaniem, a jeszcze nie było odstraszającem szersze koła czytelników dziełem całkowicie filozoficznem, naładowaniem przyciężką terminologją i abstrakcyjną aparaturą pojęciową, która stawia niemałe trudności niewyszkolonemu umysłowi. Brak takiej literatury „wstępnej" daje się istotnie odczuwać, choć w zasadzie możnaby powątpiewać czy odpowiedniejszemi od systematycznego wykładu zagadnień filozofji są szkice, poruszające badź co bądź w sposób raczej przypadkowy niektóre tylko z zagadnień. W każdym razie książka Dra Gaweckiego nie chybia swego popularyzacyjnego celu przynajmniej w odniesieniu do filozofji przyrodoznawstwa (indeterminizm w fizyce, kwestja indukcji itp.) (zm.)

Jutro:
W MAŁEM MIASTECZKU TAKŻE MOŻNA ŻYĆ...
przez
prof. Alfreda Jesionowskiego

Książki nadesłane

Stanisław Majewski: „Materjalizm wobec nauki". Warszawa 1936. Tow. Wyd. Młodych Prawników i Ekonomistów. Skł. gł. Gebethnera i Wolffa.

Kazimierz Czachowski: „Obraz współczesnej literatury. 1884—1934. Ekspresjonizm i neorealizm". T. 3. Warszawa — Lwów 1936. Nakł. Państw. Wyd. Książek Szkolnych.

Dr. S. Kasprzak: „Stosunek Czech do Polski (1914—1921)" Warszawa 1936. Gebethner i Wolff.

Szekspir mieszka w dzisiejszym Londynie Na oryginalne pomysły wpadają czasem dzisiejsi powieściopisarze w pogoni za tematami, zwłaszcza w Anglji, gdzie każdy tydzień przynosi po kilkadziesiąt utworów belletrystycznych. Bohaterem „Niczyjego portretu" („The Picture of Nobody", Londyn, Jonathan Cape, 1935) jest ni mniej ni więcej, tylko Wil' Shakespeare. Autor, Filip Owens, dał mu żonę Annę i przyjaciół, nazywających się Kyd, Marlowe, Green, jak znani dramaturgowie elżbietańscy. Kocha się ów Szekspir w Mary Sonnett (co jest aluzją do sonetów prawdziwego) Lecz w dzisiejszym Londynie, mimo wybitnych zdolności, nie może wybić się jako poeta i żyje z tego, co żona zarobi na posadzie biurowej. Powieść mieści dużo elementu satyrycznego. Autor pierwszego dramatycznego „Fausta" Marlowe jest tu dziennikarzem. Występuje też niejaki Falstaff, który naprzód oszukuje, jak może, swych lokatorów, a potem zostaje znakomitym specjalistą od reklamy i przywódcą faszystów. Aluzję do teoryj antystratfordzkich (przeczących autorstwu Szekspira) stanowi dyskusja na temat, czy dzieła Bernarda Shaw napisał lord Birkenhead (znakomity sędzia i polityk, zmarły przed kilku laty), czy lord Beaverbrook (magnat prasowy, pochodzenia żydowskiego, przybyły niegdyś z Kanady jako nikomu nieznany Max Aithen). (W. T.)

Dalszy ciąg „Wędrówki Joanny". Nakładem Gebethnera i Wolffa ukazał się drugi tom cyklu „Matka Judasza", zaczętego przez p. Ewę Szelburg-Zarembinę powieścią „Wędrówka Joanny". Tom obecny nosi tytuł „Ludzie z wosku" i ma za przedmiot pożycie Joanny z ogrodnikiem Kajem, za którego była wyszła. Akcja rozgrywa się na początku obecnego wieku. Joanna, która ze wsi dostaje się do Warszawy, aby uczyć się krawiectwa, wchodzi w środowisko rewolucyjne lat 1904—6. Powrotem jej do pracy w małem miasteczku, gdzie jako krawczyni utrzymuje schorowanego męża, kończy się tom obecny, za którym pewnie pójdzie zakończenie cyklu, doprowadzone aż do naszych czasów. (rl.)

WYPRZEDAJEMY kapelusze wiosenne markowe zagraniczne jak: Borsalino, Habig, Pickler, Wilke po znacznie zniżonych cenach **TOMASEK** Pocztowa 9 Rok zał. 1910 **Specjalny Magazyn Kapeluszy** największy wybór w nowościach krajowych.

NASZA ANKIETA

Tarapaty kajakarzy

VIII. W naświetleniu kapitana P. O. Z. K. p. Wacława Kwaśniewskiego

Wacław Kwaśniewski

Do sportów przyszłości w znaczeniu sportu turystycznego — należy niezawodnie kajakarstwo, które w ostatnich latach rozwinęło się bardzo silnie i wciąż jeszcze rozwija się wszerz, zdobywając coraz to nowe tereny i ośrodki. Należy ono do najtańszych sportów turystycznych. Przytem kajakarstwo jest uprawiane w warunkach możliwie najidealniejszych, na wodzie, pozbawionej kurzu szos i bieżni. Oto, co mówi długoletni kapitan sportowy okręgowego związku kajakowego, p. W. Kwaśniewski:

— Rozwój kajakarstwa w Polsce, a szczególnie na terenie Wielkopolski, porównać można tylko z rozwojem narciarstwa. Podczas, gdy narciarstwo otoczone zostało odrazu opieką, otrzymując szereg praw dla zrzeszonych narciarzy, jak np. poważne zniżki kolejowe, kajakarstwo polskie weszło raczej na bezdroża, z których trudno będzie je wyciągnąć.

— Przedewszystkiem bardzo tylko nikły procent kajakarzy jest zrzeszony w klubach, reszta uprawia turystykę na własną rękę, a kajaki swe przechowuje w prywatnych przystaniach. Rezultat jest taki, że do klubów wstępuje tylko element biedniejszy, który niezawsze ma na opłacenie składek. Stąd słabe podstawy finansowe klubów, które, powstałe w większości w okresie kryzysu, od początku swego istnienia walczą z trudnościami finansowemi.

— Sytuację możnaby radykalnie zmienić, gdyby władze dały członkom klubów, zrzeszonych w P. Z. Kaj. podobne prawa, jakie posiadają członkowie P. Z. Narc., a więc zniżki kolejowe oraz zniżki w schroniskach za okazaniem legitymacyj P. Z. Kaj. Ma to szczególne znaczenie dla naszych dzielnic zachodnich, w których nie posiadamy możliwości uprawiania narciarstwa, dzięki zaś olbrzymiej sieci wodnej, licznym jeziorom, kajakarstwo ma duże możliwości rozwoju.

— Palącym problemem przyszłości są schroniska dla kajakowców, które powinny powstać przy ważniejszych wodnych szlakach turystycznych. Dotychczas bowiem turyści narażeni są na znaczne wydatki, na noclegi w hotelach, lub też niewygody przy szukaniu noclegów przygodnych u wieśniaków. Na początek wystarczyłyby zorganizowane noclegi po szkołach w okresie wakacyjnym.

— Niekorzystną jest również sytuacja w stanie taboru kajakowego. Z powodu taniości wykonania, przyjął się w Poznańskiem jako kajak regatowy sztywniak, budowany z dykty. Nie odpowiada on tymczasem warunkom zagranicznym i powinien być wobec swej krótkotrwałej wytrzymałości zarzucony. Również budowa kajaków we własnym zakresie okazuje się nieekonomiczna i powinna być — conajmniej przez kluby zarzucona. Częściową winę za ten stan rzeczy ponoszą polskie stocznie łodzi, które nie są jeszcze nastawione na budowę kajaków wyścigowych, wymagających takiej samej precyzji w wykonaniu co łodzie regatowe wioślarskie.

— Z używanych zagranicą typów jednostek pływających, niektóre nie są wogóle znane na naszym terenie. Poza kajakami sztywnemi jedno i dwuosobowemi, popularne są również czteroosobowe, u nas rzadko spotykane, mało używa się składaków oraz kajaków żaglowych o powierzchni 7.5, 10 i 12 mkw. żagla. Zupełnie nie znamy kanadyjek jedno, dwu, cztero i dziesięcioosobowych oraz rozpowszechnionych szczególnie w Anglji kajaków podobnych do pychówek a zwanych pounty.

— Zamierzenia nasze idą w dwóch kierunkach: rozwoju turystyki i podniesienia poziomu sportowego. Zamierzamy więc nawiązać kontakt i wciągnąć do związku kluby i sekcje prowincjonalne, propagować odznakę turystyczną P. Z. Kaj., zaprowadzić kanadyjki oraz żeglarstwo kajakowe, doprowadzić do rozpoczęcia budowy związkowej przystani kajakowej w Poznaniu. Posiadając w klubach doskonały materjał regatowy, czego dowodem sukcesy uzyskane na mistrzostwach Polski, starać się będziemy o podniesienie poziomu przez wprowadzenie nowej, stosowanej zagranicą, techniki regatowej oraz przez urządzenie obozu treningowego w Kiekrzu pod kierownictwem trenera zagranicznego, prawdopodobnie Niemca.

*

Kalendarzyk sportowy przedstawia się następująco: 5. 4. — bieg na przełaj. 19. 4. — otwarcie sezonu w Poznaniu, oraz sztafeta kajakowa. 4 — 16. 5. — kurs treningowo - konstrukcyjny w Augustowie. 24. 5. — regaty o mistrzostwo Poznania — biegi krótkodystansowe. 30. 5. do 1. 6. — III międzynarodowy wyścig górski na Dunajcu. 7. 6. — mistrzostwo Krakowa. 11. 6 .— mistrzostwo Warszawy. 11. 6. — mistrzostwo długodystansowe poznańskiego okręgu. 13. 6. — żeglar·kie mistrz. okręgu poznańskiego. 14. 6. — okr. mistrzostwa krótkodystansowe. 21. 6. — mistrz. Śląska. 28 i 29. 6. — wyścig na Czeremoszu. 12. 7. — mistrz. międzyokręgowe w Warszawie. 2. 8. — trójmecz podhalański. 3. i 4. 8. — obóz kondycyjny w Pucku. 15 do 16. 8. — mistrz. Polski w Pucku. 30. 8. — regaty kajaków żaglowych w Kiekrzu. 19. 9. — regaty długodystansowe. Ponadto w czerwcu odbędzie się obóz treningowy poznańskiego okręgu, w końcu lipca spływ na olimpjadę, a w sierpniu regaty międzymiastowe Kraków Poznań. (wz)

Hokej na trawie

Węgierski związek zaproponował Polskiemu Związkowi rozegranie spotkania międzypaństwowego w Budapeszcie we wrześniu.

Znana drużyna hokejowa Siemens z Berlina przybędzie w kwietniu do Poznania, gdzie rozegra mecz z mistrzem Polski, Wojskowym Klubem Sportowym.

Kolarstwo

Kl. Sp. „Kania" w Gostyniu urządza w dniu 5 bm. bieg kolarski o puhar na 70 km. na trasie Gostyń — Pępowo — Krobia — Poniec — Gostyń. Zgłoszenia zawodników należy kierować do sekretarjatu K. S. „Kania" Gostyń, ul. św. Ducha 6 do dnia 4 bm. włącznie, z załączeniem wpisowego w kwocie 2 zł od zawodnika. Badanie lekarskie odbędzie się w dniu biegu o godz. 12 w sali posiedzeń rady miejskiej w ratuszu. Udział w biegu mogą brać zawodnicy li tylko województwa poznańskiego.

Pięściarstwo

Mistrzostwa Lwowa przyniosły w poszczególnych wagach następujące wyniki: Grauer (Barkochba) wypunktował Olberta (Lechja), Górecki (Lechja) pokonał przez techn. k. o. w trzeciem starciu Merela (Barkochba), Sidelnikow (Lechja) wysoko wypunktował Zwolińskiego (Czarni), Sprung (Hasmonea) pokonał przez techn. k. o. w pierwszem starciu Samborskiego, Biłyj (Pogoń) zwyciężył przez k. o. swego kolegę klubowego Samborskiego, Miśniewicz (L) pokonał na pkt. Leoniaka (P) i w półciężkiej Szwarkowski (L) pokonał przez techn. k. o. w trzeciem starciu swego kolegę klubowego Baranowskiego.

Żeglarstwo

Tegoroczne obozy żeglarskie. W r. b. Państwowy Urząd W. F. i P. W. organizuje następujące obozy żeglarskie:

a) 28-dniowy obóz żeglarstwa jachtowego w Ośrodku Morskim w Gdyni od 3 do 30 czerwca dla 25 oficerów - absolwentów zeszłorocznego kursu śródlądowego w Augustowie,

b) 28-dniowy obóz żeglarski w Ośrodku Morskim w Gdyni od 4 do 31 lipca dla wyszkolenia kandydatów na sterników żeglugi jachtowej,

c) 28-dniowy obóz żegl. jachtowego w Ośrodku Morskim w Gdyni od 4 do 31 sierpnia dla 25 uczestników, zgłoszonych przez PZZ.,

d) pływanie doskonalące dla kapitanów żeglugi morskiej w Gdyni.

TEATR WIELKI

Jutro, w środę, dnia 1 kwietnia gościnny występ tenora scen zagranicznych

Stanisława Drabika

w operze L. Różyckiego

„CASANOVA"

Dyrekcja Teatru Wielkiego przystąpiła do wznowienia najpopularniejszej opery polskiej L. Różyckiego „Casanova", cieszącej się w ub. latach wielkiem powodzeniem. Obsadę opery powierzono czołowym naszym artystom co zapewnia wysoki poziom przedstawienia. Do kreowania partji Casanovy zaproszony został świetny tenor scen zagranicznych **Stanisław Drabik,** znany publiczności naszej z swej działalności z lat ubiegłych. W popisowej partji Caton usłyszymy **znakomitą sopranistkę Halinę Dudicz,** a w innych partjach pp.: **A. Karpackiego, K. Urbanowicza,** Kisielewską, Gretal, Kaupe, Majchrzakównę, Warchalewskiego, Cirina, Sumickiego, Gruszczyńskiego, Kopczyńskiego i Sendeckiego. Tańce w wykonaniu Zofji Grabowskiej oraz zespołu baletowego. Kierownictwo muzyczne **dyr. Dr. Zygmunt Latoszewski,** reżyserja **K. Urbanowicza,** choreografja **M. Statkiewicza.** Dekoracje **Zygmunta Szpingiera.** ng 833.

RADJO

Muzyka pasyjna

W Niedzielę Palmową rozpoczyna Polskie Radjo muzyczne audycje o charakterze religijnym. Taką audycję będzie transmisja muzyki pasyjnej z kościoła ewangelicko - augsburskiego w Warszawie (o godzinie 19.15). Na program audycji tej składają się przepiękne fragmenty z Pasji św. Mateusza, mianowicie jedna z aryj altowych oraz chorał, jeden z najbardziej wstrząsających w literaturze muzycznej do słów: „O głowo pełna cierpień". Ponadto prof. Hławiczka odegra na organach chorał C. Francka.

KONCERT UTWORÓW J. ELSNERA

AUDYCJA RADJOWA Z KRAKOWA WTOREK, 31. III., GODZ. 21.00

«TYDZIEŃ ŚLĄSKA»

W RADJO 29. III. – 4. IV.

Nasze filje w Poznaniu

Chwaliszewo
1. H. Kandulska, Chwaliszewo 21/22

Główna
2. R. Terczewski, ul. Główna 48

Jeżyce
3. T. Szalbierz, ul. Dąbrowskiego 53/55

Ławica
4. I. Bogurski, ul. Dąbrowskiego, nar. Lotniczej
5. Cz. Szymański, ul. Czarnkowska 22

Malta
6. A. Augustyniak, ul. Maltańska

Osiedle przy Bramie Warszawskiej
7. St. Oleszak, ul. Witkowska 18

Rataje
8. J. Czypicki, ul. Wioślarska

Starołęka
9. A. Wystański, przy dworcu

Minikowo
10. J. Adamczak, skład kolonjalny

Sołacz
11. Fr. Trzybiński, ul. Wołyńska

Śródmieście
12. L. Beyer, ul. Wielka 8
13. Br. Czypicka, ul. Kwiatowa 3
14. E. Kanikowska, ul. Wodna 15
15. M. Sowińska, ul. św. Wojciecha 26
16. St. Kosicki, przy Tamie Garbarskiej
17. Fl. Rychter, pl. Bernardyński 5
18. R. Szczerbiński, Stary Rynek 11
19. B. Urbański, Stary Rynek 78
20. H. Mańkowska, Pocztowa 20

Swarzędz
21. P. Kotecka, ul. Wrzesińska 4

Środka
22. J. Zamroczyńska, Środka 6

Łazarz
23. J. Teichert, Marszałka Focha 79
24. M. Kuczmińska, Marszałka Focha 36
25. K. Sarnowski, ul. Matejki 39

Górczyn
26. Fr. Matuszewski, ul. Marszałka Focha 155, nar. Knapowskiego

Wilda
27. N. Bździel, Górna Wilda 15
28. A. Tomaszewski, Górna Wilda 114, nar. Pamiątkowej
29. Stanisław Zych, ul. Wierzbięcice 46, przy Rynku Wildeckim

Dębiec
30. T. Chwaliński, ul. Świerczewska 20

Winiary
31. Stefanja Kaczmarkówna, ul. św. Leonarda 2

Naramowice
32. St. Przestacki, Osiedle = działka 26

KOMUNIKATY TEATRALNE

Z Teatru Wielkiego

Dziś po raz 48 „Rose - Marie" z Jadwigą Musielewską w roli tytułowej. Ceny popularne.

Pierwsze przedstawienie zapowiedzianej opery L. Różyckiego „Casanova" do której stronę muzyczną przygotował dyr. dr. Latoszewski, zaś reżyserję K. Urbanowicz, naznaczono na środę dnia 1 kwietnia. Opera otrzymała pierwszorzędną obsadę ze Stanisławem Drabikiem jako Casanova, Haliną Dudicz (Caton) oraz pp.: Urbanowiczem, Karpackim, Kisielewską, Gretal, Kaupe, Majchrzakówną, Cirinem, Sumickim, Gruszczyńskim, Sendeckim i Kopczyńskim. Zofja Grabowska wraz z zespołem baletowym wykona szereg tańców układu M. Statkiewicza. Dekoracje III aktu projektu Z. Szpingera.

Z Teatru Polskiego

Najnowsza komedja Stefana Kiedrzyńskiego „Raz się tylko żyje" przypadła w zupełności do gustu publiczności. Pierwsze dwa przedstawienia wysprzedane były do ostatnich miejsc, a publiczność rzęsistemi oklaskami przyjmowała komedję i wykonawców. „Raz się tylko żyje" grane będzie codziennie do czwartku włącznie. Codziennie po południu „Śluby panieńskie" Fredry dla uczącej się młodzieży. W nadchodzącą niedzielę po południu po cenach do połowy zniżonych raz jeszcze „Bez trzeciego" Begowicza.

Z Teatru Nowego

Przedstawienia „Matury" w „Domu Rzemieślniczym" ul. Ratajczaka

Do czasu uzupełnienia szkód wywołanych przez pożar, a głównie zainstalowania światła elektrycznego, co jest najważniejszą przeszkodą w uruchomieniu działalności Teatru Nowego w gmachu przy ul. Dąbrowskiego, przedstawienia Teatru Nowego w dalszym ciągu odbywać się będą w „Domu Rzemieślniczym" przy ul. Ratajczaka.

Dzisiaj we wtorek i w dni następne grana będzie ciesząca się niebywałem powodzeniem, niezwykle atrakcyjna sztuka Władysława Fodora „Matura", która dzięki swojej wysoce interesującej treści, jak również świetnemu wykonaniu przez cały zespół artystów, od dnia premjery zyskała nadzwyczajny sukces i na każdem przedstawieniu zapełnia widownię teatru.

CENTRALA DYWANÓW

K. KUŻAJ

Poznań Woźna 12

DYWANIKI przed łóżka od 1.60 zł

Materjały meblowe od 1.90 zł

Dywany - Chodniki - Kokosy
Narzuty - Serwety - Ścienniki
Materjały meblowe i dekoracyjne.

Pg 3632-12.34

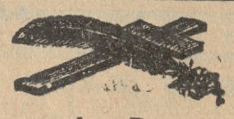

Dnia 29 marca 1936 zasnął w Bogu po długiej, ciężkiej chorobie, opatrzony kilkakrotnie Sakramentami św., mój najukochańszy mąż, nasz najdroższy ojciec, brat, teść i dziadek, ś. p.

Ksawery Gburek

przeżywszy lat 60. Pogrzeb odbędzie się w środę, 1 kwietnia r. b. o godzinie 15 z kaplicy przedpogrzebowej Wały Jana III na cmentarz jeżycki.

Pg 3638-53.262

W ciężkim smutku pogrążeni

Poznań, Orzeszkowej 13. **żona, dzieci i rodzina.**

Zakład Pogrzebowy Bracia Nowak, Poznań, Plac Nowomiejski 10. Telef. 10-46.

†

W niedzielę, 29 marca 1936 r. zmarł długoletni członek Towarzystwa naszego, ś. p.

Stefan Ligocki

Pogrzeb odbędzie się w środę, 1 kwietnia o godzinie 5,45 po południu z kostnicy w Górczynie. Szanownych członków upraszamy o liczny udział w pogrzebie. Cześć Jego pamięci! dg 1304

Towarzystwo Powstańców i Wojaków im. Fr. Ratajczaka, Poznań - Śródmieście.

Zbliżają się święta Wielkiej Nocy

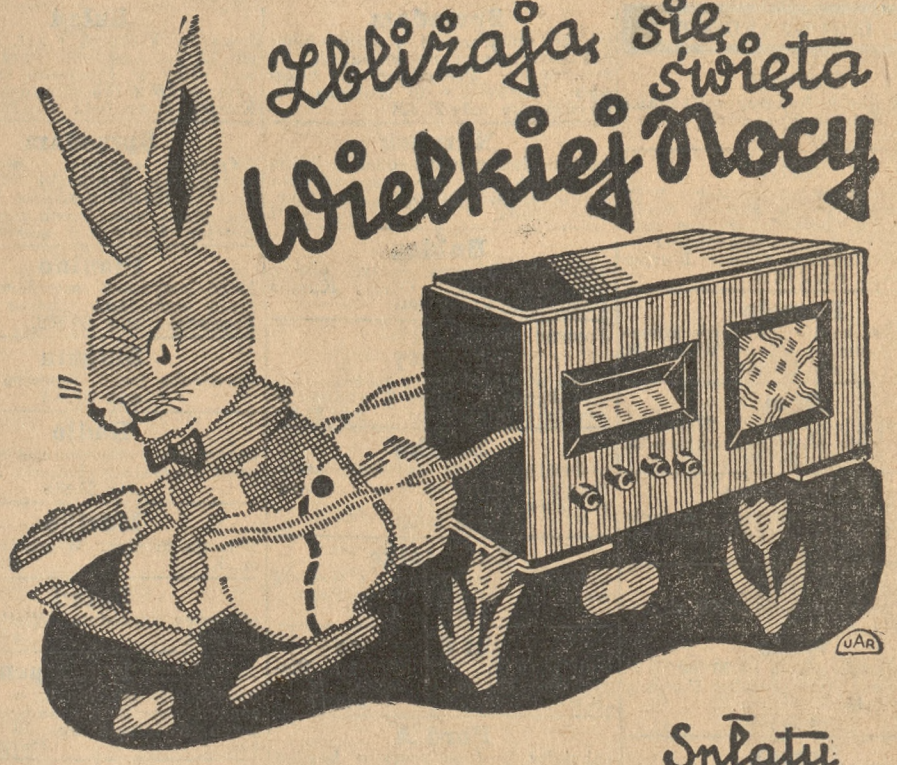

Dobry odbiór radjowy umili Wam dni świąteczne. Tylko Telefunken-Ambasador, Special lub Uniphon daje zupełne i najwyższe zadowolenie z odbioru stacyj krajowych i zagranicznych. Święta, spędzone w ciekawej i pięknej atmosferze audycyj świątecznych całego świata — to święta spędzone naprawdę dobrze. Zrobicie niezapomnianą przyjemność sobie i gościom, zaopatrując się w jeden z odbiorników Telefunken

Spłaty miesięczne OD 20 ZŁ.

RADIO TELEFUNKEN
MISTRZ TONU, PRECYZJI i FORMY

ng 8831

Narzędzia krajowe
dla przemysłu i rzemiosła, jakość gwarantowana **poleca** w dużym wyborze

Jan Deierling
Szkolna 3
Tel. 35-18 HURT — Tel. 35-43 DETAL

ng 7831

Uroczysta msza św. żałobna

za wszystkich zmarłych członków

Bractwa Kurkowego

odprawi się w sobotę, dnia 4 kwietnia br. w Kolegjacie Farnej o godz. 8-mej, na którą Rodziny Zmarłych Członków oraz wszystkich Członków Bractwa Kurkowego z Ich Rodzinami zaprasza Pg 3622-14,3

Zarząd Bractwa Kurkowego Poznań, zał. 1253 r.

Znane pierwszorzędne
karpie galicyjskie
narybek i kroczki
sprzedaje jeszcze
Majętność Gorzyn,
pow. Międzychód.
zg 13 194

Poznański Związek Emerytów i Emerytek oraz wdów i sierót po emerytach państwowych zawiadamia, że **Zwyczajne roczne walne zebranie członków** odbędzie się **we wtorek, dnia 7 kwietnia 1936 r. o godz. 17** w sali p. Heyduckiego, ul. Masztalarska 8 z porządkiem dziennym w myśl statutu.

Za Wydział: Grudziński, prezes, Śmiałowski, sekret.

zg 13 195

Na Wiosnę
po znanych niskich cenach
wykwintną bieliznę damską
pończochy, rękawiczki, apaszki,
Wyprawy dziecięce. Specjalny dział fabrycz. frendzli
poleca **ST. GRAJEK**
Poznań, Stary Rynek 91
PRZYJMUJĘ ASYGNATY „KREDYT"

Prosimy pamiętać dnia 2 kwietnia r. b. zostanie

OTWARTY

NOWOCZESNY HURT PORCELANY

POZNAŃ — WRONIECKA 24

w podwórzu.

Poleca się godnej uwadze. — Sprzedaje najkorzystniej i najtaniej każdemu. — Serwisy — Szkło — Fajans Majolika — Galanterje — Noże — Widelce — Fanty Prezenty — Całkowite Wyprawy.

„Haftoplis"
wykonuje mereżkę, okrętkę, — dziurki, wykończenie szali, falban plisowanie, dekatyzowanie, hafty, monogramy, tarcze gimnazjalne, obciąganie guzików, nadrabianie stóp, podnoszenie oczek terminowo najtaniej
Stary Rynek 6, tel. 28-10.
wejście Wiankowa.
Pg 2174-11.115

PROSZKI „MIGRENO-NERVOSIN"
Kogutek
ZASTOSOWANIE: GRYPA, PRZEZIĘBIENIE BÓLE GŁOWY, ZĘBÓW i t. p.
ŻĄDAJĄC ORYGINALNYCH PROSZKÓW ZN. FABR. Z „KOGUTKIEM"
PATRZCIE JAKIE PROSZKI WAM DAJĄ
GDYŻ SĄ JUŻ NAŚLADOWNICTWA.
ORYGINALNE PROSZKI „MIGRENO-NERVOSIN" z KOGUTKIEM
SĄ TYLKO JEDNE
i ZAWSZE Z RYSUNKIEM KOGUTKA
PROSZKI „MIGRENO-NERVOSIN" SĄ TEŻ I W TABLETKACH
nk 7275

Niedościgniony

WYBÓR NOWOŚCI

w materjałach damskich

na płaszcze, kostjumy i suknie oraz nasze

WYBITNIE NISKIE CENY

przekonują wszystkich o korzyściach kupowania u nas!!

Na specjalną uwagę zasługują również nasze działy:

materjałów męskich na ubrania i palta — gotowych płaszczy damskich kompletów i kostjumów, firan, chodników i wszelkich innych towarów meblowo - dekoracyjnych.

DOM HANDLOWY

F. WOŹNIAK

Poznań, ul. Rynkowa (Kramarska 16)

ng 8849

Znany zespół muzyczny
CHARLY-BAND
z mulatem BOBY van ALLENEM
już od 1 kwietnia dg 1308
w CAFE ESPLANADE

Bławatnik

dzielny ekspedjent i dekorator, władający językiem polskim i niemieckim, **natychmiast potrzebny.** Piśmienne zgłoszenia z odpisem świadectw oraz podaniem wymagań przyjmuje **„Bławat", Leszno Wlkp., Rynek 31.** ng 8842

MARECKIEGO cukierki zdobyły niską ceną i niezrównaną jakością powszechny rynek zbytu. **Fabryka Cukrów St. Marecki Poznań, ulica św. Wojciecha 28.**
ng 7270

ŚLEDZIE

Mewa, Crownbrandy, Jarmouthy i angielskie matjasy w 1/2, 1/4 i 1/8 becz.
Sardele w sądkach a 30 kg.
ng 8835 **Sardele w puszkach a 5 i 2½ kg.**
oraz wielki wybór w **SARDYNKACH.**

St. Barełkowski, Poznań,
Woźna 18, telefon 39-00, 56-56
***SPECJALNOŚĆ:** śledzie, ryże, krupy.*

HURTOWNIA APTECZNA

poszukuje solidnego, młodszego i dobrze zaprowadzonego

przedstawiciela

Zgłoszenia z dołączeniem fotografji do Biura Ogłoszeń **„PAR"**, Aleje Marcinkowskiego 11, pod **14,23**

Pg 3810-14,25

Najsłynniejszy Jasnowidz WOMOUTH

Mistrz Międzynarodowego Instytutu Wiedzy Tajemnej, uznany jako wszechświatowej sławy fenomen przy pomocy Medjum „TAMAHRY", które jest nieomylne daje w transie jasne odpowiedzi we wszelkich zawikłanych kwestjach. Widzi na odległość, odnajduje zaginione osoby. Daje możność zdobycia miłości pożądanej osoby. Przepowiada nieomylnie przeszłość, przyszłość. Opracowuje horoskopy i analizy grafologiczne. Medjum zestawia w transie pewne wygranej N-ra losów, podaje gdzie takowe można nabyć. W 35-tej Loterji padło 48 wielkich wygranych wybranych przez Medjum „TAMAHRE" oraz wiele wielkich wygranych na obligacje Państwowe. Podać datę urodzenia, własnoręcznie napisane imię i nazwisko, stan i załączyć kilka włosów dla kontaktu. Na koszty pocztowe i kancelaryjne załączyć zł 1.— znaczkami pocztowemi. Adres: Kraków, Lubicz 22 m. 2. Osobiste przyjęcia codziennie. ng 7278

Nagłówkowe słowo (tłusto) 25 groszy, każde dalsze słowo 15 groszy, 5 liczb = jedno słowo. i, w, z, a = każde stanowi 1 słowo. Jedno ogłoszenie nie może przekraczać 100 słów, w tem 5 nagłówkowych.

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych:
1-łamowy milimetr 50 groszy

Znak oferty naprzykład: n 3695, z 21 025, d 1811 i t. d. = 1 słowo.
Drobne ogłoszenia w dni powszednie przyjmuje się do godz. 11,10, w soboty i dni przedświąteczne przyjmuje się do godz. 11,00.

1. DOMY-PARCELE

Parcela
gotowe plany budowy sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 28 586

Willę
kilkumieszkaniową kupię przy wpłacie 20 tysięcy złotych okolica Łazarz, Ostroróg, Sołacz najchętniej wprost od właściciela — bez pośrednictwa. Oferty Kurjer Poznański zdg 28 619

Parcele
pod wille, kamienice, tanio sprzedam. Zaremba, Górna Wilda 48. zdg 29 063

Dom
nowy składem, wpłaty 23.000. — Błoch, Aleje Marcinkowskiego 15. zdg 28 849

Kamienicę
nowa amortyzacyjna wpłacie 35.000 kupię. Oferty Kurjer Poznański zdg 29 028

Willę
komfortowa, dochód 1.200 zł, cena 38 000 zł

Willę
czteromieszkaniowa 26 000 zł sprzedam. Maciejczyk, Piekary 12a, tel. 46-46, II ptr. zdg 28 832

Domek
dochodowy blisko Wierzbiecic, czteropokojowe wolne. Wpłaty 10 000. Chwaliszewo 70, m. 10. Pg 3647-54.264

Najpiękniejsze komplety
kostjumy, płaszcze, suknie wykonuje przodujący
Salon Mód Gałązki
Wrocławska 19, II. piętro, front. zdg 28 986

Budowlane
place Września przy ulicy głównej sprzedam. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 28 980

Willa pierwszorzędna beton, żelazo, osiempokojowa
komfortowa, szklana weranda — trzymorgowem ogrodem, trzysta drzew, pięć mórg ziemi, opłotowane drucianą siatką (miasteczku) 10.000, wpłaty 5.000, spiesznie sprzedam. Nowak, Poznań, Kramarska 15, telefon 16-89. zdg 28 716

Kamienicę
nowa, dochód 15.000 sprzedam 130.000.— wpłaty 80.000.— Gruszczyński, Pocztowa 30. zdg 28 710

Kamienicę
komfortową śródmieściu budowana 1914, czynsz 10 600, cena 83 tys., wpłaty 70 000. Oferty tylko kupujących Kurjer Poznański zdg 29 033

2. PIENIĄDZ

Złote
marki kupię. Sew. Mielżyńskiego 28 — 3. zdg 28 946

3. LETNISKA i UZDROWISKA

Puszczykowo
w willi 3—4 pokojowe mieszkanie do wynajęcia, garaż, 1 pokój z kuchnią, stacja, las, 10 minut. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 28 587

Letnisko
Kuźnica Zbaska, pow. Wolsztyn, przyjmuje gości od 1 kwietnia. Bogdan Stanowski. zdg 28 804

4. OSOBISTE

Salon Mód
„Czarodziejka", Jasna 8, wykonuje szybko tanio ng 7295

Obelgę
rzuconą na Komendę 7 Hufca Harcerzy cofam. Jan Blümmel. zdg 28 585

Za
sześćdziesiąt
groszy kupię by uraczyć Jadzię ćwierć funta
pomarańczowej skórki
w czekoladzie. Cukiernia Weber, Nowa 4. ng 7 217

Zniewagę
rzuconą na panią Gertrudę Stachowską z Poznania, ul. Dąbrowskiego 52 m. 7 niniejszem odwołuję. Jadwiga Zielińska. zdg 28 909

Nowoczesne
farbowanie włosów, jak trwała wodna ondulacja, zrobiona u Woźniaka przy niskich cenach odpowiada każdej pani. Mielżyńskiego 5, tel. 18-97. zdg 28 932

7. SPRZEDAŻE

Fotograficzny
aparat 10×15 na płyty i błony sprzedam tanio Fabryczna 34—3 d 1295

Lampę
Vitalux Osram, słuchawki radjowe sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 29 064.

Kolonjalkę
centrum sprzedam 1300,—. Wskaże Kurjer Pozn. zdg 29 067.

Sprzedam
ca. 50 mórg ziemi z masywnemi zabudowaniami nadające się na żwirownię. Pośrednicy nie pożądani. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 27 721

Narybek
karpia lustrzanego oraz wikline na pałąki do wędzierzy sprzeda Nadleśnictwo Iwno, p. Kostrzyn, pow. Środa. zdg 28 097

Buldog
angielski, 3 mies. biały, plamy pręgowane 100,—. Oferty Kurjer Poznański zdg 29 065.

Jeszcze taniej
rowery
tylko w starej przedwojennej firmie Jandy, Szkolna 3, naprzeciw Szpitala miejskiego. zdg 28 371

Biurka
podwójne, szafę oszklona, stoły, regały, szyldy szklane i wiszące. Pierackiego 11—5. zdg 28 523

Kolonjalkę
sprzedam korzystnie z powodu wyjazdu. Adres Kurjer Pozn. zdg 28 231

Wózki dziecięce
wybór tanio Trabczyńska, Pierackiego 11, podwórze. Asygnaty „Kredyt". zdg 17 895

Ford A
kabriolet 2—4 osobowy w bardzo dobrym stanie, gotowy do jazdy sprzedam za cenę zł 2 200.— Warsztat Samochodowy J. Proszak, Poznań, ul. Dąbrowskiego 33. zdg 27 121

Meble
najkorzystniej poleca
Fabryczny Skład Mebli
Poznań, Wrocławska 19. zdg 27 528

700 samochodów
rozebranych używane części, podwozia mleczarskie, opony najtaniej w firmie Autoskład Poznań, Dąbrowskiego 89 telef. 46-74. zdg 27 662

Singera
krawiecka i damską lewo-ramienną. Rybaki 9 — 2. zdg 28 896

Jadalnie
nowe, używane już od 175, —. Świętosławska 10 (Jezuicka). Pg 3642-14.25

Garnitury
klubowe
nowoczesne okazyjnie. Świętosławska 10 (Jezuicka). Pg 3641-14.24

Okazyjnie
sprzedam Essex limuzynę 6-cio cylindrową b dobrze utrzymaną. Apteka pod Łabędziem, Leszno. dg 1297

Radjoaparat
korzystnie Św. Marcin 56 — 35 od 19 godz. zdg 28 939

Kozły
do fornierowania i warsztat stolarski sprzedam. Baranowski — Sapieżyński 2. zdg 28 920

Taksówka
z koncesją na sprzedaż. Adres wskaże Kurjer Pozn. zdg 28 742

Zaprowadzoną
kolonjalkę mieszkaniem 1300. — Adres Kurjer Pozn. zdg 28 799

Perski dywan
duży i 3 pomosty sprzedam. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 28 843

Sprzedam
gospodarstwo 5 mórg I kl. Błaszyńska, Malenin, p. Witkowo. zdg 29 023/4

Meble
najtaniej poleca
Szczaniecki
Tama Garbarska 3. zdg 29 049

Skład
kolonjalny, owoców, mieszkaniem sprzedam. Powód wyjazd. Adres Kurjer Poznański zdg 29 047

Jadalnie
sypialnia, gabinet tanio Stolarnia, Chłapowskiego 9, Wilda. zdg 29 044

Lisów
wybór, modernizacja futer. Ratajczaka 26, I. piętro. zdg 28 954

Skład
kolonjalny, urządzeniem, towarem, przyległem mieszkaniem 2 pokoje, kuchnia, jednych rękach 14 lat, centrum Gniezna okazyjnie sprzedam. Siwiak, — Gniezno, Chrobrego 27. zdg 29 056

Narybek
karpia sprzedaje. Maj, Wielkie poczta Swadzim zdg 28 637

Wózek
dziecięcy sprzedam. Kramarska 9 — 7. zdg 28 631

Mleczarnia
i artykuły spożywcze korzystnie sprzedam z mieszkaniem. Adres wskaże Kurjer Poznański zdg 28 627

Kasztan
8 lat sprzedam. — Karbowska, Bielniki 3. zdg 28 671

Leżanka
15 zł. Wierzbiecice 49, m. 16. zdg 28 658

Skład
towarów krótkich i art. męskich po 15 lat istnieniu przy ruchliwej ulicy w Poznaniu tanio oddam wraz z mieszkaniem. Adres Kurjer Poznański zdg 28 579

Sprzedam
śpiesznie spowodu stosunków rodzinnych kamienice blisko Opery za 105.000 gotówką. Zgłoszenia tylko poważnych nabywców Kurjer Poznański zdg 29 025

Pianino
Ecke krzyżowe, metalowa płyta tanio sprzedam. Adres Kurjer Poznański zdg 28 862.

Singera
krawiecką tanio. Staszica 12 — 6 zdg 28 863

Radjo
bateryjne, czterolampowe oraz prąd korzystnie. Różana 21 m. 9. zdg 28 818

Kurtkę
ubranie męskie. Wierzbięcice 59, m. 4. zdg 28 915

Skład
pieczywa sprzedam. Wielkie Garbary 14. zdg 28 914

Przed zakupem
proszę się przekonać o niskich cenach wszelkich urządzeń domowych. Świętosławska 10 (Jezuicka). Pg 3563-14.30

Skład
kolonjalny, towarem, mieszkaniem, maglem, ogrodem, dzierżawa 50 zł, świetnie prosperujący. Oferty Kurjer Poznański zdg 28 653

Pianino
zagraniczne krzyżowe okazyjnie. Plac Sapieżyński 5, restauracja. zdg 28 650

Skład
towarów krótkich. Wskaże Kurjer Poznański zdg 28 686

Kajakowy
motor amerykański okazyjnie. — Kowalski, Ogrodowa 15. zdg 27 320

Modne
Kapelusze Koszule Krawaty
tanio. M. Paszek. Poznań, Wrocławska 30. zdg 28 892

Bibljoteki składane
które można powiększać. Skóra S-ka Al. Marcinkowskiego 23 ng 7254

Zakład fryzjerski
dobrze prosperujący z urządzeniem do sprzedania. Wielkie Garbary 14. Pluciński. Pg 3646-54.261

Uzupełnić umeblowane
mieszkania
można za parę złotych tylko na Świętosławskiej 10 (Jezuicka) „Dom Okazyjnego Kupna". Pg 3645-14.28

Tanio, rzetelnie
kuchnie - sypialnie
poleca Świętosławska 10 (Jezuicka). Pg 3644-14.27

Gabinet
nowoczesny okazja 390.— Świętosławska 10 (Jezuicka). Pg 3643-14.26

Jadalnie
eleganckie tanio. Stolarnia, Bukowska 9. zdg 29 074

Skład
obuwia spowodu wyjazdu tanio sprzedam. Pocztowa 3. zdg 28 769

Sprzedam
wózek dziecięcy sportowy. — Wskaże Kurjer Pozn. zdg 28 745

Sprzedaż — Naprawa
wszelkich systemów piór wiecznych i ołówków automatycznych. Naprawa natychmiast w firmie Józef Czosnowski specj. skład papieru i montowania piór Poznań, Fr. Ratajczaka 2. dg 772

Opony samochodowe
dostarcza
najkorzystniej „Wulgum"
A. Kwiatkowski, Poznań, Wielkie Garbary 8, telefon 18-64. — Przedstawicielstwo na wojew. poznańskie opon gum pełnych i półpneumatyków.
Pirelli
Posiadamy na składzie opony „Stomil", „Michelin", „Dunlop", „Englebert", „Firestone". Akcesorja, akumulatory, smary, oleje. Największy i fachowy zakład wulkanizacyjny w Polsce. Własna prasa hydrauliczna.
Protektownia.
Nakładamy na zjeżdżone opony protektory fasonowe i udzielamy 20 000 km gwarancji. Wielkie zapasy opon używanych wszelkich rozmiarów. Ceny najkorzystniejsze. Żądajcie cenników. Pg 2580-5.59

Pianina, fortepiany, fisharmonje
okazyjnie. Pierackiego 10, podwórze, parter. zdg 28 981

Meble
likwidacji okazyjnie, jadalnia, sypialnia, gabinet, bufet, kredens, pianino, biurko, kasa ogniotrwała, klubowy garnitur, witryna, motocykl. Dąbrowskiego 33, garaż 62. zdg 28 987

Dobrze prosperujący
skład wódek, win i wyrobów tytoniowych przy bardzo ruchliwej ulicy zaraz do sprzedania. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 28 973

Piec
gazowy tanio. Marcina 46, m. 15 zdg 28 963

Klubowy
garnitur jak nowy okazyjnie. — Grobla 4 — 2. zdg 28 959

Limuzynę
Chanard & Walker w dobrym stanie za gotówkę. Grobla 13, m. 13, tel. 37-79. zdg 27 951

Dachówki
z rozbiórki, ul. Wielkie Garbary 7. zdg 28 797

Kasę
National dobrym stanie sprzedam Strzelecka 13, m. 1. zdg 28 773

„Meble W. Paetz"
Najnowocześniejsze wzory, niskie ceny. Poznań, Wrocławska 15. Coroczna wystawa na Targach Międzynarodowych. dg 1166

Pianino
nowe, pierwszorzędne zamienię na drzewo stolarskie użytkowe. Zgłoszenia piśmienne Kurjer Pozn. dg 1 259

Największy
wybór najniższe ceny tylko u Fligierskiego. Poznań, św. Marcina 23. zdg 28 268/9

Tapczany
higjeniczne podnoszące samoczynnie wieko, kluby, fotele nowoczesne wzory sprzedaje korzystnie. Tapicernia, Skarbowa 12 zdg 28 789

Pianino
sprzedam Focha 47a — 2. zdg 29 001

Ceny reklamowe
Tapczany, leżanki
kanapy, szafy, stoły, krzesła domowa
magiel
żaluzynje
biurko
amerykańskie oraz inne łóżka metalowe
lustra
kryształowe
lampy
elektryczne, piękny
dywan
dobrze utrzymany, wiele innych urządzeń domowych znajdziesz po cenie przystępnej tylko Świętosławska 10 (Jezuicka). Dom Okazyjnego Kupna, telefon 17-29. Pg 3648-14.29

Belki
kantówkę, łaty, szalówkę polecają korzystnie Młyny i Tartaki Dębienko, p. Stęszew, telefon 6. zdg 28 568/9

Narzeczonym
ślubne obraczki, własny wyrób od 12 zł poleca Chwiłkowski, teraz Nowa 8. zdg 28 854/5

Meble
najtaniej poleca
Baranowski
Poznań, Podgórna 13. Pg 2543/4

Akwarjum
120 litrów, z rybkami sprzedam. Poznań, Mostowa 37 mieszk. 3. zdg 27 466/7

Największy
wybór, najniższe ceny tylko u Fligierskiego. Poznań, św. Marcina 23. zdg 28 266/7

Bemar rzeźnicką
maszynę do szynki Berkla zupełnie nowe za ½ ceny składowej. Poznań, Wielkie Garbary 9, — mieszkanie 2. zdg 28 227/8

Dla fachowca
pewna egzystencja, sprzedam zaraz antykwarjat książek i skład papieru. Poznań, ul. Strzelecka 2 zdg 28 808/9

Baczność stolarze
narzędzia po zmarłym stolarzu oraz niewykończone prace za bezcen do sprzedania. Woźna 15 — m. 6. zdg 28 874/5

Płaszcze Kostjumy Komplety
przodują elegancją — cenami najniższemi bo wprost z fabryki konfekcji damskiej
Wildowa - Syn Wodna 1
Asygnaty kredytowe. ng 7 233/4

Łóżka
mahoniowe, eleganckie nowe lub cała sypialnie oraz pianole bardzo tanio. Poznań, Kantaka 5. Stolarnia zdg 28 830/1

Torebki
damskie. Czysz, Szkolna 11. Pg 2965/6-1142/3

10. MAJĄTKI

Biuro „Hektar"
Fredry 6, telefon 35-31. Parcelacja, kupna, sprzedaże, dzierżawy majątków i gospodarstw. Pg 3293-54.176

11. KUPNA

Złoto, srebro, brylanty, wszelkie starożytności kupuje.
„Lamus"
Strzelecka 1 Pg 2976-54.125

Opełacz
3 metr. używany. Oferty z podaniem ceny i marki Kurjer Pozn. zdg 28 087

Poszukuję
piekarni kupna lub dzierżawy. — Kaniewski, Wągrowiec, Bydgoska 27. zdg 26 809

Kupuję
kwity lombardowe. Józefa 3—5. zdg 28 679

Motorówkę
szybką 4—6 osób natychmiast. Oferty Kurjer Poznański zdg 27 836

Wózek
dla bliźniąt używany kupię. — Oferty Kurjer Poznański zdg 28 573

Magiel
używaną. Żórawia 7. zdg 28 588

Introligatorską
maszynę do cięcia, nacinania i wyginania okazyjnie kupię. Oferty do Kurjera Pozn. dg 1 233

Kolonjalkę
bezkonkurencyjną śpiesznie kupię Oferty Kurjer Pozn. zdg 28 901.

Samochód
kupię. Oferty Wierzbięcice 4, m. 1 zdg 28 937

Wózek
dwukołowy, ręczny kupimy. Patr. Jackowskiego 34. ng 8574

Drzewka dekoracyjne Wentylator
kupię. Stankowski, Mylna 10. zdg 29 019

Kupię
dom ewentualnie niewykończony blisko tramwaju. Oferty Kurjer Poznański zdg 28 852.

Lisa
srebrnego dobrym stanie kupię. Oferty Kurjer Pozn. zdg 29 082

Magiel
kupię. Oferty Wieklińskiego, Fabryczna 18. zdg 28 762

Piec
łazienkowy, na węgiel kupię. — Oferty Kurjer Pozn. zd 29 051

Motocykl
w dobrym stanie kupię 350—500 cm. Podanie marki i ceny Michalski, Pniewy, Dworcowa 20. zdg 29 055

12. DO WYNAJĘCIA

3 pokojowe
komfortowe, słoneczne, centrum wprost od gospodarza. Wiadomość telefon 65-12. zdg 28 088

Siedmiopokojowe i pięciopokojowe
mieszkanie Grottgera wynajmę korzystnie. Telefon 34-44. Pg 3620-54.250

7, 6, 5, 4 i 3
pokojowe mieszkania, biura, składy w każdej dzielnicy wskaże „Domus" plac Wolności 14a Informacje bezpłatne. zdg 27 399

Jeden-
dwu, trzy. Sołacka 18. zdg 27 530

Mieszkanie
2 pokoje, kuchnia (nowe) wydzierżawię. Lodowa 9, m. 4. zdg 28 642

Trzypokojowe
piętro kwietnia. Działyńskich 8, gospodarz. zdg 29 066

2 pokoje
hall, kuchnia, łazienka w centrum od zaraz. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 28 898.

2 pokoje
kuchnia, słoneczne, nowa willa, 45 zł od zaraz. Dębiec, Rozmarynowa 3 w bok św. Szczepana. zdg 28 888

Dwupokojowe
Długa 50,—
Trzypokojowe
Piekary 60,—. „Jur", Piekary 26. zdg 29 061

Dwupokojowe
trzypokojowe, Jeżyce, czynsz zgóry. Wskaże Piotra Wawrzyniaka 32 — 2 zdg 29 005

Trzypokojowe
okolica Mickiewicza, gospodarza za pożyczką kilkotysięczną. Oferty Kurjer Pozn. zdg 26 874

Jednopokojowe
kuchnia śródmieściu, czynsz roczny, pięćsetczterdzieści. „Domus", Plac Wolności 14a. zdg 29 075

Dwa
pokoje kuchnia zaraz. Wskaże Kurjer Poznański zdg 28 847

Pięciopokojowe
100, czteropokojowe
Trzypokojowe
70,—
Dwupokojowe
40,—. Marcina 74 I 18 front. zdg 28 829

Ubikacja
na warsztat 18 zł miesięcznie wynajmę. Ul. Półwiejska 30. zdg 29 073

Trzypokojowe
frontowe słoneczne Jeżyce urzędnikowi 60 dzierżawa, zwrot kosztów 320.— Adres Kurjer Pozn. zdg 29 085

Trzypokojowe
parter, maja ewtl. ogródek. Teczowa. Adres Kurjer Poznański zdg 28 754

Pięciopokojowe
komfortowe, centralne. Wielka 8 gospodarz. dg 1225

Dwupokojowe 40,—
Trzypokojowe 65,—
„Be-Em-Es"
Grudnia 19. zdg 28 968

Dwupokojowe
centralne. Chełmońskiego 9. zdg 28 966

Wolne
3 pokoje kuchnia, łazienka, pokój dla dziewczyny, czynsz rocznie 840,— rynek Jeżycki, wynajmie gospodarz. Oferty Kurjer Pozn. zdg 28 709

6
pokojowe, komfortowe, piękne mieszkanie przy Wałach Leszczyńskiego. Oferty Kurjer Pozn. zdg 29 048

2
pokoje próżne, kuchnia zaraz do wynajęcia. Plac Działowy 6, — m. 2. zdg 28 951

Mieszkanie
2 pokoje z komfortem, parkiety. Adres Kurjer Poznański zdg 29 062

Trzypokojowe
czynsz 50,— dwupokojowe 35,— centrum. Informacje: Zielona 3, m. 21. zdg 29 058

13. SZUKAM MIESZK.

4—5 pokoi
komfortowych, wysoki parter do II piętra od 1 maja wzgl później (1 lipca) poszukuje pewny płatnik. Oferty Kurjer Poznański zdg 28 460

Stróżostwa
poszukuję, jestem w trudnem położeniu z dziećmi. Oferty Kurjer Poznański zdg 28 662

Mieszkania
1—2 lub 3 z kuchnią ½ roku zgóry w pobliżu dworca autobusowego. Oferty Kurjer Poznański zdg 28 698

Bezdzietne
małżeństwo dwóch pokoi kuchnią przynależnościami. Rok zgóry Agenci wykluczeni. Oferty Kurjer Poznański zdg 28 636

Dwupokojowego
rok zgóry. Oferty cena i piętro Kurjer Poznański zdg 28 656

2—3
pokoi, blisko centrum urzędnik, rok zgóry. Oferty Kurjer Poznański zdg 28 879.

Poszukuję
2 pokoje kuchni od gospodarza zaraz, pewny płatnik, coś zgóry. Oferty Kurjer Pozn. zdg 28 806

Bezdzietne
młode małżeństwo poszukuje małego mieszkania jednopokojowego, gospodarza. Czynsz pół lub rok zgóry. Oferty Kurjer Pozn. zdg 28 800

Poszukuję
mieszkania 4—5 pokoi śródmieściu tylko od gospodarza. Oferty Kurjer Pozn. zdg 28 846

Dwupokojowego
kuchnią, centrum od gospodarza, płacę zgóry. Oferty Kurjer Poznański zdg 28 700

14. ZAMIANA MIESZKANIA

2
pokoje kuchnią Mostowa zamienię na takie same lub większe. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 28 628

Zamienię
3 pokoje, kuchnią, wygodami, IV piętro, front (pobliżu Rynku Jeżyckiego) na 2 lub 1 pokój kuchnią I. lub II piętro. Oferty Kurjer Poznański zdg 28 571

15. POKOJE UMEBL.

Inteligentnym
stałym. Grunwaldzka 23 — 4. zdg 28 998

Pokój
frontowy, elektryczność, wynajmę. Romana Szymańskiego 8, m. 5. zdg 27 231

Śniadeckich
6 — 1. zdg 29 035

Niekrępujący
frontowy, utrzymaniem. Gasiorowskich 5 — 7. zdg 29 034

Przyjezdnym
tanio. Wodna 13 — 9. zdg 28 944

Czysty
używaniem kuchni. Gen. Umińskiego 20, m. 2. zdg 28 943

Pokój
Wielka 23 — 21. zdg 28 942

Pokój
św. Marcin 64. III. front. zdg 29 060

Matejki
68 — 1, utrzymaniem, bez. zdg 29 037

Swobodny
telefonem. Piekary 12 a, piętro II. zdg 29 054

Wspólny
panu. Strzelecki 31 — 28. zdg 29 000

Pokój
inteligentowi utrzymaniem. Wielkie Garbary 18, m. 4. zdg 29 999

Słoneczne
utrzymaniem. Półwiejska 2 — 6 zdg 29 997

Panom
Długa 13 — 9 zdg 28 785

Ogrodowa
13 — 29. zdg 28 784

Czysty
centrum. Młyńska 4, m 8. zdg 28 783

Skromny
dobrem utrzymaniem tanio Ratajczaka 9 — 8. zdg 28 781

Luksusowy
niekrępujący, wygodami. Babińskiego 7, m. 1. zdg 28 965

Komfortowy
łazienką. Strzelecka 3 a — 6. zdg 28 962

Umeblowany
Wielkie Garbary 13 — 3. zdg 28 722

Pokój
wspólny. Za Bramką 7, m. 5. zdg 28 720

Niekrępujący
nobliwy, elektryczność. Wały Jana III, 11—4 zdg 28 714

Półwiejska
5 — 9 panu. zdg 28 715

Utrzymaniem
Ogrodowa 2 — 8 zdg 28 707

Ratajczaka
11a — 92. zdg 28 702

Mielżyńskiego
28, I prawo, elegancki, panu. zdg 28 701

Urzędnikowi (czce)
słoneczny. Piekary 8a. I dom ogrodowy m. 42. zdg 28 790

Kręta
7—4 gabinet. zdg 29 045

Mickiewicza
5 — 3. zdg 29 041

Jasna
12 m. 4, dwa lub jeden. zdg 29 040

Miły
Łazarz. Strusia 10 — 8. zdg 29 039

Centrum
utrzymaniem. Murna 3 — 7, przy Nowej. zdg 28 956

2
klatki, komfortowe. Masztalarska 7 a — 5. zdg 28 953

Działyńskich
9 — 6. zdg 28 950

Frontowy
Marcin 22, skład papieru. zdg 28 949

Śniadeckich
32, m. 4, narożnik. zdg 28 123

Wierzbięcice
39 a, m. 11. zdg 28 192

Plac
Wolności 13, m. 13, kulturalnemu. zdg 28 117

Elegancki
jedno-, dwuosobowy. Zielona 7, m. 7. zdg 28 368

Ładny
pokój. Wroniecka 18, m. 6. zdg 28 354

Jednoosobowy
Plac Działowy 6, m. 8. zdg 26 882

Kręta
22, m. 10. zdg 28 187

Czysty
solidnemu panu kulturalnym domu. Półwiejska 3, m. 13, schody na prawo. zdg 28 541

Komfortowy
Wrocławska 30 — 10. zdg 28 207

Panu
niekrępującym Dąbrowskiego 2, I., prawo. zdg 20 888

Tanio
Za Bramką 12a, m. 3. zdg 28 665

Szwajcarska
14 — 4. zdg 28 677

Dwa
komfortowe utrzymaniem. Wały Wazów 3a — 2. zdg 28 678

Utrzymaniem
bez. Grobla 1b — 8, narożnik Garbar. zdg 28 681

Umeblowany
Matejki 55, m. 10. zdg 28 692

Śródmieściu
pokój do wynajęcia zaraz. Za Bramką 5 a, m. 1. zdg 28 695

Spokojny
Jachowskiego 13 — 5. zdg 28 540

Focha
38 — 8. zdg 28 635

Zamkowa
5—9. zdg 28 632

Komfortowe
piękne sytuowanym. Wrocławska 28/29, m 8. zdg 28 676

Panu
Niegolewskich 16 — 7. zdg 28 672

Kręta
5 — 6 kulturalnemu, elektryczność, telefon. zdg 28 673

2 panów
front, elektryczność. Poplińskich 1, m. 2. zdg 28 578

Duży
elektryczność panu. Żupańskiego 21, m. 1. zdg 28 659

Pokój
niekrępujący. Łakowa 21, II. ptr zdg 28 657

Zaraz
Słowackiego 35, m. 7, I. piętro. zdg 28 682

Mniejszy
Jeżycka 45 — 6. zdg 28 683

Pokój
panom klatki. Matejki 65, m. 3. zdg 28 685

Samotna
pani przyjmie pana na pokój, który potrzebuje opieki. Oferty Kurjer Poznański zdg 28 689

Towarowa
21, m. 12, panom. zdg 28 595

Pokój
willi, centrum. Topolowa 6 — 2. zdg 28 606

Umeblowany
frontowy I piętro. Wielkie Garbary 43 — 6. zdg 28 608

Pokoik
wygodny. Kopernika 6 — 11. zdg 28 611

Pokój
Plac Nowomiejski 5 a, m. 4, od zaraz. zdg 28 563

Marcin
24 — 7. zdg 28 564

Pani
pokój umeblowany. Matejki 61, m. 3. zdg 28 565

Skarbowa
14 — 7 niekrępujący, pokój, pokoik. zdg 29 088

1—2
pokoje próżne lub umeblowane, łazienka, telefon, centrum, kulturalnej osobie. Adres Kurjer Poznański zdg 29 068.

Niekrępujący
słoneczny, czysty. Spokojna 24 a m. 19. zdg 28 906

Pokoik
20 zaraz. Spokojna 24a m. 19. zdg 28 905

Dwuosobowy tanio
komfortowy, pierwszorzędne utrzymanie. Pierackiego 9 m. 6. zdg 28 899

Kantaka
2 m. 5 jedno- i dwuosobowy. zdg 28 897

Dwuosobowy
jedno- utrzymanie, czysty, wygody, balkon, tanio. Ogrodowa 18 m. 4. zdg 28 895

Wspólny
panienkom. Pocztowa 27 m. 10, podwórzu. zdg 28 895

Utrzymaniem
3 Maja 3a m. 17. zdg 28 893

Dwuosobowy
Focha 27 front II. Sypniewska. zdg 28 891

Pokój
frontowy wynajmę. Matejki 3 m. 4. zdg 28 887

Miły
słoneczny. Strzelecka 3b, m. 8. zdg 28 740

Józefa
3 — 2. zdg 28 739

Jedno-
lub dwuosobowy, Matejki 50 — 6. zdg 28 738

Niekrępujący
Długa 4 — 26. zdg 28 737

Frontowy
(pianino). Długa 4 — 13. zdg 28 734

Pokój
jednoosobowy, dwuosobowy, utrzymaniem, bez. Półwiejska 5, m. 10. zdg 28 733

Spokojna
25 — 17. zdg 28 810

Panience
wspólny utrzymaniem. Kwiatowa 6 — 10. zdg 28 798

Plac
Wolności 14a, m. 8, niekrępujący łazienka, telefon. zdg 28 839

Czysty
Szymańskiego 8 — 9. zdg 28 840

Wały
Jagiełły 18, m. 1. zdg 28 848

Pokój
Strusia 3a — 3. zdg 29 032

Mickiewicza
13 — 9. zdg 29 027

Słoneczny
frontowy, utrzymanie. Marcina 66/67 — 10. zdg 29 026

Jasna
13 — 6. zdg 28 858

Na
biuro. Św. Marcin 58 — 4. zdg 28 860

Czysty
dwadzieściatrzy. Sapieżyński 3 — 7. zdg 28 864

Wynajmę
Spokojna 25 m. 9. zdg 28 866

Pokój
do wynajęcia. Cieszkowskiego 1 m. 3. zdg 28 833

Jedno
dwuosobowy, czyste utrzymanie. Młyńska 3 — 8. zdg 28 834

Niekrępujący
frontowy. Mostowa 16 mieszk. 6. zdg 28 872

Małżeństwu
używaniem kuchni lub 2 osobowy Wierzbięcice 30 m. 4. zdg 28 316

Frontowy
telefon. Skarbowa 7, m. 8. dg 1262

Gabinet
męski jednoosobowy. Marcin 57, m. 9. zdg 28 780

Pokój
jedno- dwuosobowy, kulturalnym Pocztowa 31a, m. 13. dg 1296

Niekrępujący
elektryczność. Długa 18 — 10. zdg 28 934

Czysty
słoneczny panu. Przecznica 11, m. 9. zdg 28 929

Elegancki
Matejki 4 m 4 zdg 28 928

Pokój
niekrępujący zaraz. Młyńska 4, m. 1. zdg 28 926

Reja
1, mieszkanie 12 zdg 28 925

Szymańskiego
4 — 5. zdg 28 924

Dwuosobowy
Matejki 4, m 7 p 3150

Pokój
Łakowa 20, m. 11 dg 1302

Pokoik
Słowackiego 39 — 9 zdg 29 012

Niekrępujący
Kraszewskiego 4—9. zdg 29 011

Pokoik
Jackowskiego 17 — 8. zdg 29 006

Pokój
solidnemu. Strzelecka 5 m. 4. zdg 28 835

Umeblowany
utrzymaniem — bez. Działyńskich 6 — 9. zdg 28 821

Ratajczaka
10 II. zdg 28 817

Zygmunta
Aug. 2 — 11 wysoki parter. zdg 28 811

Przyjezdnym
najtaniej. Nowy Rynek 5 — 3. (Kolegjack.). zdg 28 917

Kulturalnemu
Przecznica 10 m. 1. zdg 28 916

Ogrodowa
19 — 2. zdg 28 912

Ładny
tanio. Szwajcarska 19 — 1. zdg 29 022

Małżeństwu
używaniem kuchni. Szamarzewskiego 47 — 13. zdg 29 015

Dwuosobowy
Dąbrowskiego 24 — 11. dla przyjezdnych (stałe) wygody. zdg 29 013

Ratajczaka
31 — 5, panience 12.— zdg 29 076

Pokój
Wały Królowej Jadwigi 2a. — m. 21. zdg 29 078

Niekrępujący
front, wysoki parter, czysty, słoneczny. Mostowa 37 — 4. zdg 29 079

Centrum
wysoki parter, telefon, także przyjezdnym. Aleje Marcinkowskiego 2 — 1. zdg 29 084

Słoneczny
Jasna 12 — 3, od 15 kwietnia. zdg 28 646

Panom
wspólny. Rybaki 4, m. 12, front. zdg 28 779

Skarbowa
1 — 5, urzędnikowi (czce) — utrzymanie zdg 28 766

Działyńskich
6 m. 2. zdg 28 774

Pokój
jedno-, dwuosobowy panienkom. Wrocławska 5/6, m. 6. zdg 28 771

Wielkie Garbary
6 — 5. zdg 28 768

Młyńska
4 — 2, frontowy. zdg 28 764

Skarbowa
2 — 9. zdg 28 763

Pokój
Bukowska 9 — 4. zdg 28 758

Wierzbięcice
14, m. 14. zdg 28 753

Śniadeckich
20 — II. zdg 28 750

Słoneczny
ładny przy stadjonie kulturalnej osobie. Dolna Wilda 2, m. 7. zdg 28 751

Pokój
wynajmę. Śniadeckich 21 — 9. zdg 28 749

15,—
panience. Ogrodowa 4 — 1. zdg 28 748

Grunwaldzka
5, m. 7, słoneczny, frontowy, ewentualnie obiadami. zdg 28 747

Cieszkowskiego
6 — 6, jedno-, dwuosobowy. zdg 28 744

Żupańskiego
4 — 15. zdg 28 993

Jedno - dwuosobowy
Łakowa 16 — 10. zdg 28 990

Klatki
niekrępujący czysty. Żupańskiego 21 — 10. zdg 28 989

Pokój
klatki. Wroniecka 13, restauracja. zdg 28 988

Niekrępujący
św. Marcin 56, m. 20. zdg 28 985

Centrum
dwa ładne niekrępujące. Zygmunta Augusta 1 — 9. zdg 28 984

Młyńska
12 a — 10. zdg 28 982

Frontowy
elektryczność czysty, leżanka. — Patrona Jackowskiego 40, m. 8. zdg 28 983

Śniadeckich
50, II. przy Szkole Handlowej. zdg 28 972

16. SZUKA POKOJU

Próżnego
inteligentni taniego. Oferty Kurjer Poznański zdg 28 699

17. LOKALE

Ubikacje
większe, mniejsze, renowowane (siła) wynajmę. Półwiejska 2. zdg 28 343

Wydzierżawimy
4 ubikacje parterowe z ogrzew. centralnem, światło elektryczne na lokale handlowe, centrum. — Informacje Fr. Ratajczaka 16, udzieli stróż domu. zdg 27 136

Skład
z mieszkaniem (lub bez) wydzierżawię. Lodowa 9, m. 4. zdg 28 641

Próżny
pokój, klatki schodowej, cele zarobkowe gospodarza. Pocztowa 31a m. 1. zdg 29 069

Lokal
handlowy blisko Starego Rynku dwa okna, przeszło 100 m² od 15 kwietnia wolny. Oferty Kurjer Poznański zdg 29 059

Cztero-
trzy oraz jednoizbowe handlowe, I piętro front Podgórna 3 wynajmę. Telefon 40-76. zdg 28 908

Dwa
próżne pokoje na biura do wynajęcia od zaraz. Cieszkowskiego 1 m. 3. zdg 28 837

Lokale
warsztatowe do wydzierżawienia ul. Łazienna 1 a. zdg 28 992

Ubikacje
suche betonowe na przemysł, — składnicę — wynajmą gospodarze. Poznańska 27. zdg 27 241

22. ZGUBY

Pies
jamnik brązowy zginął. Oddać za wynagrodzeniem, ul. Towarowa 21, m 8. zdg 28 674

Legitymację
wojskową na nazwisko plutonowy Kustoń 57 p. p. i notes zgubiłem. Oddać u Oficera służbowego w pułku. zdg 189

18. DZIERŻAWY

Do wydzierżawienia od zaraz
Restauracja - Letnisko „Lido" — Antonin pow. Ostrów Wlkp.
miejsce wycieczkowe, położone nad stawem i lasami. Duża frekwencja gości. Budynki restauracyjne, pokoje gościnne, werandy letnie, plaża, kabiny kąpielowe, łodzie itp. Poczta i stacja kolejowa w miejscu. Letnisko położone przy drodze państwowej Kępno—Ostrów. Regularna obsługa autobusowa. Zgłoszenia tylko poważnych reflektantów kierować do Książęcej Izby Dominjalno-Leśnej Hrabstwo Przygodzice, w Przygodzicach, pow. Ostrów. Warunki do omówienia na miejscu. zdg 27 964

Skład
mieszkaniem, rynku średnim mieście do wydzierżawienia. Oferty Kurjer Poznański zdg 28 633

Wydzierżawię
piekarnię w Gnieźnie w dobrem położeniu skład, piekarnia, pokój kuchnia, piec stary system. Słomiański, Gniezno, Warszawska 8. ng 3845

Majątki tysiąctrzysta mórg objęcie 50 000
dziewięćset 30.000, osiemset 25.000, siedemset 23.000, sześćset 30.000, pięćset 20.000; czterystapięćdziesiąt 10.000, trzysta 10.000 dwieście 6.000, inwentarzem Poznańskiem wydzierżawię Nowak, Poznań, Kramarska 15 telefon 16-89 zdg 28 718

23. ROZMAITE

Rysuję
maluję stylowo na papierze. — Oferty Kurjer Poznański zdg 28 651

Dziecko
na wychowanie do starszej osoby oddam. Oferty Kurjer Pozn. zdg 28 604

Swędzenie
oraz wyrzuty skórne usuwa Krem Lain-Age (z kogutkiem). Nieszkodliwy kosmetyk usuwający wady naskórka. ng 7269

Kapelusze, koszule, krawaty
najtaniej tylko
Pietrzykowski
Wielka 8. Pg 2981/2-12,31/2

Adarelli znana wróżbiarka
przepowiada z cyfr, kart, ręki. Przyjmuje 10 rano — 8 wieczór. Podgórna 13, mieszkanie 10 — front. zdg 28 761

Dziecko
przyjmie na wychowanie dobrze sytuowane, bezdzietne małżeństwo. Zgłoszenia między godziną 12.30—2. Szulczewski, Podgórna 10a. zdg 28 820

K. BOGAJEWSKI
Poznań, St. Rynek 77.
Pg 3636-14,15

Naprawiam
materace 3,— leżanki 4,— Grobla 4 — 2. zdg 28 958

Oddam
konces zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 28 884.

Z powodu
śmierci właściciela, likwiduje przedsiębiorstwo zegarm. optyczne firmy Carl Wolkowitz, przy ul. 27 Grudnia. Wzywam pp. interesentów do odebrania przedmiotów oddanych do reparacji w przeciągu 4-ch tygodni. Po zlikwidowaniu lokalu przy ul. 27 Grudnia zgłoszenia u niżej podpisanego likwidatora. Brunon Trzeczak, zaprzysiężony rzeczoznawca i aukcjonator na Wojew. Poznańskie. Stary Rynek 46/47, tel. 21-26 Pg 3637-14,18

24. NAUKA

Kursy Handlowe Preissa
Skarbowa 11. Nowy kurs
1 kwietnia
zdg 28 328

Studentki
udzielają korepetycyj wszystkich przedmiotów. — Samopomocowa Organizacja Studentek Aleja Piłsudskiego 7, pokój 2, telefon 31-20. zdg 15 117

Kursy
stenografji, pisania maszyna, księgowości, korespondencji, rachunkowości. Strzelecka 33. zdg 22 047

Lekcje języków
franc., niem., angiel. młodzieży, dorosłym udziela siła kształcona w kraju i zagranicą. Tamże fortepian. Adres wskaże Kurjer Poznański zdg 27 407

Niemieckiego
korespondencji handlowej, lekcyj udzielam. Oferty Kurjer Pozn. zdg 28 609

Kursy kroju
Świętokrzyski 3.
Koncesjonowane
Kazubowska. zdg 28 752

programy radjowe

OGÓLNOPOLSKIE

Środa, 1 kwietnia.

6.30 aud. poranna; **12.03** dziennik: **12.15** „Walka z chorobowością"; **12.30** koncert ork. Seredyńskiego; **13.10** chwilka gospodarstwa domowego; **15.20** giełda; **15.30** koncert ork. Straży Wieziennej; **16.00** „Zagadki muzyczne" — aud. dla dzieci starszych; **16.20** duety w wykonaniu Br. Marwidówny (sopran) Czechowiczówny (kontralt); **16.45** rozmowa muzyka ze słuchaczem radja; **17.00** „Dyskutujmy" — „O ubezpieczeniach społecznych"; **17.20** „Jak to miło w kwietniu bywa" — aud. Gerżabka z Poznania; **17.50** o książce St. Vincenzo „Na wysokiej Połoninie"; **18.00** koncert kameralny. Wyk. L. Kmitowa (skrz.), M. Szaleski (altówka) i R. Halber (wiolncz.); **19.38** „Zagadki sportowe z nagrodami"; **19.50** reportaż aktualny; **20.45** dziennik; **20.55** „Obrazki z Polski współczesnej"; **21.00** XXX audycja z cyklu „Twórczość Fryderyka Chopina". Wyk. J. Śmiodwicz. **21.40** „Prima aprilis literacki" — djalog; **21.55** aktualna pogadanka gospodarcza; **22.05** próbny koncert międzykontynentalny.

WARSZAWA

Środa, 1 kwietnia.

Warszawa — 18.30 skrzynka ogólna; **18.55** skecz z Poznania; **20.00** muzyka lekka z płyt; **23.05** muzyka taneczna z płyt; **23.30** pogawędka w jęz. angielskim.

POZNAŃ

Środa, 1 kwietnia.

Poznań — 13.15 z filmów i operetek (płyty); **17.20** aud. J. Gerżabka z muzyka St. Dziegielewskiego: „Jak to miło w kwietniu bywa"; **18.30** listy do dzieci; **18.45** sola skrzypcowe na płytach; **18.35** skecz: „Rozkosze hreczkosiejstwa"; **20.00** koncert orkiestry salonowej; **20.30** pieśni w wyk. chóru parafji św. Wojciecha; **23.05** na nutę wiedeńską (płyty).

PROPONUJEMY LAMPOWICZOM

na środę

17.00 Wiedeń. Utwory Kornautha z udz. kompozytora.

18.00 Monachjum. Koncert rozrywkowy. **Koenigsw.** Sonata esdur Beethovena. **Frankfurt.** Wesoły koncert prima aprilisowy. **Wrocław.** Koncert radjoork. **Lipsk.** Koncert zesp. mandolinistów. **Hamburg.** Muzyka popołudniowa. **18.15 Anglja (Nat. Progr.).** Muzyka taneczna. **18.30 Leningrad.** Koncert symf.

19.00 Berlin. Muzyka lekka. **19.10 Wiedeń.** Film dźwiękowy dla wszystkich. **19.20 Praga.** „Vlasta Burian przed mikrofonem". **19.30 Budapeszt.** Koncert z Konserwatorjum. **Anglja (Reg. Progr.)** Orkiestra tangowa. **19.50 Praga.** Aud. primaaprilisowa. **Bratisława.** Pieśni ludowe.

20.15 Wiedeń. VII koncert symf. z udz. Waltera Giesekinga (fort.). **20.30 Anglja (Nat. Progr.)** Muzyka taneczna. **20.35 Medjolan.** „La farsa amorosa" — op. Zandonaiego (tr. z Scali). **20.40 Bratisława.** Walca śpiewane. **20.45 Monachjum.** Muzyczka wieczorna. **Królewiec.** „Wesoły kwiecień". **Kolonja.** Wesoły wieczór kwietniowy. **Frankfurt.** Kwietniowy śmiech.

21.00 Bruksela franc. „Manon" — opera Masseneta. **Praga.** Radjorewja kwietniowa. **21.45 Strasburg.** Wesoły wieczór muzyczny.

22.00 Stockholm. Muzyka taneczna. **Kolonja.** Muzyka lekka i taneczna. **22.10 Wiedeń.** Muzyka taneczna. **22.15 Rzym.** Muzyka taneczna. **Paris P. T. T.** Koncert kameralny. **22.30 Stutgart.** Koncert wieczorny. **Koenigsw.** „Nocna muzyczka". **22.50 Królewiec.** Muzyka lekka i taneczna.

23.00 Koenigsw. „Prosimy do tańca". **Monachjum.** Muzyka taneczna. **Hamburg.** Koncert wieczorny. **Anglja (Reg. Progr.)** „Szaleństwo kwietniowe". **23.1[illegible] Budapeszt.** Muzyka jazzowa. **23.2[illegible] Wrocław.** Sekstet Thuillego. **23.3[illegible] Anglja (Reg. Progr.).** Muzyka taneczna. **23.45 Radio Paris.** Muzyka taneczna. **23.55 Wiedeń** „Żarty muzyczne".

24.00 Sztutgart. Koncert nocny.

ŚMIERĆ WSZYSTKIM MOLOM
PRZEZ NASZ NIEZAWODNY ŚRODEK
„MOLINA"
KTÓRY CHRONI FUTRA
MATERJAŁY WEŁNIANE i t. d. OD ZNISZCZENIA
DO NABYCIA WE WSZYSTKICH APTEKACH i DROGERJACH
Fabryka UNIWERSUM, Poznań
Żądać w aptekach i drogerjach.
ng 8836

Nowy kurs języka angielskiego!
Początek: 1 kwietnia. Dr. Arend Bachelor of Arts of London University, lektor U. P. Działyńskich 6. m. 5. Pg 2983-54,168

Kursy stenografji mag. praw. Zofji Szczepańskiej
rozpoczynają się 2 kwietnia. — Zgłoszenia ul. Ratajczaka 26 — 6. zdg 28 755

25. MUZYKA

Lekcje
fortepianu 6,— Wielkie Garbary 39, m. 14. zdg 27 153

26. SZUKA POSADY

Ogłoszenia do 30 słów dla poszukujących posady w tej rubryce obliczamy po jednej trzeciej cenie drobnych.

Panienka
lat 20, inteligentna z lepszej rodziny do towarzystwa starszej pani w większem mieście. Oferty Kurjer Poznański zdg 28 419

Ekspedjentka
rzeźnicka dobrze polecona szuka posady od zaraz. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 27 083

Dziewczyna
uczciwa, cośkolwiek szycia, szuka posady do wszystkiego od 1. 4. Oferty Kurjer Pozn. zdg 28 664

Dziewczyna
z prowincji poszukuje posady do wszystkiego. Oferty Kurjer Poznański zdg 28 628

TEATRY

TEATR POLSKI: Wtorek, 31. 3. godz. 16: „Śluby panieńskie", szkolne.
Wtorek, 31. 3. godz. 20: „Raz się żyje".
Środa, 1. 4. godz. 16: „Śluby panieńskie". szkolne.
Środa, 1. 4. godz. 20: „Raz się żyje".
Czwartek, 2. 4. godz. 16: „Śluby panieńskie", — szkolne.
Czwartek, 2. 4. godz. 20: „Raz się żyje".

TEATR WIELKI (Opera):
Wtorek, 31. 3. „Rose-Marie". **Ceny popularne od 50 gr. do 2,— zł.**
Środa, 1. 4. „Casanova" z gośc. wyst. **Stanisława Drabika.**
Czwartek, 2. 4. „Rose-Marie". **Ceny popularne od 50 gr. do 2,— zł.**

TEATR NOWY na sali Domu Rzemieślniczego, ul. Franciszka Ratajczaka:
Wtorek, 31. 3. „Matura".
Środa, 1. 4. „Matura".

KINA

Poznań, wtorek, 31. 3.
ALKAZAR: „Nowi ludzie".
APOLLO: „Jego wielka miłość".
CORSO: W obliczu śmierci
GWIAZDA: „Noc weselna".
METROPOLIS: „Czar młodości".
OŚWIATOWE T. C. L.: — „Remo Satan".
RENAISSANCE: „Whisky i dolary" oraz „Mściciel prerji".
SŁOŃCE: „Ostatni posterunek".
SFINKS: „Całuj mnie jeszcze".
ŚWIT: „Cyrk Barnuma".
TĘCZA-Łazarz: „Dodek na froncie".
TĘCZA-Wilda: „Gabinet Figur Woskowych".
WILSONA: „Sing-Sing".

Emerytowany
urzędnik skarbowy znający się na sprawach podatkowych przyjmie administrację domu albo posadę książkowego, także prowadzenie książek domu i poza domem. Oferty Kurjer Poznański zdg 26 386

Panienka
przystojna lat 22 poszukuje posady do składu kolonjalnego, piekarni, cukierni lub mleczarni. — Dłuższa praktyka. — Od zaraz. Zgłoszenia do Kurjera Pozn. zdg 27 298

Posługaczka
poszukuje posługi. Oferty Kurjer Poznański zdg 28 680

Dziewczyna
skromna, uczciwa, najchętniej do dzieci na przychodnia za małem wynagrodzeniem szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 28 690

Wychowawczyni
niemowląt wzgl. starszych, dobremi referencjami poszukuje posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 28 697

W Gdyni
przyjmie posadę korespondentka polsko - niemiecko - francusko-angielska. Wymagania niewygórowane. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 28 101

Inteligentna
starsza panna z językiem niemieckim, dobremi świadectwami poszukuje posady wychowawczyni wyręczycielki. zna szycie, gotowanie zaprawy. Oferty Kurjer Poznański zdg 28 068

Dziewczyna
lat 40, skromna, uczciwa, zna dobre gotowanie, zaprawy, długoletnie świadectwa, szuka posady zaraz lub później. Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdg 28 624

Dziewczyna
pracowita z dobrem gotowaniem, lubiąca dzieci szuka posady od zaraz lub później. Także na wyjazd. Oferty Kurjer Pozn zdg 28 625

Panienka
do dzieci, najchętniej na wieś — szuka posady od 15 kwietnia. Łaskawe oferty Kurjer Pozn. zdg 28 626

Poszukuję
posady portjera, woźnego, kaucję wymaganą złożę. Łaskawe zgłoszenia do eksp. Kurjera Pozn. zdg 28 572

Dziewczyna
do wszystkiego z gotowaniem szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 28 577

Urzędnik gosp.
lub pisarz, kawaler 28, szkoła rolnicza, 6 lat praktyki, energiczny, dobry rolnik i hodowca szuka posady zaraz później. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 28 661

Panna
inteligentna, uczciwa poszukuje posady do dzieci. Oferty Kurjer Poznański zdg 28 649

Panienka
poszukuje posady do składu — branża obojętna. Oferty Kurjer Poznański zdg 28 652

Bufetowa
lat 23, zna język polski, niemiecki, szuka posady do cukierni, kawiarni, może złożyć gwarancje. Oferty Kurjer Poznański zdg 28 640

Młodsza dziewczyna
z prowincji szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 28 589

Panienka
do dzieci z szyciem poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznań-Poznański zdg 28 591

Inteligentny
młody w krytycznem położeniu szuka jakiejkolwiek posady, dam 100 zł lub kaucję. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 28 594

Stenografka
stenografująca szybko po niemiecku i po polsku oraz znająca korespondencję polską i niemiecką, pisząca biegle na maszynach obeznana z księgowością, szuka posady od 1. względnie 15 kwietnia. Oferty Kurjer Poznański zdg 28 596

Służąca
szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 28 607

Dziewczyna
inteligentna z gotowaniem szuka posady od 1. 4. długoletnie świadectwa. Oferty Kurjer Poznański zdg 28 561

Chłopiec
lat 16, rosły szuka nauki ogrodnictwa z utrzymaniem. Plaskowski, Aleje Bulgarskie, ogródki działkowe. zd 25 238

Zdolna
pomocnica, poszukuje posady u krawcowej. Oferty Kurjer Poznański zdg 29 072.

Poszukuję
posługi. Oferty Kurjer Poznański zdg 28 889.

Wychowawczyni
samodzielna z poleceniami szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 28 873.

Dziewczyna
znająca kuchnię dworską szuka posady samodzielnej lub przy kucharzu. Fabiś, Poznań, Strumykowa 36, skład. zdg 28 743

Służąca
uczciwa poszukuje miejsca od 1. z gotowaniem i pieczeniem. Oferty do Kurjera Poznańskiego zdg 28 741

Gospodyni
zarządzająca, rzetelna, energiczna, poszukuje posady w większym zakładzie sanatorjum. Oferty Kurjer Poznański zdg 28 736

Polecam
gospodynie, kucharki, Krauzowa, Ratajczaka 2. zdg 28 735

Młoda Niemka
z Górnego Śląska z wyższem wykształceniem, gra na fortepianie, szuka posady początkującej w lepszym domu do jednego lub dwojga dzieci, za małem wynagrodzeniem. — Łaskawe oferty Wielkie Hajduki, poste restante H. N. 100. zdg 28 803

Młodsza
gotowaniem szuka posady, lepszym domu. Oferty Kurjer Poznański zdg 28 525.

Poszukuję
z gotowaniem. Oferty Kurjer Poznański zdg 28 517.

Uczciwa
posługaczka poszukuje posługi do 16 lub 3—4 razy w tygodniu. Oferty Kurjer Pozn. zdg 28 513.

Panienka
poszukuje posady bufetowej z gwarancją. Oferty Kurjer Poznański zdg 28 508.

Służąca
samodzielnem gotowaniem, uczciwa, pracowita, szuka posady. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 28 500.

Krawcowa
w dom z dobrym krojem szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 28 486.

Książkowa - kasjerka
z kilkoletnią praktyką, prowadzenie książek różnych systemów znajomość języków polski, niemiecki, korespondencja, pisanie na maszynie szuka posady, możliwie na majątku. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 28 420

27. WOLNE MIEJSCA

Praktykant
rolny potrzebny. Marszałka Focha 4. Smólski. zdr 28 067

Stenotypistka
młodsza z praktyką tylko dobrze polecona potrzebna zaraz. Zgłoszenia z świadectwami przyjmuje Tadeusz Zielewicz, Sew. Mielżyńskiego 4. zd 28 666

Młodsza
Szamarzewskiego 1. m. 5. zdg 28 582

OTWARCIE!
W dniu 1 kwietnia r. b. nastąpi w ubikacjach zajmowanych dotąd przez firmę **Marjan Dobrowolski w Poznaniu, ul. Pocztowa 4 otwarcie magazynu bielizny damskiej, męskiej i dziecięcej, artykułów dzianych, galanterji i t. p.**
Prosimy o udzielenie nam poparcia i przelanie na nas zaufania okazywanego dotychczasowej firmie. Ng 86 92
A. SZYMAŃSKA Sp. z o. o.
Pocztowa 4 POZNAŃ Pocztowa 4
Telefon 16-94

Posługi
szukam. Oferty Kurjer Poznański zdg 28 913

Posługi
poszukuje. Oferty Kurjer Pozn. zdg 28 775

Pokojowa
szuka posady zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 28 772

Buchalter - książkowy
rutynowany, obeznany ze sprawami w zakres wchodzącemi, z dobremi świadectwami, kilkoletnia praktyka, poszukuje posady prywatnej lub na majątku. Oferty Kurjer Pozn. zdg 28 770

Krawczyni
na elegancka garderobę w dom szuka posady. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 28 760

Dziewczyna
szuka posady do pracy domowej i cośkolwiek gotowaniem. Oferty Kurjer Poznański zdg 28 759

Dziewczę
lat 17, szuka jakiegokolwiek zajęcia. Oferty Kurjer Poznański zdg 28 995

Służąca
długoletnie świadectwa poszukuje posady. Oferty Kurjer Pozn zdg 28 706

Posługaczka
poszukuje całodziennej z dobremi świadectwami i z dobrem poleceniem. Oferty Kurjer Poznański zdg 28 787

Szukam
posługi z gotowaniem. Oferty Kurjer Poznański zdg 29 043

1 500,—
kaucji poszukuje posady wzgl. propozycji. Oferty Kurjer Pozn. zdg 29 038

Sierota
uczciwa szuka posady gotowaniem. Oferty Kurjer Poznański zdg 29 053

Dziewczyna
z dobrem gotowaniem szuka posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 28 325

Młoda
poszukuję jakiejkolwiek pracy. Oferty Kurjer Poznański zdg 28 534

Dziewczyna
z gotowaniem szyciem, uczciwa, szuka posługi lub posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 28 214

Panienka
do dzieci szyciem, robótkami poszukuje posady od zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 28 229

Potrzebna
służąca do wszystkiego, z gotowaniem. Zgłaszać się Plac Działowy 7, m. 2, godz. 18—19. zdg 28 576

Tokarz
metal. na precezyjne prace. — Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 28 684

Panienka
do bufetu potrzebna. „Kujawianka", ul. Szamarzewskiego 12 zdg 28 647

Dziewczyna
do dziecka, prac domowych potrzebna. Kiosk, Chwaliszewo 76. zdg 28 584

Energiczna
zarządczyni gospodyni z dobrem gotowaniem, zamiłowaniem do hodowli drobiu, dbająca czystość całego gospodarstwa domowego potrzebna od zaraz. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 28 613

Kucharkę
do wszystkiego, tylko lepszych domów, dobrym gotowaniem — najchętniej z Kongresówki lub Małopolski. Oferty Kurjer Pozn. zdg 28 614

Służąca
do wszelkich prac domowych z gotowaniem potrzebna od 1. 4. 36. Łąkowa 14, m. 5. zdg 28 617

Dzielni
sprzedawcy zarobią 10,— dziennie. Stary Rynek 43, m. 2, godz. 4—6. zdg 28 567

Bieliźniarki
młodsze potrzebne. Bandel, 27-go Grudnia 6. Pg 3634/5-14,16/17

Pomocników
krawieckich przyjmę. Fr. Ratajczaka 27 I piętro. zdg 29 070

Panna
z wykształceniem do dzieci 4 — 11 — 12 lat potrzebna. Zgłoszenia od 19—20. Szewska 9 — 10. zdg 28 907

Szwaczka
na wykwintną bieliznę męską. W. Garbary 36 m. 4. zdg 28 881

Służąca
potrzebna od zaraz, uczciwa z dobrem gotowaniem, świadectwami. Zgłoszenia Kraszewskiego 3 m. 7. zdg 28 880

Mag. farm.
aspirant, z praktyką lub bez, z znajomością języka niemieckiego, chrześcijanin, potrzebny zaraz lub od 15. 4. br. Zgłoszenia z podaniem warunków przy wolnem utrzymaniu i ewentl. refer. do Apteki pod Lwem w Rakoniewicach. dg 1298

Erbedont
ELIKSIR · PROSZEK i PASTA
DO ZĘBÓW
ng 7265/6

Samodzielna
gosposia do wszystkiego z dobrem gotowaniem potrzebna od zaraz. Wielkie Garbary 40, towary krótkie. zdg 28 767

Fryzjerka
na stałe potrzebna. Półwiejska 16. zdg 28 756

Dziewczyna
czysta do wszelkiej pracy z gotowaniem. Dąbrowskiego 82, — m. 12. zdg 28 991

Praktykant
potrzebny zaraz. Majętność Bieślin, poczta Trzemeszno. zdg 28 979

Dziewczyna
zaraz. Wodna 25 — 7. zdg 28 977

Marszantka
potrzebna zaraz. Kuźniarska, Plac Sapieżyński 11, skład. zdg 28 976

Krawcowa
pomocnica dzielna. Kramarska 23, m. 9. zdg 28 975

Uczeń
zegarmistrzowski, chętny, inteligentny z dobrej rodziny potrzebny. Chwiłkowski, Nowa 8. zdg 28 856

Stolarz
czeladnik, sumienny potrzebny. Oferty Kurjer Poznański zdg 28 857

Fryzjerka
stałe. Górna Wilda 119. zdg 28 865

Potrzebna
francuska lub emigrantka. Cieszkowskiego 1 m. 3. zdg 28 836

Wspólniczki
mniejsza gotówka. — Kawiarenki. Oferty Kurjer Poznański zdg 29 021

Młodszą
posługaczkę od 10—5. Ogrodowa 3. m. 5. zdg 29 077

Fryzjerka
pensja. Polna 19. zdg 29 083

Kucharka
zaraz. Restauracja Półwiejska 5. zdg 28 776

Pomocnik
krawiecki na pierwszorzędną pracę potrzebny. Ul. Nowa 8. zdg 28 940

Dziewczyna
do obsługi gości kaucją 100.— Wskaże Kurjer Pozn zdg 28 933

Redaktor
do codziennego pisma potrzebny od zaraz. Gazeta Nadnotecka — Chodzież. ng 8848

Bufetowa
przystojna, uczciwa, pracowita, znająca Express, dobrze obsługę gości w lokalu potrzebna Odpis świadectw, fotografja. Cukiernia Marciniak, Pleszew. ng 8844

Fryzjerka
potrzebna. Mylna 6. zdg 29 007

Pomocnik
krawiecki. Wały Królowej Jadwigi 7 — 6. zdg 28 853

Pomocnik
szewski zaraz. Wierzbięcice 43 — 1. zdg 29 071

Dzielna
ekspedjentka z branży rzeźnickiej może się zgłosić. Mnichowski, — Półwiejska 6. zdg 28 721

Marszantka
(siła starsza) potrzebna Zamkowa 6, Sozańska. zdg 28 705

Dziewczyna
młodsza, uczciwa i czysta do pracy domowej potrzebna. Matejki 39, m. 8. zdg 28 788

Nakładaczka
młodsza. Drukarnia „Przyszłość" Wroniecka 15. zdg 28 786

Fryzjer
Wierzbięcice 7. zdg 29 003

Stolarze
potrzebni Piątkowski, św. Marcin 31. zdg 29 052

Pielęgniarka
lub niania doświadczona do niemowlęcia. Przecznica 4, m. 5. zdg 29 046

Posługaczka
zaraz, pranie. Focha 36 — 14. zdg 29 036

Biuralistce
młodszej dam posadę stałą. Za wskazanie 120,— Oferty Kurjer Poznański zdg 28 971

Stenotypistka
biegła w sprawach notarjalnych potrzebna zaraz. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 28 967

Fryzjerski
pomocnik potrzebny. Kanałowa 3 zdg 28 730

28. ROZRYWKA

„Całuj mnie jeszcze"
Figlarnie przesłodka trzpiotka Anny Ondra, Kinoteatr „Sfinks" zdg 28 218

Żyrandole
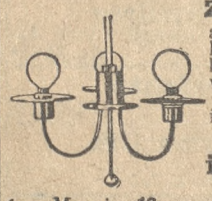
abażury ample lampy biurkowe wielki wybór przeprowadzamy instalacje
Idaszak i Walczak
Poznań, św. Marcin 18 przy Fr. Ratajczaka. Asygnaty „Kredyt". Pg 3096-10.116

Kino Oświatowe T. C. L.
Dziś wielki film egzotyczny — „Remo Satan" oraz nadprogram kolorowy. dg 13001

Jeżeli
Fotografje
to Fotoexpress, św. Marcin 6. zdg 28 878

Londyńska
Masztalarska poleca sympatyczny wieczór, orkiestra artystyczna, ceny zniżone, gabinety. zdg 28 823

Kino Tęcza Wilda
Gabinet figur woskowych. zdg 29 057

Kapelusz
stary fasonujemy modnie — Nowy na zamówienie —
fachowo, szybko, przystępnie
Nowoczesna Wytwórnia Kapeluszy 27 Grudnia 2 dom ogrodowy. zdg 27 058

Humor zagraniczny

= Nie mogę panu wynająć mieszkania. Właściciel nie chce mieć dzieci w domu.
— A te, tutaj?
= To nie dzieci. To synalki właściciela.
(„Le Rire" = Paryż).

Co futro — to **Edmund Rychter** = co palto = to **Edmund Rychter** — co ubranie = to **Edmund Rychter,** Poznań, Ostrów Wielkop.

Przedpłata na miesiąc kwiecień 1936 roku za oba wydania razem w Poznaniu w ekspedycji zł 3,20, w agencjach w mieście zł 3,50, z odnoszeniem do domu w Poznaniu zł 3,70, z odnoszeniem przez pocztę poza Poznaniem miesięcznie zł 4,10, kwartalnie zł 12,30, pod opaską miesięcznie w Polsce zł 5,00, w innych krajach zł 7.00—9.50. W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie, strajków i t. p. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

Ogłoszenia na stronie 6-łamowej 25 gr. na stronie 4-łamowej przy końcu tekstu redakcyjnego 60 gr, na stronie czwartej (lub piątej) 100 gr, na stronie drugiej (lub trzeciej) 120 gr, przed wiadomościami potocznemi 200 gr od 1-łamowego milimetra. Ogłoszenia skomplikowane oraz z zastrzeżeniem miejsca 20% nadwyżki. Ogłoszenia do wydania porannego przyjmujemy do godz. 18,30, w nagłych wypadkach do godz. 22 u stróża, do wydania głównego (wieczornego) „drobne" do g. 11,10, w dni przedświąteczne do godz. 11,00, większe dłużej według możności. Drobne ogłoszenia (najwyżej 100 słów w tem 5 nagłówk.): słowo nagłówk. (tłuste) 25 gr, każde dalsze słowo 15 gr. Za różnicę między zestawem a wysokością ogłoszenia, powstałe wskutek matryc., wydawnictwo nie odpowiada.

W wydaniach wielkoświątecznych i uroczystościowych poprzedza normalną codzinną część numeru z reklamami i ogłoszeniami materjał poświęcony danej uroczystości.
Telefony do Redakcji i Administracji: 44-61, 14-76, 33-07, 35-24, 35-25, 40-72, w niedzielę, święta i nocą tylko 14-76, 35-24 i 40-72. P. K. O. Poznań nr. 200.149